

Buletinul Municipality de la
SALA DE LECTURĂ

ANUL XXII—NR. 38 (954)—15 SEPTEMBRIE 1973

Flacăra

**vom călători pe c.f.r. cu 200 kilometri pe oră
lumea copiilor**

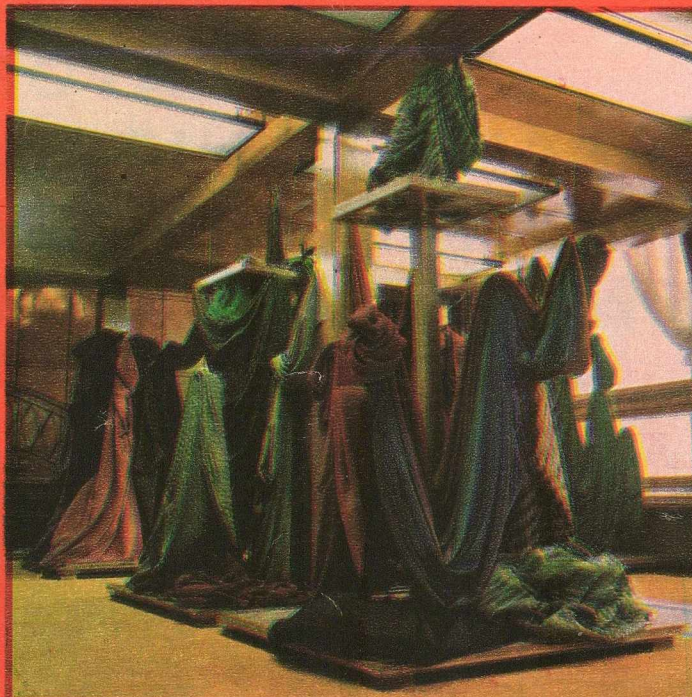
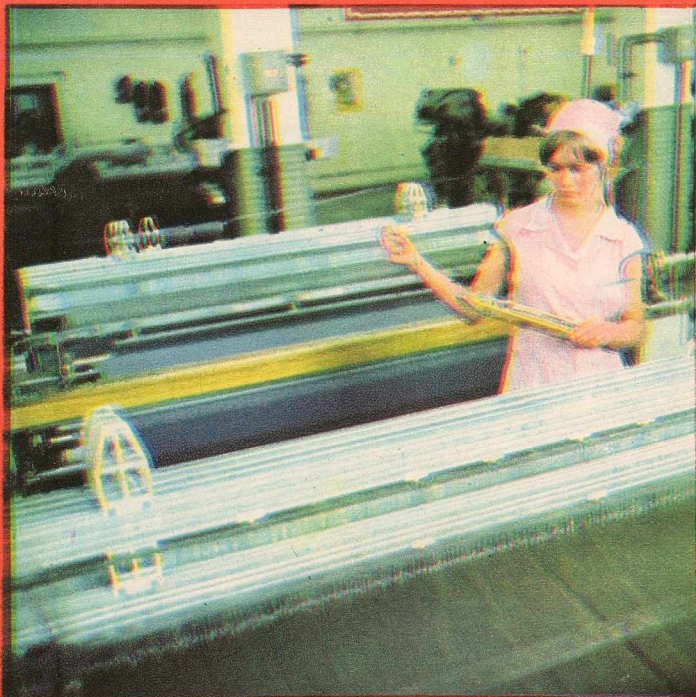
atingeri
cu titanul

flacăra interviu:
cristofor
simionescu

crizantemă
pentru act

de astăzi:
elevii
ei înșiși

150 DE ANI DE LA ÎNFIINTAREA ÎNTRERPRINDERII DE STOFE BRAȘOV

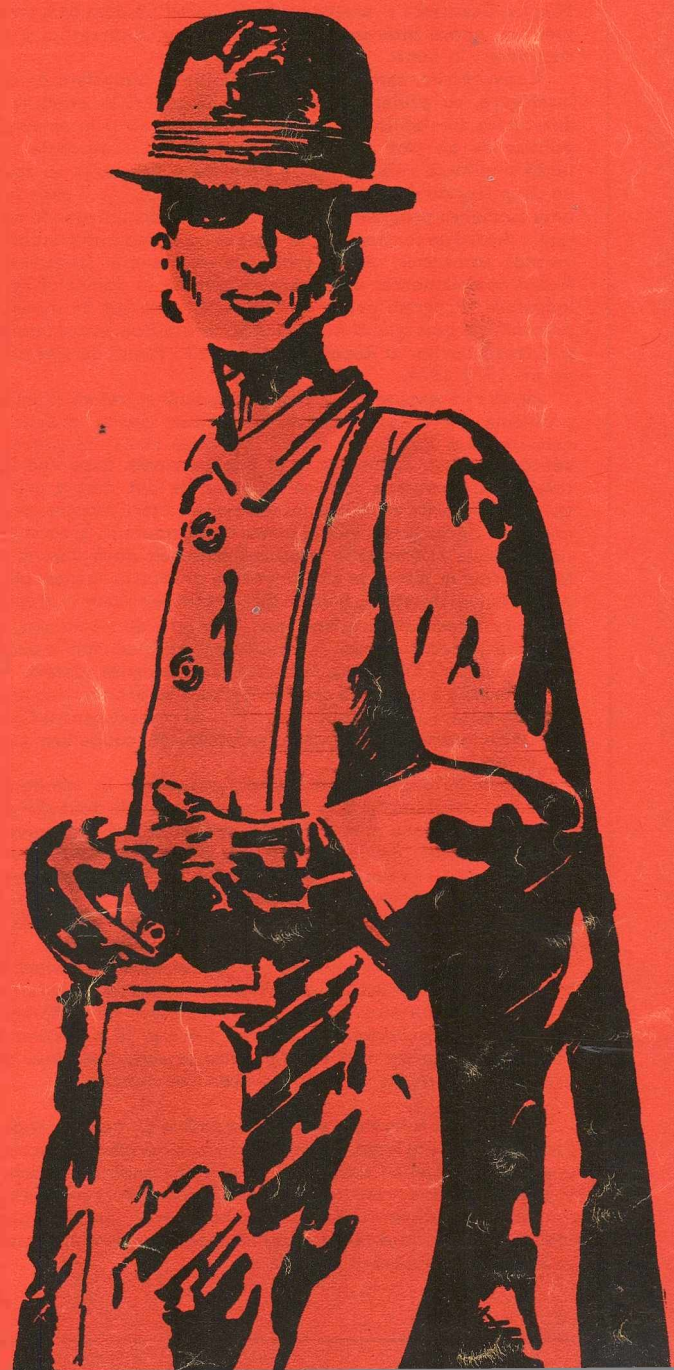
Ciți brașoveni nu cunosc bătrâna Fabrică de postavuri din orașul lor. Dar ciți dintre ei știu că anul acesta ea împlinește respectabila vîrstă de 150 de ani. Într-adevăr, atîta timp a trecut de cînd, în 1823, Mihail Scherg își așeza într-un colț al Brașovului o fabricuță avînd un singur război de țesut, o mașină de urzit, o presă manuală și un cazan pentru vopsit.

Fabrica s-a dezvoltat domol, s-a extins cu greu, reușind abia după naționalizare să devină ceea ce este astăzi — una din principalele întreprinderi producătoare de stofă, a 3-a ca mărime, din țara noastră.

În 1959 vechea fabrică de postav comasează cu fabricile «Partizanu roșu» și «Vatelina Carpați», în 1967 secția «vatelină» transformîndu-se în centru de creație.

— Simpla comasare a mai multor fabrici nu ar fi însemnat însă mare lucru, dacă nu s-ar fi accentuat reutilizarea secțiilor cu mașini moderne, ne spune tovarășa Maria Cristodulo — inginer șef al întreprinderii. Altfel, dezideratele noastre dintotdeauna, creșterea calității și productivității, reducerea prețului de cost și ușurarea efortului fizic al muncitorilor, nu și-ar fi găsit realizarea. Noi producem aici de la fir pînă la țesătură, într-o gamă foarte variată — costume, sacouri, pardesiuri, paltoane — mai clar, 68 de articole în peste 500 de desene și poziții coloristice. Producem, de asemenea, și țesături din fire pieptănate, fire pe care ni le furnizează Filatura de la Ghimbav. Întreprinderea noastră este axată îndeosebi pe execuția unor articole cu procent mare de lînă și mai puțin pe fibre sintetice.

Necesitățile producției, precum și procesul tehnologic se integrează perfect sistemului de lucru în trei schimburi. La noi în întreprindere majoritatea salariaților sînt tineri și trebuie să avem grijă de ei la fel cum ne îngrijim de producție. Este drept, tinerii noștri au de la cine învăța, căci avem aici și oameni cu experiență, bătrîni (sigur, nu de vîrsta fabricii) stăpîni pe meserie. Vă pot da cîteva nume, iată-le: Muscalu Vasile, Palfi Elisabeta, Erjicika Irina, Vasile Wilma. Simbioza fericită dintre entuziasmul tinerilor și experiența celor vîrstnici ne-a dus la rezultate remarcabile. Astfel, productivitatea a crescut de 5 ori față de 1948, iar producția fizică va fi la sfîrșitul acestui an de 3,5 ori față de 1948. Adăugați apoi faptul că produsele noastre merg în cele mai diferite colțuri ale lumii (S.U.A., R.F.G., U.R.S.S., Liban etc.) și veți avea o imagine cît se poate de elocventă despre ÎNTRERPRINDEREA DE STOFE BRAȘOV.

CĂLĂTORIA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU PE CONTINENTUL LATINO-AMERICAN, UN MARE SUCCES POLITIC

«...există reale posibilități ca între România și Venezuela să se dezvolte relații și mai largi de colaborare în toate domeniile de activitate».

Nicolae CEAUȘESCU

«Venezuela admiră și stimează națiunea română pentru istoria sa și evenimentele petrecute în ultimii ani, pe care le cunoaștem bine».

Rafael CALDERA

bazele noi ale unor legături tradiționale

Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în Venezuela, a treia țară cuprinsă în programul călătoriei pe continentul Americii Latine, s-a încheiat cu un succes deplin. O confirmă atât Comunicatul comun cu privire la vizita oficială în Republica Venezuela a președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cât și Declarația comună semnată la sfârșitul vizitei. Aceste documente includ în prevederile lor rezultatele strălucite ale eforturilor depuse în convorbirile lor oficiale de către președintele Nicolae Ceaușescu și președintele dr. Rafael Caldera de a servi cu devotament nu numai interesele popoarelor celor două țări, ci și cauza păcii, a destinderii în lume.

Convorbirile, care s-au desfășurat într-o atmosferă de cordialitate și înțelegere, au evidențiat identitatea de păreri în examinarea căilor de dezvoltare a relațiilor dintre cele două țări cât și în aprecierea situației politice de pe glob. Având la bază legături tradiționale și afinități de limbă și cultură, relațiile dintre România și Venezuela au acum în fața lor un câmp larg de dezvoltare și înflorire. De fapt, s-a și pășit la îndeplinirea unui asemenea program prin semnarea unor documente de mare însemnătate: Acord pe termen lung de cooperare economică și industrială, modus vivendi comercial; Acord-cadru de colaborare științifică și tehnică; Acord complementar de cooperare tehnică în domeniul agricol și agro-industrial; Program preliminar de lucru convenit de ministrul minelor, petrolului și geologiei al Republicii Socialiste România și ministrul minelor și hidrocarburilor al Republicii Venezuela; Planul de schimburi culturale pe anii 1973-1974.

Hotărârile expuse în Declarația comună se referă la un cerc larg de probleme, revelatoare pentru realizarea țelului propus de întărire neconținută a legăturilor dintre cele două țări și de găsirea mijloacelor adecvate pentru cooperare largă internațională. Expunând bazele acestei colaborări, Declarația comună vorbește, de fapt, despre principiile sacrosancte promovate în politica internațională a țării noastre, principii care se impun cu vigoare crescândă în lumea contemporană. În acest sens, Declarația stabilește solemn că în relațiile dintre cele două state, ca și în relațiile lor cu orice alt stat să se aibă în vedere drepturile inalienabile la independență și suveranitate ale fiecărei țări, deplina egalitate în drepturi a tuturor statelor, dreptul fiecărui stat, mare sau mic, de a participa, pe picior de egalitate, la examinarea și rezolvarea problemelor internaționale de interes comun. Declarația vorbește, de asemenea, despre obligațiile pe care și le asumă cele două state în legătură cu promovarea unei politici de pace, de evitare a conflictelor armate, de respect pentru Carta Națiunilor Unite, pentru promovarea spiritului de cooperare largă cu toate țările lumii.

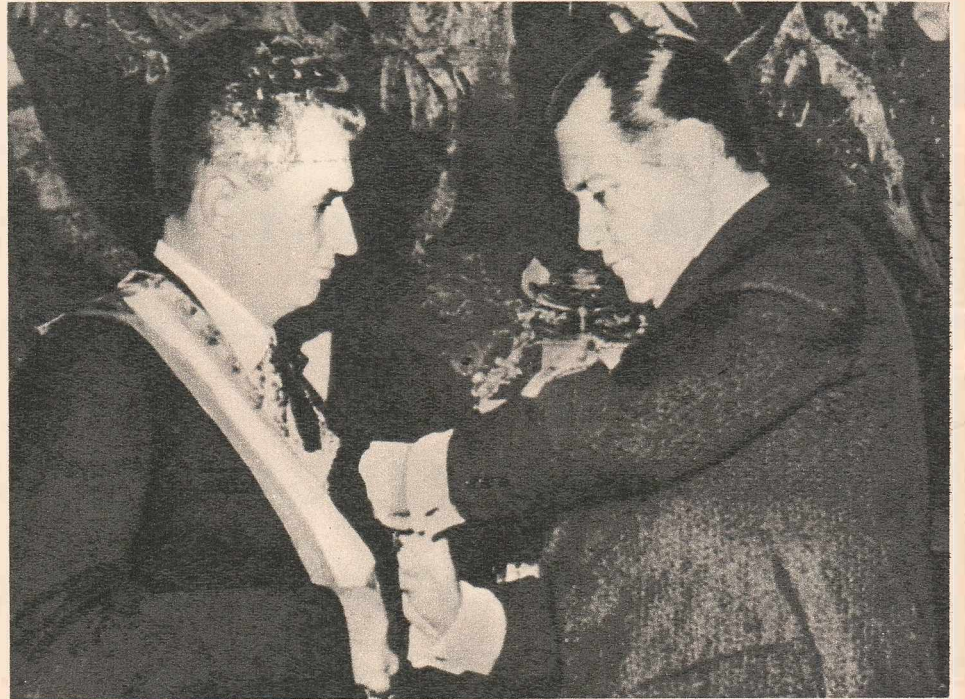
În încheierea Declarației, cei doi președinți își manifestă voința comună de a aprofunda și largi contactele dintre cele două țări pe cale diplomatică normală sau prin consultări periodice la diferite niveluri.

«Documentele româno-venezuelene devin acte politice de importanță internațională» — a declarat Aristides Calvani, ministrul afacerilor externe al Venezuelei. Același personalitate apreciază că «vizita președintelui Ceaușescu în Venezuela constituie un eveniment politic de însemnătate istorică».

Părăsind pământul ospitalier al Venezuelei, după o vizită încărcată de rod, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a exprimat aceste gânduri în telegrama adresată președintelui, doctor Rafael Caldera: «Îmi exprim încă o dată convingerea că vizita pe care am avut plăcerea să o efectuez în Republica Venezuela va marca o nouă etapă pe calea dezvoltării relațiilor de prietenie și colaborare statornicite între țările și popoarele noastre».

Sub aceleași favorabile auspicii, de strînsă și rodnică cooperare pentru pace și prietenie în lume, se desfășoară vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în Columbia, unde solii poporului român au sosit la invitația președintelui Misael Pastrana Borrero. Dialogul româno-columbian va consemna, desigur, pași noi și importanți în evoluția raporturilor dintre cele două țări, în deplină concordantă cu interesele lor vitale, cu interesele cooperării pe glob.

E. DASCĂLU

Se conferă președintelui României cea mai înaltă distincție a Venezuelei, «Ordinul «El Libertador»

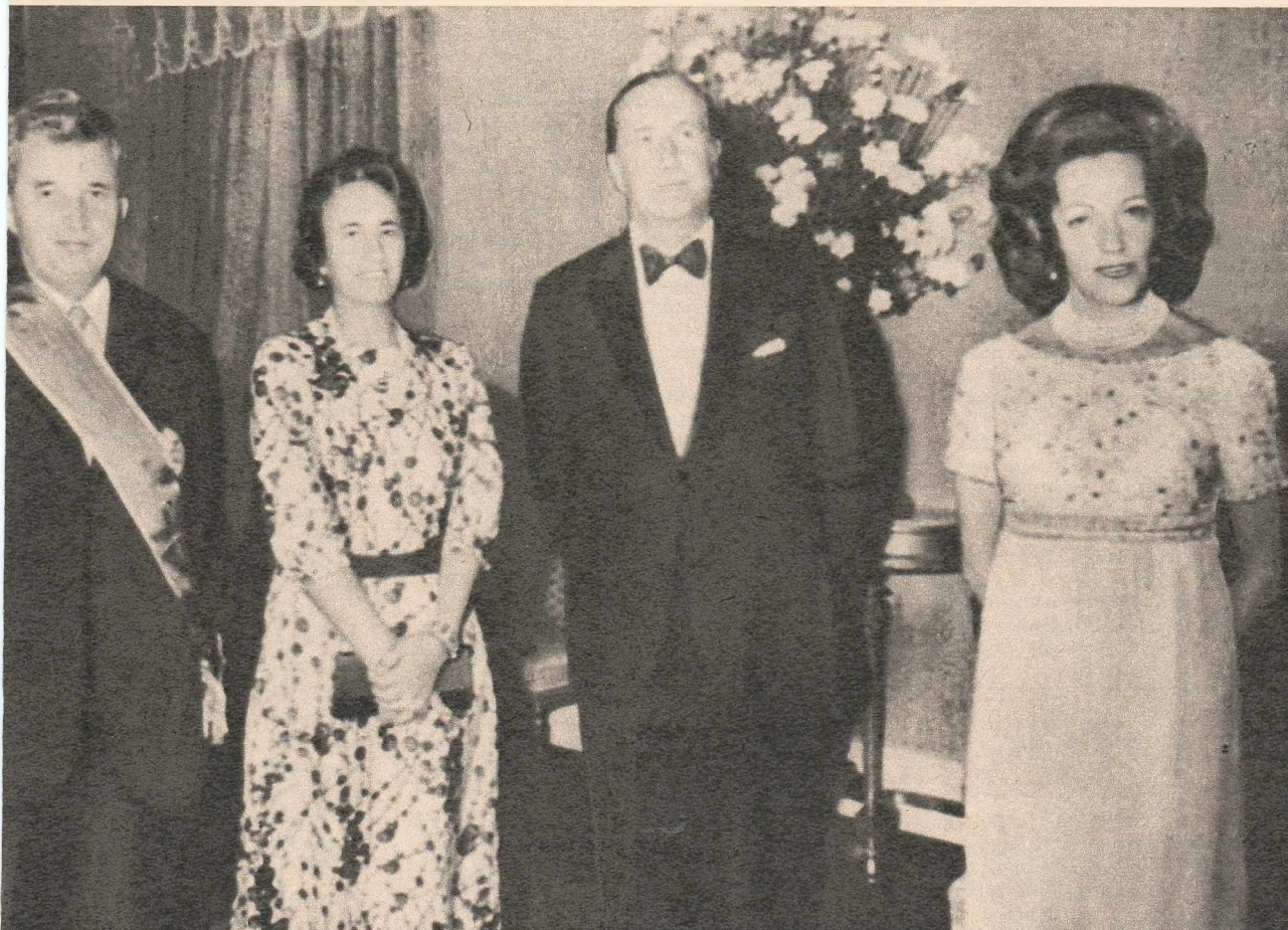
La semnarea Declarației comune româno-venezuelene.

În timpul primirii delegației tineretului și studenților din Venezuela.

Intâlnirea dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Misael Pastrana Borrero.

La banchetul oferit în onoarea președintelui Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu. Festivitatea decorării tovarășului Nicolae Ceaușescu cu ordinul «Boyaca», cea mai înaltă distincție columbiană.

▲ Piață centrală din Lima, frumoasa capitală a Republicii Peru.

peru

Peru este o țară care nu admite definițiile concise. Suprafața, considerabilă, include mai toate peisajele posibile pe continentul sud-american: regiuni deșertice, Anzi, junglă amazonică. Istoria, copleșitoare, înregistrează civilizații bine definite încă din al doilea mileniu înainte de erea noastră și pînă în prima jumătate a secolului al XVI-lea, cînd Francisco Pizarro reușea să ruineze vastul imperiu incaș. Cunoșcînd un destin asemănător celui al altor vestigii din epoca precolumbiană, cea mai mare parte a populației indiene avea să rămînă în marginea istoriei, ducînd o existență precară în zonele aspre ale înalțelor platouri andine — nedreptate care a provocat răscoale, așa cum a fost, în 1780, aceea condusă de Tupac Amaru — dar căreia abia în ultimii ani au început să-i fie căutate remedii. În zonele mai primitoare, viața și-a reluat cursul, creolii și metizii au întemeiat orașe înfloritoare; puterea colonială urmărea îndeaproape dezvoltarea acestei provincii, îndeajuns de bogată pentru a justifica legendele despre El Dorado. Peru a fost țara latino-americană cu cea mai veche universitate — San Marcos, întemeiată în 1551 — cu prima tipografie de pe continent, cu primul ziar, primul vapor cu aburi, prima cale ferată.

De-a lungul anilor însă aceste semne remarcabile de civilizație au ajuns să contrasteze tot mai evident cu evoluția economică a țării. Din acest punct de vedere, proclamarea independenței, în al treilea deceniu al secolului trecut, nu a schimbat radical situația. Suferind și efectele, nu o dată tragice, ale unor conflicte locale, Peru a rămas, pe plan economic, un El Dorado pentru investitorii străini, care acaparau neobosiți resursele țării — cupru sau guano, fier sau petrol.

...Este situația pe care și-a propus să o modifice radical guvernul instalat la putere în octombrie 1968 și hotărîrea guvernului condus de Juan Velasco Alvarado de a trece în proprietatea statului zăcămintele petrolifere de la Talara a marcat, încă din primele zile de guvernare, această orientare nouă. Au urmat, confirmînd-o, «legea de bază referitoare la industria minieră», reforma agrară, naționalizarea surselor de energie, reforma sistemului de învățămînt, afirmarea drepturilor de pescuit asupra apelor limitrofe. Este, evident, un ansamblu de măsuri vizînd, ca direcții principale, o transformare a structurilor sociale și, totodată, instituirea controlului de stat asupra resurselor naționale în vederea utilizării lor în acțiunea de lichidare a subdezvoltării.

În 1850, prima cale ferată a țării avea lungimea de 13 kilometri, adică distanța dintre Lima și El Callao, portul dintotdeauna dependent de capitală. În prezent, Lima a ajuns să aibă o populație de două milioane și jumătate de locuitori, tînde să înglobeze portul și concentrează cam două treimi din industria țării. Devastat în secolul al XVIII-lea de un cutremur, orașul întemeiat de Pizarro păstrează totuși câteva edificii din perioada anterioară acestui dezastru, între acestea numărîndu-se și vechea clădire a universității San Marcos, flancată contrastant de un building modern, sediu al ministerului educației (este, de altfel, convenită precizarea că universitatea dispune și de un modern complex de edificii amplasat între Lima și Callao). Zonele noi și vechi ale capitalei peruane sînt, în general, delimitate destul de clar: cartierul situat la nord de fluviul Rimac (acesta a dat, de fapt, numele orașului) evocă arhitectura unor perioade mai vechi; construcțiile noi apar grupate în cartierele moderne — Magdalena, Barranco, Chorrillos. Solicitată de un rapid aflus de populație, capitala peruuană este un oraș în care se construiește mult, care se înnoiește, încă una dintre înnoirile pentru care depune eforturi poporul acestei țări, în dorința de a edifica, liber, un viitor demn de strălucirea altor veacuri ale trecutului.

oțada casei mamei Leana

casa mamei leana

Mama Leana era nevasta unui dascăl misericesc, Neculai Savu, care-i lăsase la plecarea pe front doi băieți diferiți ca înfățișare: unul, cel mare, care-i semăna, negru, jigănos, mult asemănător cu mine din acest punct de vedere, Nicu, însă cu un nas scurt și borcănat ca un gogoșar; celălalt, blond, cu ochii albaștri, cu vreo doi ani mai mic decât ioi, și care era ediția în mic a mamei sale, Ștefan sau Fănică, prîslea al casei, de care mama lui în primul rînd și-apoi și frate-său țideau că vorbește nazalizînd, «cam fonf» — cum ziceau ei — deși nazalizarea nu i se datoră vreunui defect ci grijii mature a copilului acestuia, excepțional dotat, de a-și întări fiecare cuvînt și de a-l încărcă cu un maximum de răspundere și convingere.

Cît despre mama Leana, ea era Maica Domnului în persoană. Blondă-cinepiu, cu ochii de-un albastru deschis cum e cerul la

zenit, cu un mare neg pe obrajii albi și netezi, cu glasul domol și potolit, întotdeauna odihnitor de cald, ea contrasta total cu toate ființele pe care le cunoscusem pînă atunci. Cînd ea-mi spunea: «De ce, Lucică mamă, nu ți-e milă de pomul ăsta?...» (Lucică fiind diminutivul transformat de ea și numai pentru uzul ei propriu, al lui Nucică, de la Nucii, numele meu infantil derivat din Miron-Mironică-Mironuci!), întrebarea ei potolită și gravă avea asupra-mi efectul unei constrîngerii morale mai serioase și mai eficiente decît orice altă admonestare sau chiar pedeapsă corporală cu care mama era destul de largă.

Apoi, mai era ceva; vocea ei. Căci vorba mamei Leana pendula între accentul intim de șoaptă și de cîntec, tonalitate ce-o făcea să alunce de-a dreptul în inima cui o ascultă. Nu mai vorbesc de româneasca ei, lucru

despre care am avut și-n alte părți prilejul să vorbesc, și care mi se pare pînă azi cea mai curată și frumoasă limbă română din cite mi-a fost dat să cunosc, citite sau orale. Poate s-o fi amestecat în tărăgăneala monotona a vorbirii mamei Leana și ceva din amintirea psalților cîntați ori spuși duminica de bărbatul ei, dascălul, poate nu era decît blajînătatea firii acestui popor de păstori și plugari care-n graiul lor dulce și legănat își îndemneau vitele, cum spune Arghezi, fapt e că orice cuvînt rostit de mama Leana, mi se grava-n minte ca o medalie de neșters. Și el avea chiar sunetul nobil și discret al metalelor din care-or fi fost turnate ori bătute aceste medalii: de la argint și bronz pînă la cel înfundat al aurului stins. Fiindcă-ntr-adevăr vorbirea mamei Leana pornea dintr-un suflet de aur, de rară distincție, și tandrete înăbușită.

Nu trebuie să-i fi fost ușoară viața acestei femei. Dar știu că în acea primăvară timpurie, de aprilie însorît, cînd începuseră să se-ntoarcă mobilizații pe la vetrele lor, inima ei nobilă și discretă scotea numai cite-un oftat înăbușit de cite ori mama sau altcineva îi aducea vestea de pe lista primăriei aflate, dealtfel, peste drum, că numele «omului ei» nu figura printre cei întorși sau lăsați la vatră. «Pîn'o veni odată și rumănul meu!...», exclama stăpînă de sine și încrezătoare biata, blindă și neînfrîntă mea gazdă în care încetasem demult să văd o simplă stăpînă a casei unde locuiam fiindcă, fără s-o știe și mai ales fără s-o vrea, ea se substituise propriei mele mame, mai agitată, mai mindră și mai aprigă față de mine, și la minie, și-n dragoste. Căci acum intrasem de-a binelea-n școală, iar clasa întâia primară trebuia să mi-o trec prin examene («în particular»), cum se zicea pe atunci, adică pregătit acasă și ascultat de o comisie didactică anume întocmită. Și mama, zeloasă ca-n tot ce făcea ea, nu-nțelegea să-mi trec clasa decît cu nota cea mai mare, zece.

În care scop mă dăscălea pe cărțile de școală ce mi-au devenit repede nesuferite deși erau pentru mintea mea, exersată pe almanahuri și pe chirilicele unui mic și vechi ceaslov legat în roșu, niște adevărate jocuri copilărești. Dar mama avusese grijă să mi le prezinte ca pe niște deținătoare ale secretelor lumii, în ignoranță nu numai că nu se putea să trăiești, dar nici măcar să respiri aerul și lumina zilei.

Și-ntr-adevăr, biata mamă făcu totul ce se poate face *in rău*, spre a-mi dovedi acest lucru.

Mai întii claustrul. Căci mă-ncuia în casă cu temele de rezolvat și de transcris pînă la întoarcerea ei, după patru ceasuri, de la școală. Și cu obligația ca tot ce aveam să scriu pe tăbliță sau în caiete, să știu să-l spun și să-l explic și-n viu grai.

Însă pentru asta e nevoie să descriu noua noastră casă și apartamentul pe care aveam să-l ocupăm într-însa.

Vălenii e, tot, alcătuit din dealuri prelungi de mai multe zeci de kilometri, ce se răsfrî și pornesc, ca dinții paraleli ai unui pieptene din spinarea cea mai nordică a Munților Bratocii ale căror proeminențe sînt Zăganul și Muntele Roșu. Despletite spre sud și striate de apele ploilor și-ale zăpezilor, ca și de felurite cursuri de izvoare ce devin pînă la urmă un singur rîu, Teleajenul, înălțimile acestor munți, care inițial nu depășesc 2 000 de metri, ajunge la Văleni și dincolo de el, pînă spre Boldești și Scăieni, sub forma unor dealuri împădurite dar și cu ochiuri de pășune ce înlesnesc astfel migrația sezonieră a ciobanilor pînă-n Satulung, la porțile Brașovului. Dealurile sînt, cum spusei, paralele și distanța între ele este în general de citeva sute de metri, niciodată, cred, mai mult de-un kilometru-doi, pentru ca pe la Bălțești și Cornetul Cuib să se scufunde într-o largă depresiune deluroasă, bogată-n vii și livezi fructifere, ce anunță primul simptom al cîmpiei. Cît de organic e legat muntele de Cîmpia Dunării (de «baltă», cum îi spun locuitorii de pe aici), grație acestor dealuri sumese dar domoale, se vede și din unitatea de limbă a băltăreților și a telejenenilor. Căci dacă aceștia din urmă sînt numiți de frații lor din cîmpie *pădureți* sau *măneci*, după numele tunetului natural ca o mîncă pe care Teleajenul l-a tăiat de-a lungul marelui montane, apoi oamenii cîmpiei, cei care vin cu căruțele lor, îndeosebi învelite-n coviltire de rogojini, sînt numiți de mănececi «cojani», probabil din pricina pielii lor tăbăcite de soarele șesurilor. Fapt e că mănececi și cojani se înțeleg prea bine de secole împreună, cei dinții furnizîndu-le celorlalți, în schimbul grîului, ovăzului și mai ales porumbului, mere, pere, prunc uscate sau afumate pe lojniță și, bineînțeles, prea cunoscuta țuică de «Văleni», fiindcă la Văleni marna are meritul de-a da pomului de prun un aliment pe care nicăieri în toată țara românească nu l-ar putea găsi, și care-l face să dea, la rîndul lui, un soi de prune cu carnea dulce și parfumată într-asa fel că, nici după trecerea prin cele mai severe alambicuri, dulceața și mireasma nu i se schimbă ori nu i se pierd cu totul, ci trec în lacrima alcoolului distilat, cu o tărie și un ecou sporite.

lumea copiilor

DIN OCEANUL PACIFIC
A IEȘIT UN PEȘTE MIC
ȘI PE COADA LUI SCRIA:
„IEȘI AFARĂ... DUMNEATA!”

(...dintr-un soi de numărătoare contemporană a celor care se mai pregătesc încă să se joace de-a «v-ați ascunselea»).

Un copil este mai puțin un «miraj» — cit un miracol!
Despre copii se poate vorbi oricât, oricând și oriunde: ei reprezintă nu numai viitorul nostru, cit și certificatul de garanție că năzuințele noastre își vor găsi împlinirea!

În ce măsură ne ocupăm însă de aceste vlăstare și, mai ales, ce așteptăm de la ele? Oare nu cumva — intrând în această fantastică aventură ce se numește «educația copiilor» — uităm că noi înșine nu prea mai ținem minte copilăria...?! Că încercăm adică să regăsim ceva ce am pierdut, ceva ce nu mai putem înțelege; și că ne trezim dintr-o dată bătrâni...?!

Lumea copiilor este o lume a devenirii, o știm cu toții; dar ca și orice lume a devenirii ea trebuie plâsmuită cumva. Copilul de astăzi va deveni judecătorul nostru de mîine; și va fi absolut firească întrebarea lui, de atunci: «Ce mi-ați oferit pentru ca să mă port, acum, așa cum mă port cu voi?!»

Iată citeva gînduri asupra cărora își propun a se apleca rîndurile care urmează...

Horia PĂTRAȘCU

nu e o jucărie să faci jucării

E bine să spunem: insul care locuiește în Titan este cel ce vrea să treacă în fața rudelor sale din provincie drept locuitor al Capitalei. Avînd o librărie azi, mîine două, acest Cluj al Bucureștiului (200 000 de locuitori) nu are Grădina Botanică, dar este legat de oraș de citeva tramvaie și autobuze care merg. Dintre acestea, autobuzul 101 seamănă cel mult cu un cetățean în stare de ebrietate, care se împiedică de propria-i răsufllare, însă acest lucru nu-l împiedică să facă o legătură între Titan și Pantelimon. Cu alte cuvinte, un salariat de la «Metaloglobus» care stă în Balta Albă are șansa să-și îndeplinească sarcinile ce-i revin cu cel mai mare succes, numai în condiția să poată merge cu 101. (Fapt foarte important, pentru că altfel copiii noștri nu ar mai avea cu ce să se joace.) Să zicem că «a merge» este verbul autobuzului 101 și deci că am ajuns să ocolim bisericuța Capra, intrînd într-o stradă ce, în afara farmecului dat de casele învelite în viță de căpsună și zorele, îl mai are și pe acela de a-și scrie numele cu i din a: Fântânică. După ce treci de «Antefrig», aflînd că respectiva întreprindere are nevoie urgent de sortatoare de fructe, te oprești la «Metaloglobus», nume cunoscut atît datorită felinarelor ce se fac aici, cit și unei echipe de fotbal onorabile. Că aici se fabrică și jucării mecanice în primul rînd și jucării textile în al doilea, este altă poveste. Iată-o: după desființare, în 1965, fosta fabrică de jucării «Bucuria copiilor» a fost înglobată în actuala întreprindere «Metaloglobus», afectîndu-i capacitatea tehnică în proporție de 60 la sută cu un plan de 10 000 000 lei. Restul capacității de 40 la sută (ustensile casnice etc.) are planificat 230 000 000 lei (?). Raport invers, aproape de necrezut, de unde încep marile contradicții ale producției de jucării, producție deloc ușoară, cum s-ar

crede. Sau cum spune tovarășul director Mihai Ștefan: «Cine crede că e o jucărie să faci jucării, greșete fundamental. De foarte multe ori cinematica unei jucării este tot atît de complicată ca și aceea a unui utilaj. Pentru că, să vezi, o jucărie mecanizată arc între 25 și 60 de repere, e un utilaj în miniatură, și ca să fie atractivă, educativă, robustă, ușor de manipulat (deci să dea randamentul prevăzut) trebuie să asigure condițiile de fabricare (nucleuri specializate pe un produs, muncitori calificați, serii mari pe un produs etc.) în orice caz cu beneficiu. La noi însă marea diversificare (în fiecare lună 14-16 produse diferite), pe serii mici, cerută de comerț umflă costul sculelor. Și cum cererea e foarte mică, iar noi sîntem singurii din țară care o putem satisface, dublăm producția de la un an la altul, căutăm și ne ocupăm de calificarea oamenilor, facem eforturi... Reține însă, te rog, ritmul nostru de asimilare este infernal din cauza prea mării diversități a jucărilor pe serii mici». Am reținut și, însoțit de șeful atelierului de proiectare, tovarășul Balica Alexandru, am vrut să mă conving la fața locului. Pe scară, acesta mi-a spus, cu o seninătate de invidiat, că un televizor necesită o pregătire a fabricației la un nivel inferior unei jucării de complexitate mare (70-80 de repere, cu 4-5 operații în medie la fiecare!). Ia uită-te în ce m-am băgat, mi-am zis, și noi care dăm jucăriile astea pe mîna copiilor... În fața preselor de ștanțare la rece nu se prea poate vorbi, dar auzi și te instruiști, mai ales dacă vrei să afli cauza pentru care propriul tău copil s-a tăiat într-o ușă de autobuz O.N.T. — jucărie. Deci, să privim producția de jucării din două colțuri, al fabricii și al beneficiarului, copilul, neignorînd însă comerțul care arbitrează. Pentru fabrică: la prima vedere, producția de jucării pare nerentabilă deoarece

E cazul să creăm pentru copii și jocuri artificiale.

seriile de fabricație sînt mult mai mici decît loturile optime de producție. La serii mici timpii efectivi de lucru sînt sub timpii de pregătire-încheiere, de reglare a mașinii, respectiv a sculei: reglarea matriței, a sculei, durează între 45 de minute și o oră, pentru fiecare reper, iar timpul de lucru pentru serii mici e de 20-30 minute. Cum în planurile lunare de producție numărul de sortimente este mare (15-20), sînt necesare foarte multe schimbări de scule. Frecvența asta mare de reglare a sculelor înseamnă timp pierdut, o reducere a cotei de rentabilitate pe fabrică. Și iată, pentru unele jucării cheltuielile de producție sînt foarte mari, ridicîndu-se uneori la 250 000-300 000 lei și amortizarea sculelor nu este validată în primii ani datorită contractărilor foarte mici (1 000-2 000 de bucăți). Mai mult, datorită gamei mari și schimbării dese a sculelor ajungem la nespecializarea muncitorilor pe operații, la imposibilitatea organizării producției în flux la montaj. Toate acestea duc la un cost ridicat de producție, grevînd beneficiul fabricii, care în nici un caz nu poate umfla preturile. Și, ceea ce interesează pe beneficiari, copiii, influențează direct asupra calității jucărilor, calitate mult scăzută față de normal. Pentru că un muncitor care-și schimbă reperele de mai multe ori pe zi are un randament calitativ slab față de unul care lucrînd două-trei repere mereu și-ar automatiza reflexele. Altfel spus, e greu pentru un fabricant de jucării să lucreze două ore la un iepuraș chitarist, alte două la un scrînciob, două la o pușcă, ultimele fiind dedicate unei bărcuțe. E greu, greșete, nu ștanțează ca lumea, copiii se taie la deget... Și de ce? Pentru că, spun cei de la «Metaloglobus», comerțul pretinde o varietate prea mare de sortimente, fără să se preocupe totuși de reducerea numărului de sortimente fabricate în țară și completarea nomenclaturii de jucării cu jucării din import prin schimburi echivalente. Dacă ar putea ca întreprinderea să execute o gamă mai redusă de jucării cu serii mari, «Metaloglobus» n-ar mai fi, cum este din păcate, singura fabrică de jucării din lume

cu un număr atît de mare de sortimente. Eventual, și cooperarea, prin ateliere și lizate pe 2-3 jucării, ar avea un cuvînt de Bine, bine, dar comerțul, chiar așa...? mai aduce jucării și din alte țări, dar noi fabricăm puști, ce rost are ca ei să coteze aiurea tot puști. Să contracteze jucării, în completarea producției noastre de jucării. Pe urmă și contractările, cine le face? «Cînd au văzut un iepuraș roșu, cei de la contractări s-au luat cu mîna de cap, îmi spune tovarășa Drăghici, șefa secției de jucării-textile (secție merge foarte bine, fără rebuturi, c depășește planul lună de lună cu 10-sută). Cine naiba a mai văzut iepuraș roșu au zis? Olandezii au venit și au cum mii, spunînd că la ei copiii iubesc și iepurașii dar foarte mult culoarea roșie. Vă seama...» Îmi dau, și de aceea mă întreb dacă din comisia de avizare a noilor modele de jucării fac parte și cei direct interesați copiii. Ei bine, nu, doar se știe din buzele profesorilor, pedagogii, funcționarii. Mai întreb dacă fac testări în grădinițe, creșe, magazine. Nu prea, adică nu cu sistemă, ci așa: tovarășu Vasile pe Lipsani, să vedeți ce ar vrea să se joace responsabilul de magazin.

Privite din colțul copiilor, jucăriile rîncîntă, chiar dacă au atîtea și atîtea probleme cu care se joacă. Un copil, cînd ia în mîna o jucărie, să se bucure, nu să se taie la deget, îndînd de problemele de producție și de comerț al celor mari. Sperăm, spre binele copiilor, să se rezolve, desigur. atuncii, iată jucăriile noi din 1973 sau din 1974: iepuraș chitarist, bărcuță vislași, elicopter, colibri, explorator sels jocuri de montaj, Daciile 1100, 1300, Fiat limuzina «Săgeata Carpaților» și două tipuri de mașină de spălat rufe, electrică, cu motor și fără. Observăm că fetițele au puțin jucării noi. De ce, băieți?

lumea copiilor

înălțime, așezat în poziția oarecum aproximativă a unei statui de Paciurea! Mă cutremur: un cartonaș scris de mână indică numele jucării: «COPIL PE GÎNDURI»...!). Așadar, Ovidiu?!

— Mașina asta...! — îmi răspunde. Asta îmi place cel mai mult.

— O ai acasă?

— Nu, nu încă...

— De ce?

— E prea scumpă.

...Alături de «Copilul pe gânduri», o «Fetiță cu telefon», de aceeași mărime, reprezentată, tot din plastic — și la aceleași dimensiuni ca și filozoful — o fetiță care vorbește, într-adevăr, la telefon!... Imaginația creatorului este cu adevărat copleșitoare.

Se apropie de noi doi o femeie, se dovedește a fi mătușa lui Ovidiu — fusese după niscaiva cumpărături — este funcționară în Sibiu, are 50 de ani, pe nume Reasilva Ivan; spre deosebire de dezinvoltura puștiului, dînsa se emoționează; cu greu reușesc să o conving că nu e vorba de un interviu propriu-zis. Se liniștește și:

— Cred că ar trebui dată o mai multă

atenție jucăriilor noastre!... De ani de zile jucăriile astea sînt aceleași, prea puțină variație; prea puține jocuri mecanice, educative — totuși acestea sînt în primul rînd cele ce deschid un orizont copiilor de patru-cinci ani. Noi nu avem încă, cred, acest orizont!...

...Ovidiu continuă să-și privească mașinuța.

—...o păpușă, de pildă, ca asta (iar păpușa pe care mi-o arată este *într-adevăr splendidă!*) — 200 de lei! Vă dați seama, la prețul ăsta putem lua un costum de haine!

Mașinuța electrică a lui Ovidiu costă numai 140. Poate să pară scump, poate să nu pară: deocamdată Ovidiu *nu o are acasă*. Chestiunea la care mă gîndesc însă nu este asta, privesc la exponatele din vitrină și, zău, mă gîndesc la altceva: oare de ce băiețașul ăsta inteligent, cu care discut așa, de la om la om, fără a ține seama de vîrstă, oare de ce băiatul ăsta — dintr-o întreagă vitrină de jucării a unui magazin specializat — nu și-a putut alege decît o *singură* jucărie?!

«Vineee...! — Și a venit.

un spectacol numit ciufulici!

...Cătălin Gheorghe Vărzaru (4 ani, Calea Moșilor 348) o așteaptă pe verișoara sa, Lenuța (strada Foișori nr. 3), care se tunde. Cătălin nu se tunde, așteaptă numai și probabil din plictiseală călărește mai toate scaunele-jucării rămase libere în unitatea

de frizerie-coafură situată pe bulevardul Republicii. Ideea înființării unei astfel de unități i-a aparținut lui Șimion Fischer, prin 1959; omul ăsta este acum pensionar, dar dacă socotim că de atunci încoace circa 100 de «clienți» micuți și-au *aranjat* zilnic minus-

cula coafură (și mai ales că ideea acestui pensionar a dus la realizarea unui *unicat*, în Europa cel puțin — o delegație japoneză sosită de curînd în București, special pentru asta, urmînd a transmite la Tokio experiența românilor...!), dacă socotim deci toate acestea, *bătrînul Fischer poate fi liniștit!*

Tovarășul Dumitrescu, responsabilul actual al unității, ne dă cîteva date «statistice»: se lucrează în două ture, fiecare dintre acestea avînd 10 salariați; marea aglomerație se petrece sîmbăta și duminica (la fel ca și la «cei mari», dovadă astfel — glumind, firește! — că și puștii se *primenesec* pentru week-end; adevărul este însă că atunci sînt mai liberi părinții...); în general, fetițele se dovedesc a fi mai curajoase decît băieții — ele plîng mai puțin ; în general este liniște și bună dispoziție, dar dacă *un singur copil* începe să plîngă, întreg restul aflat în jur se pornește să urle — ceea ce nu e foarte simplu pentru nervii personalului...

...Personal, din care face parte și Aurora Dumitru și care ne explică cu multă bunăvoință (în acest timp zuluții divers colorați ai «pacienților» sînt strînși cu mătura și adunați către un fîraș; află că vor fi ambalați în saci și trimiși la export; «de ce?», nu se știe — probabil pentru perucile păpușilor!), că în spate, după o perdea groasă din catifea, se află salonul «mamelor». Idee ingenioasă: în timp ce copilul se tunde, mama își face alături manichiura, se coafează.

— Aveți, cum să spun...«clienți favoriți»? — întreb.

— Desigur, copiii își au, în majoritatea cazurilor, frizerul preferat!... (Zaharia Sirb — zis «domnul Cucu» — lucrează aici încă de la inaugurare)

— Există calități anumite, necesare unei astfel de meserii?

— În primul rînd, răbdare! *Enorm de multă răbdare!*... Și încă ceva: ceea ce facem noi, să nu vi se pară exagerat, ține foarte mult de ceea ce am putea numi munca unui educator! Unui copil — atunci cînd stai cu capul aproape de urechea lui — nu-i poți spune orice, trebuie să-l înțelegi mai întîi!...

— De ce vi se spune «domnul Cucu»? — Știu și eu...?! Pentru că, uneori, atunci

cînd se pornește cîte unul să plîngă, nu fac altceva decît să-i șoptesc ușor și clar: «CU-CU!»...iar el tace. Tace, și poate că din pricina asta îmi spun așa... *știu și eu?!* Am încercat și altceva, dar n-a mers!

...Într-un colț, Traian — un băiețaș de cinci ani, conform celor spuse de mama sa — susține că *are șase!* Orice intervenție se pare a fi de prisos: puștiul știe una și bună, *are șase ani și basta!* (maică-sa a început să roșească ușor, surprinsă de încăpăținarea deloc «părintească», și needucativă mai ales a odraslei). De alături, unul dintre salariați intervine: «Lăsați-l, doamnă, atunci cînd va avea 60, va susține că are 40!»

...La care Traian, prompt, răspunde: «Ba atunci am cinci ani, așa cum zice mama, și așa cum este!...

«Duet».

când sint lăsați singuri? Dealtfel, constructorii — care își văd cu hărnicie și pricepere de munca lor, dînd cu două luni mai devreme blocurile 6-7 — nu au distrus locurile de joacă existente. Ei construiesc pe fostele locuri virane sau în locul caselor demolate; iar proiectanții au prevăzut și în acest spațiu obiective și locuri de joacă pentru copii. Numai că, deocamdată, se construiește. Se construiește printre alte blocuri. («Tare egoiști sînt unii oameni! Dacă ei s-au mutat și stau bine, alții să nu mai stea! Cîte reclamații am primit!...») Este ritmul acestui timp și copulor înainte de a fi lăsați singuri să se joace ar trebui poate să li se atragă atenția asupra pericolilor, așa cum o fac părinții la mare sau la munte, pe șosele sau în parcuri. Nimeni nu are privilegiu exclusiv, de vîrstă sau de... inconștiență. Iar un afiș precum acesta: «*Sîmnați locatari, vă facem cunoscut că în șantierul nostru, situat în apropierea acestui bloc, copiii dumneavoastră continuă să se joace, deși zona de lucru este împrejmuită și interzisă accesului persoanelor străine, aducînd pagube avutului obștesc prin sustragerea unor piese metalice mărunte, deteriorarea lucrărilor (s.a.), expunîndu-se în același timp unor grave accidente. Vă rugăm ca în discuțiile pe care le aveți cu copiii dumneavoastră să insistați asupra acestor aspecte, să-i rugați să restituie piesele metalice luate din șantier, să acordeți o atenție sporită supravegherii lor, astfel încît activitatea noastră să nu fie stînjinită, iar pentru dumneavoastră să nu aibă consecințe tragice. Conducerea șantierului 9*» — trebuie înainte de toate citit. Și mai ales, înțeles.

Rodica POP

cască, căscă tănase, că nu mai pupi tu film de la mine

Dacă aș fi copil preșcolar, cel mai mult și mai mult aș dori să devin om mare și serios. Fiindcă oamenii mari și serioși știu de ce nu există decît un singur cinema cu program special pentru cei care n-am învățat încă să citim. În ziua de azi, spun ei, copiii preșcolari merg mai puțin la cinema. Adevărul e că nu mai sînt filme pentru copii. Fiindcă țările de unde a început reculul s-au luat după «Animafilm» și nu se mai omoară nici ele cu filmele de desene animate pentru copii, ci dezbate idei științifico-fantastico-filozofice.

Mai întîii am fost la «Timpuri noi», același cinema pe care l-au criticat toate ziarele și pe care îl critică degeaba în continuare cetățenii Capitalei, cu sau fără copii.

- Bună ziua, zice tata.
- Da.
- Copiii sub cinci ani plătesc biletul întreg?
- N-au voie în sală.
- Totuși e program pentru copii...
- Dacă e program pentru copii, atunci plătesc bilet categoria a treia.
- Cel de azi e pentru copii?
- Nu știu, nu sînt de multă vreme la cinematograful ăsta.
- Tovarășul responsabil este?
- După ora 12.
- De ce după ora 12?

— De ce după ora 12?! Fiindcă și ieri a venit tot după ora 12. D-aia după ora 12! (Așa vorbesc oamenii mari între ei și mie-mi place, deoarece tata se enfurie, deși afirmă că el nu se enervează niciodată.)

...Apoi am fost la «Doina». Aici îmi place pentru că nimeni nu rămîne pînă la sfîrșitul filmului, iar eu pot vorbi cu tata cît vreau de tare. În filmul ăsta erau două grupuri de băieți: un grup cu băieți răi și un grup cu băieți buni. Cei răi erau răi, iar cei buni erau buni. La început mi-au plăcut ăia răi. Erau veseli și cunoșteam o mulțime de jocuri. Ca să-i fac plăcere tatălui meu i-am spus că eu vreau să fiu ca ăia buni, dar de data asta tata nu s-a mai lăsat păcălit, și atunci am început să casc, «Cască, căscă, Tănase, că nu mai pupi tu film de la mine», a zis tata și n-am mai căscat, fiindcă am adormit. Acum sîntem chit. Rîndul trecut a adormit el și n-a mai apucat să vadă că pînă la sfîrșitul filmului Măcușcă a reușit să rupă rîma în două.

Despre filmele cu sala goală, oamenii mari și serioși spun că sînt educative și e păcat că noi, copiii, ne plictisim la ele. De aceea, dacă aș fi om mare și serios și aș lucra la Direcția difuzării filmelor cel mai mult și mai mult aș dori să fiu copil preșcolar.

Nicolae CRISTACHE

«O jucărie refuzată de piața internă» (?!)

«Uite-așa cum mă vedeți (dreapta), Nu mă dau pe 5 băieți!» (stînga)

«Ciufulici», univers al celor mici — oare ce poți face-aici?! Cel mult să o iei repede, să o scoți afară, în stradă, pe o oarecare mără puțin spălată pe chip, care se prelinge pe interiorul frizeriei strecurînd subtil (impre-

ună cu gestul respectiv), invitația de a cumpăra la suprapreț o «lamă» de gumă de mestecat!...

Horia PĂTRAȘCU

Opiticii și un gulliver multiplu

— Las-o jos! N-auzi, las-o jos!!!
Cert este pînă acum — așa ne spun speci-a-știști — că micile ființe omenești, la vîrsta le pînă la 10 ani, au un alt orizont vizual, direct proporțional cu înălțimea. De aici și multe accidente de circulație, ei, ăștia

mici, neputînd aprecia corect distanțele. Dar despre faptul că nu ar putea aprecia corect sunetele, nu ni se spune nimic. Așa că puștii, cărora le erau adresate cu disperare interjecțiile de mai sus, continuau să tîrîie cu spor o bucată de placaj, luată din stiva înălțată alături de temeliea unui viitor bloc.

Însă cu cît se mărea silueta dulgherului care apăra avutul obștesc cu mijloace proprii, (Fir-ați ai dracului de vagabonzi!! Las-o jos, mă! N-auzi! Las-o jos!), «vagabonzii», numărînd vreo trei sau patru primăveri, s-au comportat conform psihologiei propuse de specialiști. L-au văzut, s-au speriat (în sfîrșit) și au fugit. Bucata de placaj era salvată.

Indignată de tratamentul aplicat propriilor copii fără a se fi ținut cont de circumstanțele atenuante ale fragedei vîrste, mama «vagabonzilor» a coborît, în pantofi bărbătești, să discute afrontul («Păi, dumneata nu vezi că sînt niște copii? Ei nu trebuie să se joace? Ce ți-au făcut așa ceva grozav ca să le spuți vagabonzi?»); nu a putut stabili însă nici un fel de contact diplomatic («Ia mai lasă-mă în pace, cucoană! De ce nu ai grijă de ei? Ce, așa trebuie să se joace copiii? Dacă iau ce nu-i al lor sînt vagabonzi!»), și a început să-i caute pe incriminați, ascunși atît de bine încît parcă s-ar fi fîcut de-a ascunșelea.

Le-am povestit inginerilor Nicolae Mila (inginer șef) și Sorin Iancuovici (șef de lot, la șantierul 9 — Nițu Vasile) incidentul de mai sus. Nu au ris pentru că acest incident face parte dintr-o situație destul de delicată: împrejmuit cu sîrmă ghimpată și în ciuda panourilor de avertizare («Părinți, nu lăsați copiii să se joace în incinta șantierului»), șantierul este străbătut pe cărări periculoase de maturi, sau de maturi însoțiți de copii. Ce pretenții poți să mai ai de la copii, atunci

Acest copil bea bere de la o vîrstă cînd nu știe numele produsului

COMBINATUL
DE PRELUCRARE
A LEMNULUI
SUCEAVA

CALEA UNIRII 27

PRODUCE:

- Bufetul Eugenia, executat din PAL furniruit stejar la exterior, finisat cu lacuri mate.
- Lada de zestre din PAL furniruit stejar, ornamentat cu masive din stejar sculptat.
- Mobilă de bucătărie din PAL innobilat.

Pentru executarea mobilei corp, de diverse tipuri, COMBINATUL DE PRELUCRARE A LEMNULUI Suceava folosește ca material de bază PAL-ul innobilat, rezistent la agenți chimici și socuri termice, de diverse texturi de furnir — palisandru, stejar, nuc, teak — cu desene fantezi în diferite culori.

Estetica surogatelor de artă

Surogatul se definește drept produsul utilizat la scară industrială ce poate înlocui, în unele calități mai mult de ordin exterior, un alt produs, considerat ca autentic, și greu de găsit. Surogatul se definește, totdeauna, ca înlocuitor a ceva nobil, a ceva de preț, a ceva căutat. Și este, tocmai aceea, incomparabil mai ieftin. Pentru surrogatul neatent, pînă la un anumit punct, surrogatul poate înlocui produsul a cărui încredințare o poartă. Odată descoperită însă imitația sa inferioară, evident, el devine prețuitor. Cunoaștem cu toții cazuri de produse alimentare surrogat, cunoaștem cu toții alte produse realizate în tehnica surrogatului. O problemă mai importantă o rezintă surrogatele culturale. Odată cu dezvoltarea masivă a industriei, în secolele XIX și XX, problema realizării unor copii «nașterii» sau de dimensiuni mai reduse, după o copie de opere celebre, a început să fie problema de actualitate. Unele materiale de calitate inferioară, prelucrate după tehnologiile specifice industriei moderne, ajung să fie utilizate în realizarea de tot felul de copii și de lucrări cu pretenție de «replicii» la unele opere de artă cunoscute. Apare, astfel, lustrăușul nutririi ambiția să fabricăm artă și să expunem ca pe o marfă oarecare, prețurii unde rețeaua comercială permite. Începînd din secolul XIX pericolul inundării pieței sociale, pe largi întinderi geografice, de surrogate de artă, se face din ce în ce mai simțit. O cantitate enormă de copii realizate din ipsos după diferite capodopere ale picturii sau ale picturii, populează întregul mediu urban, mai ales, cu atenția obiectului de artă. Evident, copia, deși e făcută cu atenție, este totuși o copie, și nu are valoarea originalului. Evident, copia, făcută după procedee industriale, care permit obținerea unor serii destul de mari, nu poate avea valoarea originalului. Într-o vreme, se știa că, în artă, nu se poate copia, și că, în artă, nu se poate copia. Într-o vreme, se știa că, în artă, nu se poate copia, și că, în artă, nu se poate copia. Într-o vreme, se știa că, în artă, nu se poate copia, și că, în artă, nu se poate copia. Într-o vreme, se știa că, în artă, nu se poate copia, și că, în artă, nu se poate copia.

Georghe ACHIȚEI

psihologia vacanței și psihologia chiulului

Există într-adevăr o psihologie a vacanței, numai că am văzut oameni care se lasă bintuiți de plăcerile bronzatului, odihna și excursiile vacanțelor chiar cînd n-au intrat în concediu. De cînd înfloresc cireșii și se deschid grădinile de vară și pînă hăt tîrziu, cînd cade bruma, ei transformă serviciul într-o casă de odihnă. Ei au făcut o descoperire epocală, te poți întrema, relaxa, distra nu neapărat la Predeal, ci chiar în incinta întreprinderii. Sigur, nu atît de comod ca la Predeal, lipsește aerul tare al munților, ceva însă tot se face. Se organizează mici excursii pe la birouri, unde dacă n-au ocazia să admire Caraimanul au ocazia de a pălăvrăgi. Subiecte de discuție, mai ales în timpul orelor de birou, se găsesc întotdeauna. Așa se face că, această categorie de oameni, practic, au cam patru luni de concediu pe an. Și după acest concediu smuls pe furiș, hoțeste, vine tiptil-tiptil și concediul legal. Sînt ispitii de plăcerile ilegalității, dar nu le disprețuiesc nici pe cele ale legalității.

Vezi unele birouri unde imediat după

prima zi de ștrand, după prima confruntare cu zăpușeala se transformă în mici locuri de agrement. O atmosferă festivă, de hîrjoană molipsește salariată în ordine ierarhică. Ritmul activității începe să scadă și moralul pleoștit este susținut de cei întorși din concediu.

— Anul ăsta a fost grozav la Costinești...

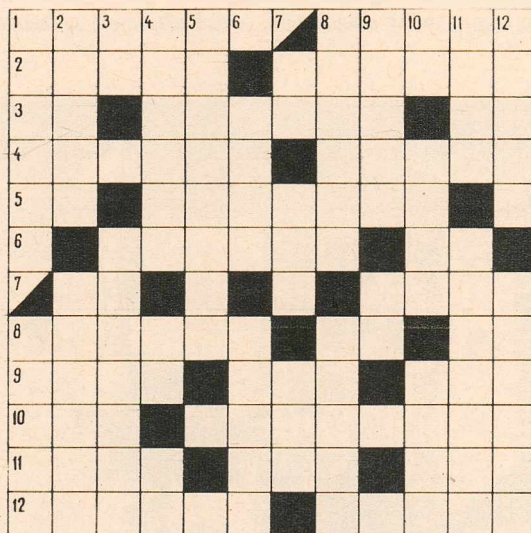
— Vezi ce frumos s-a bronzat tovarășul Săndulescu?

Se deapănă cu multă plăcere amintirea trecutelor Poiene ale Țapulului, trecutelor Breze sau Eforii. Cînd se epuizează stocul de amintiri se trece voios în pas de alpinist experimentat la proiecte pentru viitoarele concedii... Nici nu știi cînd trece timpul... Sînt palizi, doborîți de căldură și de inactivitate, trîndăvia i-a surmenat îngrozitor. Lenea face mai mari ravagii decît căldura.

E minunată vacanța, am lăudat-o și o vom lăuda, dar a transforma biroul unde ești pus să faci o treabă într-un loc de agrement e prea mult.

Teodor MAZILU

cuvinte încrucșate

viticolă

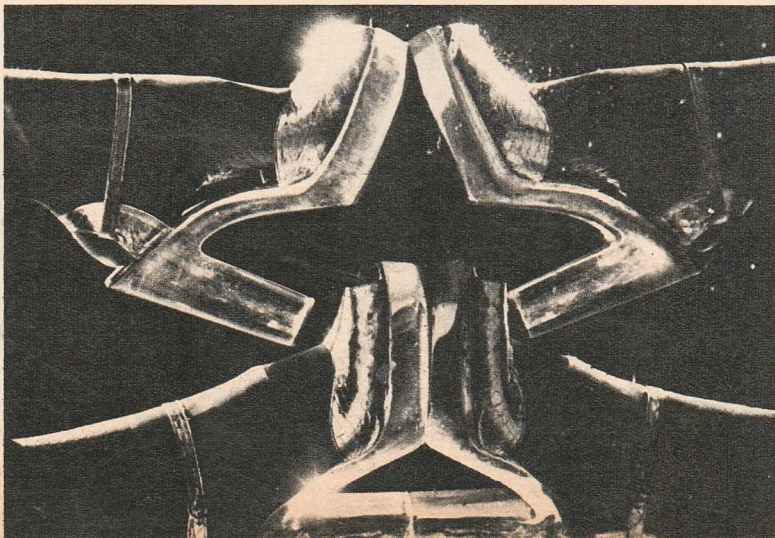
ORIZONTAL: 1) Sculptor și arhitect grec (420-350 î.e.n.) autor al unor grupuri statuare printre care «Bacanta» și «Hecate» — Un strugure atacat. 2) Vin întăritor — Cepuri pentru butoaie. 3) Jumătate de arac! — Vinuri alese — Cealaltă jumătate de arac! 4) Scriitor sud-american autor al poemului «Strugurii și vinul» — Aneta într-o altă ipostază. 5) Încep cadarca și-o termină! — Scriitor grec autorul romanului «Vinul lașilor». 6) Celebru vin spaniol — Emil Costescu. 7) Cupă! — Legătura între sare și miel. 8) Vie pe rod — Alfa și Omega — Puț fără fund! 9) Chemare — Poamă — Bunic (reg.). 10) Podgorii — Sărbătoare în cinstea zeului Bachus. 11) Ca agurida — Crustaceu — Ciung (reg.). 12) Soi de strugure autohton — Plini de im. VERTICAL: 1) Academician român, autorul volumului «Struguri și clopote» — Vin

categoria întâi. 2) Alt scriitor român, autor al romanului «Vinul de viață lungă» — Joc distractiv. 3) Ovidiu Neagu — Alt celebru vin din Spania. 4) Hap — În silă! — Rădăcină de butaș! 5) Vin cu sifon. 6) Vas de vin — Gustul pelinului de mai (fem.). 7) Comune la Cocrani și Cotești! — Poezie de George Bacovia — Nu mai ajunge acasă! 8) Podoabă... capilară — Înelți în foi de viță. 9) Arini — Face muzica. 10) Simbolul neonului — Pictor și grafician român — Boaba de strugure ca fruct. 11) Soi de grâu — Muncă în vie. 12) Soi de strugure cu boabe mici și negre de calitate inferioară — Viță-de-vie în devenire.

Dicționar: BÎT, CÎȘ, EGO, ALAC.

Ing. Ionel BOTEZATU
Pitești

Confectionați din piele argintie, cu tălpi și — mai ales — tocuri din perspex (un nou material plastic), pantofii aceștia, prezentați deocamdată la o expoziție de modă, vor costa atunci, cînd vor ajunge în rafturile magazinului, «numai» 25 de lire sterline.

ar fi bine...

Există industrii și industrii. Există industrii cu destin de industrie și industrii cu destin de altceva. În vremea noastră aproape toate au început să se transforme în industrii, să dea în starea de industrie, așa ca într-o complicație. Sînt ele o vreme altceva, dar, în cele din urmă, n-au încotro și devin industrii, ajung la starea de industrie. Starea de industrie a devenit un fel de capăt al tuturor drumurilor, un fel de estuar în care se varsă chiar și domeniile de activitate neindustriale. A avut cineva ideea să facă în Statele Unite un club pentru celibatari, gata, s-a născut o nouă industrie. A redescoperit cineva trasul cu arcul, așa ca un sport, ca o distracție, gata, s-a născut o industrie. Înotul sub apă și vînatul sub apă animă la rîndul lor cîteva industrii. Charles Aznavour nu mai este un cîntăreț, e o industrie. Industriile de distrat ne distrează. În fiecare seară pe alții, ca pe bandă, în fiecare seară noi trecem prin fața industriilor de distrat. Industriile de plîmbat, de relaxat și de odihnit ne plîmbă, ne relaxează și ne odihnesc. La un capăt intră omul obosit, materia primă, și la celălalt capăt, iese omul re-făcut, produsul finit. Fuga omului în locuri retrase, liniștite, unde poate să dobindească măcar iluzia de singurătate, dacă nu singurătatea însăși, pune și ea pe picioare o industrie. Nici de distrat nu te mai distrezi, nici de plîmbat nu te mai plîmbi, nici de odihnit nu te mai odihnești, fără ajutorul industriilor. Industria mijloacelor de informare ne informează. Industria publicitară ne învață ce să ne placă, ce să alegem, ne învață ce să bem, ce să mîncăm, ce să îmbrăcăm, ce să citim și ce să vedem. Industriile pentru culturalizare, ne cultivă. Muzeele au devenit și ele o industrie de privat (atîtea minute un grup, apoi altul și altul, procesul tehnologic al privatului avînd durată fixă). Plimbarea oamenilor prin trecutul arheologic, istoric și artistic se face după legile industriei. Palatele maharajahilor și mănăstirile din Franța au început să fie închiriate după principiile industriei hoteliere. Vinul a devenit și el copilul oropsit al industriei. Pentru frumusețea noastră, pentru întreținerea ei pe cît posibil, își dau mina numeroase industrii. Nici întreținerea frumuseții nu se concepe în afara industriilor. Arta începe să fie și ea supusă presiunii industriei. Nu mă refer la tentativele industriei de a scoate produse care să aibă și o anumită valoare estetică. Faptul e, dimpotrivă, salutar, dar am în vedere producția de serie din cîmpul artei, producția pentru piață, pentru gustul pietei, pe fabricanții de cărți, de filme, de picturi sau de statui, care știu să și confecționeze marfa, să și prezinte marfa și să și vîndă marfa după formele prestabilite, verificate la proba comerțului cu amănuntul și cu ridicata. Pentru toate aceste industrii și pentru altele de felul lor se poate calcula și se calculează, bineînțeles, cifra de afaceri.

Ce n-a devenit încă industrie? Adică ce mai există ca atare, fără să devină industrie, fără să dea în starea de industrie? Mai sînt probabil cîteva domenii, dar oricum nu prea multe. Industriile au cucerit aproape tot. Și e bine că au cucerit mult, dar poate n-ar trebui să cucerească chiar tot. Dragostea și admirația noastră față de industriile care ne-au civilizat într-atît ne fac să le deschidem chiar și porțile locurilor și activităților cu destin neindustrial. Pe cît e de bine pentru omenire că există industria constructoare de mașini sau industria chimică, tot pe atît ar fi de bine ca muzeele să nu devină o industrie de privat. Ca legile producției industriale să rămînă dincolo de zidurile artei. Iar atunci cînd sîntem în concediu ar fi bine să nu ne simțim un produs care intră pe la un capăt obosit și trebuie să iasă pe la celălalt capăt odihnit și fericit, minus o anumită sumă de bani.

Romulus BALABAN

▲ Act major de cultură: Festivalul internațional «George Enescu» la cea de a șasea ediție. La concertul inaugural — renumitul violonist sovietic Leonid Kogan, interpret strălucit al muzicii mozartiene (Edmund Höfer).

Criticul literar și conferențiar doctor Eugen Simion sau bucuria de a fi colaboratorul revistei «Flacăra», ca semnatar al viitoarei rubrici «Cartea străină».

▲ Sahistul Florin Gheorghiu își îndreaptă pașii spre rețeaua noastră. E însoțit de umbra lui. (Ion Predoșanu)

▲ În obiectiv însuși operatorul: Iosif Demian. (Gh. Dumitrescu)

▲ Tîrgmureșenii omagiază pe Nicolae Bălcescu. În fața palatului P.T.T. nou construit, a fost ridicată o statuie a marelui luptător pașoptist.

▲ ...sau umor negru la Oradea. (Horia Pătrașcu)

▲ Murele nu sînt numai materii prime pentru originale metafore precum «ochii negri ca mura», ci și materii prime pentru Fructexport (Sorin Dan)

▲ Un nou edificiu pe litoral? Nu. Este vorba de noul complex hotelier «Sarmis» din Deva care prin arhitectura sa polarizează atenția multor trecători. (A. Păsărin).

Straietele cele frumoase nu le mai vedem — din păcate — decât la festivaluri și concursuri folclorice. Bine și-așa decât deloc. Festivalul «Hercules '73» s-a încheiat cu o frumoasă paradă a portului popular. (M. Panaitescu)

Pe Someș se face o hidrocentrală. În satele de pe Someș sînt mașini de spălat electrice. Dar și detergenții pot mirosi a soare și-a apă, dacă-s bătuți cu maiul... (Mihai Lărintz)

Uzinele Policolor din București au promis opiniei publice (prin «Flacăra») să nu mai polueze aerul. Și — după cum se vede — nu-l mai poluează... decât atunci cînd aruncă nori negri de fum spre cer. (Alex. Babic)

Cu asemenea autogară nouă și mîndră (Miercurea Ciuc), nu-i mai mare păcatul să întîrzie autobuzul, sau șoferul să fie necuviincios (Că se mai întîmplă)?

Nu sînt membrii vreunui ansamblu artistic. Nici nu e în pregătire vreun praznic. E o zi obișnuită de tîrguiești la autoservirea din Giulești — Sighetu Marmației.

◀ Singurătatea antrenorului de contracte scurte — Titi Teașcă zis Piticul. (Ion Predoșanu)

▼ Cassius Clay: Și acum să vină Foremman!

▲ Iubirea de artă nu îmbătrînește niciodată. (Ileana Muncăcu)

poluarea folclorului (XXV)

autenticul înainte de orice

În timpul cît orchestra se pregătește să prezinte programul muzical, mulți spectatori se reped la gheretele din apropiere spre a se înarma cu cîte o sticlă de vin. Efectul jocului românesc e prea puternic: se cere băut... îmi pare rău că nu e pe lângă mine careva dintre cei care în țară se încapăținează în a susține că melodiile cîntate cu vorbe românești «nu merg» în străinătate, textul nefiind priceput. Puternicele aplauze, aclamațiile aduse drept omagiu Floarei Tohali, lui Cornel Irom, i-ar face să-și revizuiască părerile. Iată limbrul califelat al saxofonului lui Ioan Frățici, clarinetul lui Romică Brașoveanu, naiul lui Gheorghe Popescu, iată minunatele daruri pe care muncitorii sibieni le oferă cu atîta suflet locuitorilor orașului Lausanne. Cu cîtă bucurie și satisfacție sînt primite. Am sentimentul că tot ce s-a petrecut în zilele precedente a fost o pregătire a acestui moment culminant al serbărilor orașului. Cîtă putere de pătrundere, cîtă vrajă dezlănțuite cîntecul și jocul românesc. Mai curajos, un tînăr escaladează odgoanele ringului apropiindu-se cu pași holăriți de Ilie Mogo-roașe, care «pe coarda groasă» cîntă cu un fir din părul arcușului. Intreaga asistență îl urmărește cu gura căscată, iar cînd tînărul izbucnește confirmînd că nu e vorba de niscaiva păcăleală, că nu e «tragere pe sfoară», din mii de piepturi răsună uralele răsplătînd fapta artistică a solistului. Delirul se întinde pe măsură ce jucătorii se încălzesc, executînd cu o precizie ce de multe ori atinge perfecțiunea mișcări din ce în ce mai variate, mai dificile.

Apariția unui grup de călușari taie într-adevăr respirația spectatorilor. Eleganță, dăruire totală, măiestrie coregrafică vecină cu acrobatică. «Nul Așa ceva nu s-a mai văzut nicînd...» Este mărturia unei instructoare elvețiene de dansuri populare care întimplător e lângă mine. Mulți mă înconjoară rugîndu-mă să-i lămuresc asupra posibilității de a învăța și a prelua jocurile noastre.

M-am ridicat împotriva formațiilor artistice care amestecă folclorul diferitelor regiuni, am căutat să arăt că asemenea atitudine este dăunătoare bunurilor artistice ale poporului, că în felul acesta s-a ajuns la un «tip standard» care, în mod inevitabil, duce la degradarea artei noastre populare. Vorbînd de bine ansamblul «Junii Sibiului» s-ar părea că mă contrazic, deoarece această formație de amatori și-a alcătuit un repertoriu reprezentativ pentru toate regiunile țării. Sînt însă impresionat nu numai de succesul extraordinar al ansamblului, ci și de faptul că felul în care dansurile diferitelor regiuni au fost prezentate dovedește că într-adevăr uneori excepția confirmă regula. Nu era nimic supărător în realizarea artistică a sibienilor. Nu au apărut nici dansuri oșenești jucate în chip de marionete, nici efecte ieftine, nici mișcări care nu știu de ce se doresc comice, nici mișcări sacadate ale fetelor, nici «organizația» jucătorilor într-un standard de figuri obligatorii, nici multe alte «efecte» arhicunoscute oricui își aruncă ochii pe micul ecran sau ia parte la spectacolele multora dintre ansambluri. Privînd cu atenție la «Junii Sibiului» am avut impresia că jucătorii erau veniți din diferitele regiuni ale țării. Jocul călușarilor nu cred că ar fi putut fi realizat, dacă din echipă nu făceau parte și oțteni. Virtuozitatea dansatorilor nu era supărătoare, nu era forțată, ci îmi amintea de acei jucători desăvîrșiți pe care de multe ori am avut prilejul să-i admir, cu ani în urmă, acei jucători renumiți în satul lor, care jucau pentru ei, natural, așa cum învățaseră de la bătrînii lor, și nu în scopul de a apărea cu orice chip pe scenă. Vreau să spun cu alte cuvinte că ansamblul sindicatului Uzinei de piese auto Sibiu, deși cu un repertoriu amestecat, a impresionat tocmai printr-o permanentă notă de autenticitate, de sobrietate, de punere în valoare la un înalt nivel artistic a patrimoniului artistic popular.

Pentru bucuria mare și de neuitat pe care ne-au produs-o «Junii Sibiului» într-o seară instelată pe malurile lacului Lemán le aduc, pe această cale, cele mai călduroase mulțumiri. Cît despre binemeritata izbîndă pe care au reușit-o, după ce ne-am despărțit, la concursul internațional folcloric din Țara Galilor, la Langollen, cînd s-au distins față de echipele a 70 de țări participante, nu-i nici o mirare. După ce i-am admirat la Lausanne, orice victorie intră în desfășurarea normală a lucrurilor.

Paris, august 1973

Hari BRAUNER

cu fire de tort și cu gînduri curate

A venit din Avrig, Maria Spiridon, ca să ne arate ce se poate face din încrucișarea unor fire în războiul de țesut. Și a adus cu ea comori, care toate au luat ființă din încrucișări de fire — unul urzeala și altul băteala sau alesătura — care se înfrățesc și se despart ca să dea viață «izvodului» din țesătură. Cu aceste izvoade a împodobit Maria Spiridon ștergarele, fețele de masă, păturile, asternuturile și perinile, traistele și sacii, torcînd, rășchiînd, urzînd și țesînd zi și noapte, ca să arate cum se împodobește o casă cu țesături. N-a uitat nimic nici din practicile unor tehnici mărunte și cu o vădită intuiție ne arată în expoziție cum se împletesc baerele, cum se înnoadă ciucurii și cum se țese «cipca» catrințelor, urzită într-o coșară, de o ingeniozitate care uimește pe oricine pricepe acest meșteșug.

În expoziția Mariei Spiridon, organizată la Muzeul satului — locul cel mai potrivit pentru o expoziție de valoarea acesteia — avem prilejul să vedem toate genurile de țesături folosite în gospodăria țărănească din Avrig, prezentate — cum nu se poate mai potrivit — în chipul unei încăperi împodobite de sărbătoare; este casa care reflectă hărnicia și talentul gospodinei, dar această «casă-expoziție» spune mai mult, căci ne vorbește despre o mare artistă populară, care s-a ridicat la un înalt nivel creator, cu prețuire și respect pentru tradiție și cu dragoste pentru tot ce a moștenit de la bunici și străbunici.

Dar pe lângă perpetuarea formelor tradiționale, Maria Spiridon a înțeles și necesitatea valorificării acestora în produse care să servească noilor condiții de trai, căci ea știe că viața nu stă pe loc. Prin seria produselor noi: garnituri de masă, perdele, cergi etc. pentru interior și piese de îmbrăcăminte, ea ne arată o izbită încercare de a da viață unei noi formule de artă decorativă, ce-și trage seva din autentică și bogată artă populară, urmînd pilda acesteia de a se altoi numai pe obiecte utile vieții de toate zilele.

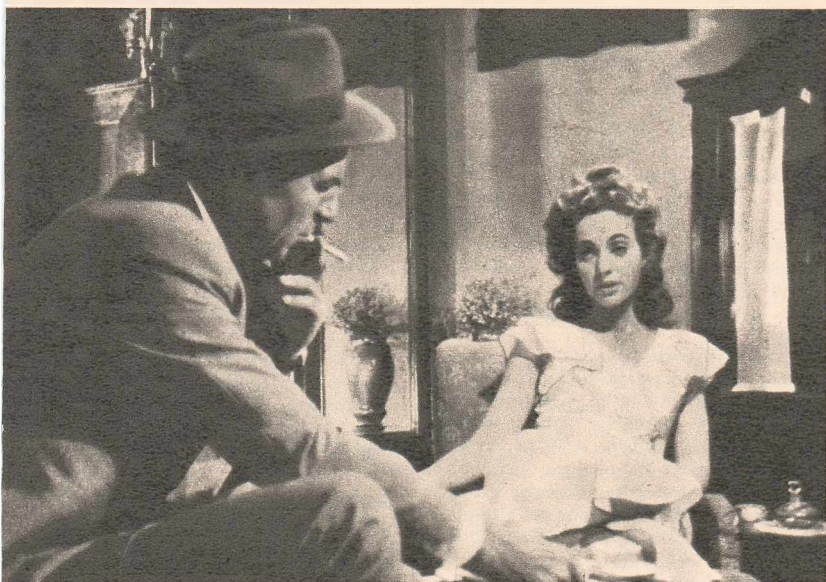
Și ca să fie cu sufletul împăcat, Maria Spiridon, după ce și-a făcut datoria față de tradiția moștenită prin veghe și păstrare, ea mai desfășoară cu aceeași convinsă înțelegere și o activitate de dascăl în instruirea tinerei generații în cadrul Școlii populare de artă din Avrig, la secția de țesut. Mulțumim Mariei Spiridon care a venit din Avrig să ne arate ce poate ea face din încrucișarea unor fire, cu mîinile ei măiestre.

Elena SECOȘAN

e ecrane:

in serial își caută in nume*)

Ultimul cartuș deschidea, încă din titlu, o poartă către viitoarele filme ale acestui serial ce nu și-a găsit încă numele (căci polițist, și simplu, nu este); așadar, în «Conspirația» și, acum, în «Departee de Tipperary», simțim mai puțin armele, luptele de stradă rădesc scena pentru a lăsa loc înfruntărilor politice directe. Sau subterane. Ne aflăm în a unui alt capitol de istorie, înfringerea ritidelor așa-zise istorice, victoria forțelor mocrate, capitol al unei istorii de răscruce, s-a scris sub ochii noștri, cu semnificații și plicații covârșitoare în așezarea noilor ucturi sociale. Era de așteptat ca filmele Manole Marcus să se deosebească, dacă ca de la cer la pământ, măcar cît dealul de npie, de seriile anterioare («Cu mîinile rate»), «Ultimul cartuș») semnate de Ser- Nicolaescu. Lui Manole Marcus îi tihnesc șcările line, investigațiile desfășurate pe felete dar cu încredere, răfuielile la capă- l cărora cei care trebuiau să piardă nu mai puterea de a-și masca disperarea. Pe firul estor date ne-am apropiat și de «Conspira- ția» și de «Departee de Tipperary» pentru desoperi, finalmente, un cineast care și-a runit prea mult personalitatea, care a optat o atitudine de prea accentuată screție în raporturile sale cu materia pro- sã de scenariu (Titus Popovici și Petre lcuideanu). Lipsesc, mai ales în al doilea m, o mai accentuată lectură cinematogra- ă a ceea ce se află scris printre rinduri, in- vențiunile regizorului pentru care dialogul te un instrument și nu o poruncă. Diferi- le evenimente (inutil să le evocăm acum) uneacă egal, deși este limpede că unele ntre ele nu pot participa, într-un tot, la

destinul unei istorii. Din acest punct de ve- dere, episodul fugii, al pregătirii ei (cu raco- larea atît de ușoară a aviatorilor) capătă ac- cente de neverosimilitate.

Sîntem departee de a deplînge suferința «ritmului specific unui film de acțiune», căci nu despre asta este vorba (într-un «polițist» se poate filma și cu o lentoare de rămas bun, așa cum face Melville, care intîrzie cu pri- virea pe obiecte, pe case, pe mașini, pre- simțind parcă acel adio de la cinematograf și de la viață), ci de existența unor goluri, a unor pete albe, între o evoluție și alta a unui personaj. Dacă în «Conspirația», substanța epică, mai generoasă, atenua efectul, în «Departee de Tipperary» se ajunge pînă acolo încît trebuie să ghicim acțiunea din umbră a comisariului Roman, zădărmicirea «fugii», fără a-l vedea propriu-zis la lucru. Retrage- rea legionarului Baniciu, încolțit în birlogul său, dispariția eroului interpretat de Silviu Stănculescu, înlesnesc monopolul pe care-l va instaura, ca personaj, senatorul Varga, cel care apără, cu eforturi uneori grotești, morga unui politicianism jalnic. Rolul îi îngăduie lui Fory Etterle un recital de o scl- pitoare inteligență actricească. Chiar în scenele în care vioara întii este atmosfera (secvența jocurilor de noroc) sau frumusețea crepusculară a unui peisaj (întîlnirea cu Ro- man, la o bere), Etterle-Varga rămîne un permanent centru de interes. După cum imaginea lui Nicu Stan își cere dreptul de a fi, în sine, un prilej de frumusețe. Parcă tot filmul ar fi fost turnat în miezul unei toamne cu lumină de miere. În schimb, consemnăm din nou, cu părere de rău, orgoliul unei muzici (George Grigoriu) care vrea să o ia înaintea tuturor, să ne spună cu o clipă mai devreme ce va urma.

*) «Conspirația», «Departee de Tipperary».

Magda MIHĂILESCU

Eglantine

Filmul acesta este ca o uitare a Răului; și și tristețea copleșește la un moment dat ranul, simplitatea egală a momentelor îi u un echilibru de operă clasică.

Eglantine este numele unei bunici. O bu- că simbol și poveste în același timp. O bu- că ce-și păstrează, în ciuda vîrstei, o înțe- gere senină a lucrurilor.

Fără a fi poate dorința expresă a regizoru- i, asistăm la un fel de ozmoză a vîrstelor extreme, reunite sub harul rar al iubirii și prieteniei; la o comunicare perfectă între nectutea luminoasă și candoarea tot atît limpede a copilăriei. Pentru că marea în- legere a bunicii vine din știința unei drepte împărțiri a lucrurilor, din deprinderea ritua- lui vieții yeșnic biruitoare și mereu aceeași: trandafiri înfloriți în fiecare an, cu un

Dumnezeu răspîndit în copaci și în soare, cu bucuria jocului de copii, cu eșecuri și tristeți depănate în povești nemoralizatoare.

Transpare din filmul acesta, dincolo de candoarea și gingășia cuceritoare a copilăriei, un fel de morală deghizată adresată și vremu- rilor noastre. Un fel de invitație la o viață golită, cel puțin în vacanță, de încrîncenarea ambiției, de viclenia calculului, de încorse- tarea pînditoare a prejudecății și de vestita imposibilitate a comunicării.

Filmul acesta este unul care alină; ca mîna proteguitoare a bunicii, așezată pe fruntea plină de fierbințeală a copilului. Actor de profesie, Jean-Claude Brialy, regizorul lui «Eglantine», face dovada unei strălucite ca- riere ce va să vină.

Rada PREJBEANU

actori și roluri

Virna Lisi, vedeta din ce în ce mai preten- țioasă în acceptarea scenariilor ce i se propun. Unul din ultimele roluri — nevasta lui Barbă Albastră (una dintre ele, se înțelege) în filmul cu același nume. Partener — Richard Burton.

cine, ce, unde, cînd?

● Giancarlo Gianini, cîștigătorul premiului de interpretare la Festivalul de la Cannes din acest an, a fost solicitat de către regizorul francez Pierre Sissier pentru filmul cu titlu cam șugubăt: Napoleon nu-și ținea tot timp- ul mîna la încheietura vestonului.

● O altă deținătoare a unui premiu la Cannes (cu trei ani în urmă), Ottavia Piccolo, va fi partenera lui François Pèrier și a lui Jacques Dutronc în filmul Charlie, bravo!

● «Un film surizător și melancolic» pregă- tește Yves Robert, o biografie sentimentală a

unui actor destinat să joace toată viața roluri de mîna a doua. Titlul — Salut, artistule. Rolul principal a fost scris de către scenaristul Jean-Loup Dabadie special pentru Marcello Mastroianni (în fotografia de sus).

● Joanne Woodward (soția lui Paul New- man), deținătoarea premiului de interpretare feminină Cannes '73, filmează în Belgia Moar- tea unei regine de zăpadă în regia lui Gilbert Cates. Parteneri — Martin Balsam și Sylvia Sidney.

cronica teatrală

O crizantemă pentru actor

Iată, a venit toamna, iedera ruginește, orașul cu străzile lui ca niște șerpi aurii, beți de melancolia soarelui de septembrie, se regăsește în reîntoarcerile din atât de miraculoasa vacanță, voaluri de mătase verzuie coboară seara învăluind tîrziu felinarele cu lumina lor albă, o lună păcătoasă ca o mirosiță se strecoară către ziuă în apele uitării și, dimineața, țigăncile scot pe trotuare coșurile lor cu crizanteme roșii, și albe, și albastre, strălucind sub boabele de rouă.

Iată, a venit toamna, și mă gîndesc să iau din aceste coșuri o crizantemă și s-o dăruiesc din partea dumneavoastră Actorului, lumii aceleia minunate și unice care poate să încapă, la fel de vie și de tulburătoare, la fel de înălțătoare și de fericită, la fel de veselă și de superficială, la fel de tragică și de responsabilă, la fel de încrezătoare și de plină de speranță, ca însăși viața, în dreptunghiul de brad al scîndurilor scenei și pe care Actorul o creează ca un demiurg, ființă din ființa lui, seară de seară, sub fasciculul reflectoarelor.

Iată, a venit toamna și ne mai despart puține seri de seara inaugurală a noii stagiuni teatrale, cînd ne vom reîntîlni pentru a redeveni martorii și părtașii emoțiilor celor care pentru a ne reaminti mereu cine sîntem și cît sîntem vor da chip și glas lumii din care venim, pentru a ne privi și a ne înțelege, astfel, poate mai bine.

Iată, a venit toamna și îmi amintesc trista dar de atîta amar de vreme adevărata însemnare a lui George Mihail Zamfirescu, pe care nu știu de ce nu-l pot despărți de simbolul jertfei pe altarul scenei românești: *«Gloria actorului e vremelnică: o minciună colorată și goală, între reflectoare și panglică»*.

Sigur, vremurile s-au schimbat, condiția spirituală a actorului e, de mult, la noi una superioară, semnul artei și existenței lui nu mai este de mult cel al întrebării ci al admirației și recunoașterii oficiale și unanime, gloria lui este azi, și la noi, o realitate, frigul singurătății nu mai sfîșie scena cînd luminile se sting și sala se scufundă în întuneric pentru că sentimentul zădărniceii nu-și mai află înțeles într-o lume care vrea, deliberat, să facă din artă un mijloc al înălțării sale.

Dar să nu uităm totuși clipa căderii cortinei peste ultimul act și clipa ultimelor aplauze generoase și clipa reverenței, cînd Actorul, pe nesimțite poate, se desparte de rolul său pentru a redeveni el, cu viața lui ca oricare dintre noi și să ne imaginăm această clipă a despărțirii de rol, și să ne imaginăm cît suflet a pus El în viața aceluia rol, în *viața de o seară*, trăită numai pentru noi, spectatorii din acea seară, și să ne imaginăm că acea viață s-a stins odată cu întoarcerea noastră în viața noastră din clipa aprinderii luminilor și a căderii cortinei finale.

Și să ne imaginăm că pe acest Actor îl cheamă *George Calboreanu* — de pildă — și că are șaptezeci și șapte de ani și joacă rolul lui *Ștefan cel Mare* din drama *Apus de soare* de Delavrancea, în seara inaugurării noului Teatru Național și să ne imaginăm că acest mare actor vine la rampă pentru a se închina aplauzelor noastre înecate în lacrimi spre a se întoarce, apoi, la viața lui, de septuagenar!

Să ne imaginăm că pe acest Actor îl cheamă Beligan, sau George Constantin, sau Silvia Popovici, sau Toma Caragiu, sau Valeria Seciu, sau Teofil Vilcu, sau Silvia Ghelan, sau Rebengiuc, sau Albușescu, sau Dina Cocea, sau Amza Pellea, sau Marcela Răuș, sau atât de tînărul Diaconu, sau atât de coplesitoare Eugenia Popovici, pentru a ne reprezenta cu adevărat lumea scenei românești care pregătește, pentru noi, miracolul stagiunii 1973-1974.

Pentru această lume, pentru Actor, o crizantemă plină de roua acestui septembrie!

Dinu SĂRARU

o problemă de repertoriu:

dramaturgia clasică românească

Valorificarea scenică a dramaturgiei noastre clasice și dintre cele două războaie mondiale constituie nu numai obligația morală a teatrelor noastre, dar în același timp și o importantă sursă de alimentare a repertoriului cu opere de prestigiu, temeinic realizate din punct de vedere artistic. Așa stînd lucrurile, concomitent cu preocuparea esențială pentru promovarea dramaturgiei originale actuale, teatrele s-au străduit în stagiunea trecută să asigure o prezență scenică mai echilibrată (în raport cu anii precedenți) a literaturii dramatice românești din trecut. Faptul apare evident, dacă observăm că din totalul premierelor cu piese românești, mai mult de un sfert (32) au fost consacrate acestei dramaturgii, încă aproape 50 de titluri din aceeași categorie fiind înscrise în repertoriul de reluări.

Privind lucrurile în ansamblu, situația nu se înfățișează, astfel, mulțumitoare, dar o cercetare mai amănunțită ne dezvăluie și unele motive de insatisfacții. Puține teatre (6) au realizat spectacole în premieră cu piese datorate scriitorilor noștri clasici și există destul de multe scene cărora le-a lipsit integral, din repertoriul premierelor,

dramaturgia românească din trecut (printre altele, Teatrul «Lucia Sturdza-Bulandra», Teatrul Mic, Teatrul Național din Timișoara, teatrele din Bacău, Brașov, Brăila, Oradea, Piatra Neamț, Satu Mare). Totodată, valorificarea repertoriului la care ne referim este făcută cu destul de puțină atenție fiind suficient să amintim în această privință absența totală de pe afișul premierelor a unor dramaturgi ca Barbu Ștefănescu Delavrancea, Mihail Sorbul, George Mihail Zamfirescu, Liviu Rebreanu, Lucian Blaga, Camil Petrescu.

Cu toate că unele teatre au inclus în repertoriu titluri de prestigiu («O scrisoare pierdută» și «Năpasta» de I.L. Caragiale, «Apus de soare» de Delavrancea, «Răzvan și Vidra» de B.P. Hașdeu, «Suflete tari» de Camil Petrescu, «Meșterul Manole» de Lucian Blaga, «Mușcata din fereastră» de Victor Ion Popa, «Plicul» de Liviu Rebreanu și altele), cu toate că a crescut într-o anumită măsură atât numărul relucerilor din această dramaturgie cît și cel al premierelor (în proiectele teatrelor din Bacău, Brăila, Oradea, Satu Mare), totuși în repertoriul propus de către teatre pentru stagiunea 1973/1974 persistă

din păcate absența dramaturgiei noastre clasice și dintre cele două războaie (la teatrele din Brașov și Piatra Neamț, din Satu Mare, Galați, Petroșani, Ploiești).

Desigur, fiecare teatru își întocmește proiect de repertoriu potrivit capacității creatoare a colectivului respectiv, situațiile specifice și este posibil ca uneori să fie dificil de stabilit un echilibru adecvat între toate compartimentele repertoriului. Amena excepții nu explică însă neglijarea opțiunii pentru dramaturgia națională din trecut. Și atunci spectatorii — mai ales cei tîngentele tinere ale publicului — se pîntreba, pe bună dreptate, de ce se joacă atât de puțin și de rar Aleksandri, Delavrancea, Eftimiu, G.M. Zamfirescu, Sebastian Caragiale? De ce, de exemplu, numai două teatre programează «O noapă furtunoasă» și numai cîte unul singur «Vlăcu-Vodă», «Apus de soare», «Răzvan Vidra»? De ce, iarăși limitîndu-ne la cîteva exemple, nu figurează deloc pe lista premierelor «Viforul» lui Delavrancea, «Despe Vodă» de Aleksandri, «Ultima oră» de Sebastian, «Domnișoara Nastasia» de G.I. Zamfirescu, «Jocul ieilor» de Camil Petrescu, «Înșir' te mărgărite» de Eftimiu, «Tancic-Vals» de Mușatescu, «Ciuta» de Victor Ion Popa? Nu cumva multe teatre își subapreciază forțele în această privință? Sîntem convinși că așa stau lucrurile și că implicarea scenei noastre au posibilități mult mai largi de a-și diversifica și îmbunătăți o activitate de onoare și în același timp de mare eficiență educativă.

Mihai VASILIU

O întrebare pentru andrei belgrader

— Deși sînteți regizor la Teatrul de stat din Sibiu, colectivul actoricesc cu care ați montat la Studioul experimental al Teatrului din Constanța *Neînțelegerea* de Camus vă păstrează o foarte frumoasă amintire. Ce ne puteți spune despre relația actor-regizor?

— Cred că în momentul de față, la noi, cea mai mare valoare existentă în teatrul românesc este forța și talentul actorilor. Referitor la actorii realmente dotați, i-aș compara cu niște cai de curse care apar foarte rar în competiții. Insuficient folosiți, actorii sînt, în consecință, insuficient antrenați. Astfel, după un timp, calitățile lor se pot pierde. Vina o poartă în mare parte regizorii. Normal ar fi ca în momentul în care descoperă actorii capabili să-l exprime, regizorul să se ocupe de dezvoltarea lor. Dealtfel, ce așteptăm mai mult actorii e să fie solicitați la maximum. Actorul epocilor de maximă înflorire a artei spectacolului a fost întot-

deauna un «magician», un deținător al secretelor miraculoase pentru public, secrete care nu erau altceva decît o investiție uriașă de muncă și de suflet. Pentru a putea realiza spectacole în măsură să rețină publicul în sala de spectacol și să-l fascineze, regizorul are nevoie în primul rînd de un asemenea tip de actor. Cînd nu-l găsește este obligat să încerce să-l creeze. Acest lucru se poate obține într-o colaborare de durată cu același grup de actori. E ceea ce vom încerca să facem la Sibiu, Iulian Vișa și cu mine: să grupăm actorii într-o echipă de care să ne ocupăm mai atent, pornind de la antrenamentul lor, trecînd prin folosirea lor complexă, pentru a putea ca în spectacolele noastre să se exprime idei în mod plin și fără discrepanțe, între interpret și întregul decor și ansamblu.

Claudia DIMI

cu și fără cortină

● O Gală a comediei, anunțată ca o continuare a stagiunii estivale, organizează Teatrul Nottara între 1 și 30 septembrie. Alături de două premiere (una, *Hotelul astenicilor*, oferită, dealtfel, tot în premieră și în cadrul Lunii comediei), sînt prezentate la întîlnirea cu publicul și reluări ca *Bună seara, domnule Wilde*, *Adio, Charlie*, *Gaițele și Bărbați fără neveste*.

● Pentru că în cele din urmă unul din soliștii formației *Sfinx* s-a însănătoșit, spectacolul Teatrului Bulandra, de muzică și poezie, intitulat deocamdată *Trei plus patru*, va putea fi prezentat în premieră.

● Lucia Mureșan și Gilda Marinescu (în fotografie), în premiera Teatrului Nottara *Aici a dormit George Washington* de G. Kaufman și M. Hart.

Fotografie de I. MUNCACIU

sub semnul adevărului, justiției și echității

de ce, tovarășe nelu ionescu ?

În numărul trecut al revistei, la pagina 17, au apărut două răspunsuri la două din articolele publicate în cadrul acestei rubrici. Cu alte cuvinte, rubrica de-abia de-acum înainte are șansa să capete ceva haz; pentru că, la urma urmei, contradictorialitatea este aceea care dă sare și piper oricărui proces, contradictorialitatea este aceea care ne deschide drumul spre adevăr. Or, astăzi esențial: să ajungem la adevăr. Chiar certindu-ne, bineînțeles, creator.

În replica mea din aceste rânduri nu vreau atât să răspund la fiecare argument în parte din șirul celor cuprinse în cele două scrisori, cât țin să explic, să precizez, niște chestiuni de principiu. Fiindcă, în ambele răspunsuri și — sînt sigur! — și în multe altele viitoare, mi se reproșează un lucru: de ce înainte de a publica articolul respectiv nu m-am documentat profund, de ce n-am întregat și cealaltă parte cum stau lucrurile.

Ei bine, pentru că — așa cum, zic eu, cu onestitate am spus-o într-o «declarație de principii», într-un «regulament de reguli ale jocului», text pe care l-am publicat special repetat în mai multe numere ale revistei — e pur și simplu imposibil, față de avalanșa de scrisori, să le spunem așa, cu subiecte juridice, pe care le primim zilnic, să refaci, tu, un ziarist, tu, un singur om, o anchetă săvîrșită de un șir de organe specializate, să rejudeci zeci și zeci de procese trecute prin mai multe instanțe de judecată.

Pe de altă parte, nu putem întoarce spatele acestor oa-

meni care ne acordă încredere, ne cer o mîină de ajutor, își pun speranțe în puterea cuvîntului scris.

Și atunci, am procedat și gazetărește, dar și juridicește. Gazetărește, făcînd publice nemulțumirile justițiabililor. Juridicește, invitînd-o la replică pe «cealaltă parte» și dîndu-i posibilitatea să-și argumenteze poziția, tot public, tot cu litere de tipar.

Deci, în principal, în această rubrică noi interpelăm, punem întrebări, cit mai multe întrebări. Iar în subsidiar, și într-o mai mică măsură (cantitativ vorbind), facem și afirmații.

Dar afirmațiile și criticile, atunci cînd le facem, le facem cu un temei mai palpabil decît spusele din scrisorile primite.

Așa, de pildă, în articolul «Chimie și antipatie» am făcut — de fapt — două afirmații:

— că tovarășei ingineră Margareta Papadopol nu trebuia să-i fie desfăcut contractul de muncă pentru că este inventatoare; și eu unul, independent dacă a găsit sau nu dumneaei beneficiari pentru invențiile făcute — ceea ce, de altfel, mi se pare și cam ciudat, cam potrivnic spiritului benign de bunăvoință și venirii în întîmpinare și ajutor al celor ce gîndesc novator — știu că i-am văzut originalul unui certificat de inventator și numeroase alte bune scrisori de recomandare;

— că «la INCERC și o altă grupă de cercetare are tîrziu pretenții de paternitate asupra acestui lucru gata descoperit»; și tot eu am văzut avizul documentat al unui expert, inginerul Lascăr Zamfirescu (aviz pe care, împreu-

nă cu alte acte care ne sprijină zdravăn afirmația, vi-l ținem la dispoziție), care susținea tocmai lucrul acesta, că această altă grupă de cercetare n-a descoperit lucruri tocmai noi (mai exact «revedicările» colectivului doi sînt lipsite de noutate).

Și tot așa, de pildă, în articolul «Unde-i lege nu-i tocmeală» am făcut o singură afirmație, pe care o repet și-acum: o hotărîre judecătorească definitivă trebuie respectată. Că dumneavoastră, conducerea Combinatului siderurgic-Hunedoara, sperați într-o soluție favorabilă, în eventualitatea rejudecării cauzei, pe calea unui recurs extraordinar, asta nu înseamnă că procesul e «încă nesoluționat». Pînă una alta, nerespectarea unei hotărîri judecătorești definitive e un act ilegal și acesta-i aspectul pe care l-am blamat eu. Dar chiar, de ce n-ați avut răbdare să se îndeplinească și lucrul acesta viitor, eventual și incert: să fie promovat recursul extraordinar, să cîștigați procesul și de-abia apoi să vă bucurați — în chip legal — de succes? Cit în ceea ce privește caracterizarea tovarășului Ovidiu Oproiu, trebuie să vă mărturisesc un secret: eu nu am nici un merit, am preluat-o din considerentele acelei hotărîri a tribunalului județean Hunedoara, pe care vă rog totuși să observați că scrie, undeva pe la sfîrșit, și cuvîntul «definitiv».

Dar peste toate aceste argumente «la obiect» — pe care le-am înșirat doar pentru a sublinia ideea de principiu — afirmațiile din această pagină nu-s chiar fără temeiuri; și, argumente la obiect, de care, promit, să nu mai fac uz, pentru că ar însemna să transformăm paginile revistei în pagini de dosar de tribunal — eu cred că nu afirmațiile deranjează atât de

mult, ci întrebările. Mai precis, publicitatea întrebărilor. Sigur, lucrurile ar fi mai comode dacă am întreba în particular și nu în văzul și în urechile lumii. Dar publicitatea e singura sursă de putere a presei. Încît, să fim înțeleși și iertați, nu putem renunța la ea. O altă publicație își face o reclamă cu un slogan pur și simplu frumos; sună cam așa: «Pentru o revistă, crimă nu înseamnă să vorbești, ci să tac». Iar noi, «Flacăra», după cum vedeți, știm ce-i aia fair-play-ul, avem cele mai curate intenții și publicăm răspunsurile — chiar dacă-s critice la adresa noastră.

Dealtfel, așa se explică și titlul acestui articol. M-am supus și pe mine la același «tratament» direct, abrupt și incomod pe care l-am folosit

în titlurile articolelor «Iată de ce, tovarășe Cîndea...», «De ce, Aurel Costinescu?» și așa mai departe.

Chiar dacă, uneori, sîntem criticați, chiar dacă de unii sîntem contestați — noi înșine — ne complicăm viața, credeți-ne, merită să ne zăbatem pentru notiunea asta chemată «adevăr». Pentru că puține bucurii pot fi mai mari pentru un ziarist decît aceea pe care o trăiești cînd primești un telefon la redacție și îți se spune:

— Aici Ana Danielescu-Culpi. Ați scris în revista dumneavoastră un articol despre mine, «O dreptate stîrbă». Am fost înștiințată că se va rejudeca dosarul cazului meu. Am termen la 17 septembrie. Vă mulțumesc!

Nelu IONESCU

răscrucea profesorului de engleză

După o ascensiune profesională frumoasă, un profesor din Tirgu Mureș se trezește într-un impas care-i poate marca întreaga viață.

Învinuit că ar fi săvîrșit infracțiunile de tentativă de viol și raport sexual cu minor, este îndepărtat din învățămînt prin desfacerea contractului de muncă, este exclus din partid și arestat.

Dar după vreo trei săptămîni, constatîndu-i-se nevinovăția este scos de sub urmărirea penală și eliberat. În învățămînt însă nu mai este reinclad. Este înștiințat că, potrivit normelor legale privind jurisdicția muncii, poate face contestație împotriva desfacerii contractului său de muncă în fața instanțelor judecătorești (contestație pe care acesta a și făcut-o) și totodată i se recomandă să se adreseze organelor locale pentru a i se oferi un alt loc de muncă decît în învățămînt.

mînt.

Bineînțeles, instanțele judecătorești vor face și în acest caz o dreptate «pînă la capăt». Așa speră și crede și profesorul cu necazul, dar o constatare îl obsedează:

— Eram singurul fiu al unor oameni simpli, de la țară, care se mîndreau cu reușita mea în viață. Acum, dacă din pricina acestei dureri, viața li se va scurta cu un an, nimeni nu va mai putea face nimic. Pe de altă parte, sînt căsătorit abia de aproape un an și soția mea e gravidă în luna a noua. Dacă din pricina zbuicumului din aceste luni copilul nostru va avea de suferit, de asemenea nimeni nu va mai putea face nimic.

Ce comentariu se mai poate adăuga la un asemenea «caz»? Firește, un încurajator și de bun-simț:

O luptă-i viața, deci te luptă...

persoane «marcante» sau persoane cu adevărat nevinovate?

I.

22 noiembrie 1970, accident rutier în comuna Sîrca din județul Iași: un Fiat 850 intră în coliziune cu un triciclu, în care se aflau soții Elena și Traian Mihăilă, ambii invalizi.

Cei doi soți suferă numeroase traumatisme și fracturi grave. Urmează luni de spitalizare și alte luni de tratament la domiciliu. Bineînțeles, și serioase cheltuieli bănești.

Elena Mihăilă avea, înainte de accident, o invaliditate de gradul II; iar după, o invaliditate de gradul I. Total inaptă de muncă e nevoită să-și facă dosar de pensionare, dar se constată că nu are vechimea necesară în cîmpul muncii

nici măcar pentru un ajutor social.

Deci, o familie aflată într-o situație dramatică și din punct de vedere material.

Ne gîndim că atât Ministerul muncii cît și Consiliul popular al municipiului Iași ar putea totuși găsi o soluție pentru a le da acestor oameni o mîină de ajutor.

Pe de altă parte, soții Mihăilă susțin că acei care conducea Fiutul a fost scos de sub urmărirea penală — toată năpasta rămînînd pe umerii lor «cei atât de vitregiți de soartă» — pentru că el «este o persoană marcantă».

Aceasta e susținerea dumnealor. Pe acelea ale procuraturii județene din Iași și procuraturii orășenești din

Pașcani le vom publica într-un număr viitor, bineînțeles dacă ne vor fi comunicate.

II.

La fel pune problema și studentul la arhitectură Florin Mihai Ionescu, victimă tot a unui accident rutier petrecut la 15 septembrie 1972, în București.

Si invocă în sprijinul acuzei sale două argumente:

1) Conținutul următoarei fraze din procesul-verbal încheiat de organele miliției la data și locul accidentului: «Conducătorul autoturismului numărul 7-B-654 care circula pe strada Drumul Taberei nu a acordat prioritate executînd viraj la stînga pe strada Băicești, tamponînd motoreta B.O.5593 cu victimă omenești». (Florin Mihai Ionescu era însoțit de un coleg.)

2) Accidentul s-a petrecut cu circa un an în urmă și ancheta privitoare la conducătorul autoturismului care s-a ciocnit cu motoreta victimei s-a tergiversat nefiresc de mult.

În ceea ce ne privește, acum, după ce «am pus problema», nu ne mai rămîne decît să așteptăm, și în acest caz, cuvîntul în replică. Desigur, în cazul acesta, de la Procuratura militară București.

Dar ceea ce țin să subliniez este altceva: că răspunsurile la întrebările care-i obsedează le așteaptă, de atîta timp, niște oameni cu trupurile amamic zdrobite. Iar dacă n-ăș fi refuzat cu bună știință articolului meu o notă naturalistă, și dacă aș fi transcris aici doar citeva rînduri din certificatele medicale ale acestor trei oameni năpăstuiți

de cuceririle tehnice ale civilizației mobilității rapide, atunci, vă asigur, m-ați fi înțeles cu mult mai bine de ce pretind un regim de atenție specială, de grijă omenească, pentru dumnealor. Adică pretind exact inversul a ceea ce — după spusele victimelor — pare că s-a făcut.

Și asta, cu atît mai mult cu cît atitudinea morală a celor trei accidentați e departe de orice spirit vindicativ. Iată, de exemplu, un fragment din scrisoarea lui Florin Mihai Ionescu:

«...nu cer sancționarea unui om, dar cer despăgubirea mea morală și materială pentru cheltuielile imense pe care le-am suferit eu și familia mea, cheltuieli care se vor repeta la cea de-a doua operație grea la care voi mai fi supus anul acesta».

porumbeii și corbii,
fabulă științifică,
ediție 1973

Totul a început de la niște porumbei.
La depozitele marilor oțelării «Nippon Steel» de la Kawasaki (Japonia) aceste simpatice zburătoare au intervenit în mod intempestiv în procesul muncii: au invadat, literalmente, magaziiile și au produs pagube importante lăsând pretutindeni «cărți de vizită» care murdăreau produsele firmei. Motivul invaziei nu a fost elucidat, rămânea însă faptul că, în fiecare zi, nu mai puțin de 20 de muncitori trebuiau să petreacă o oră curățând de pete oțelul. Înmulțiți costul mîinii de lucru pe oră cu 20 și apoi cu numărul zilelor lucrătoare dintr-un an și veți vedea lesne de ce conducerea uzinei nu a fost defel amuzată de această glumă a naturii.

Firește, afacerea s-ar fi putut lesne soluționa printr-o baie de sînge de porumbel, dar direcțiunea n-a recurs la acest mijloc extrem, fie fiindcă se temea de eventuale urmări negative asupra psihicului muncitorilor, fie pentru că bănuia că pricina necunoscută care a declanșat invazia va continua să acționeze și după masacrul și alte contingente de aripute vor lua locul primului. Așa că s-a recurs la știință, respectiv la biologie. După consultarea unor specialiști s-a luat hotărîrea ca în fiecare zi, în zori și în amurg, cu regularitate de ceasornic, să se transmită prin difuzoare puternice un concert inedit: strigăte de corbi înregistrate pe bandă de magnetofon.

Zis și făcut. Porumbeii n-au manifestat curiozitate științifică și au preferat să-și ia zborul.

Lucrurile nu s-au oprit însă aici. Încurajată de succes, firma de la Kawasaki a imprimat pe 800 de benzi aceeași «simfonie corbească» și a trimis-o la sute de uzine din Japonia și din străinătate, însoțită de o scrisoare — probabil unică în analele corespondenței comerciale a tuturor timpurilor — redactată în termenii următori:

«Dragi prieteni ai păcii,
Porumbeii, păsări simbolizînd pacea, au perturbat procesul de producție prin murdăriile lor în uzinele noastre din Kawasaki. Pentru a-i îndepărta pe nepoftiți, fără a le face rău, am descoperit acest mijloc pașnic. Ne întrebăm însă — avînd în vedere că naționalitatea corbilor al căror strigăt l-am înregistrat este japoneză — dacă porumbeii dumneavoastră vor putea înțelege pe corbii noștri fără interpret». Semnat, director general etc., etc.

«Nippon Steel» a primit numeroase scrisori de mulțumire de pe tot întinsul globului. Una din ele provenea de la directorul serviciului de lucrări publice al municipalității orașului New York, care spunea, între altele: «Dacă strigătele corbilor dumneavoastră vor reuși să se facă auzite în vacarmul metropolei noastre, fiți siguri că porumbeii vor înțelege mesajul...»

Iată o fabulă modernă, științifică. În fond, necazul s-a rezolvat făcîndu-se apel la arsenalul «luptei biologice» — metodă cu vaste perspective, despre care se vorbește mult în momentul de față, și cu utilizări mult mai largi decît cea prezentată aci. Dar totuși povestea cu porumbeii niponi capătă parcă și un iz de fabulă. Și ca orice fabulă care se respectă, ea trebuie să fie urmată de o «morală». Vă propunem trei, la alegere:

1) Uneori și porumbeii pot da bătaie de cap.

2) Decît sînge, mai bine magnetofon.

3) Dacă n-ar fi atîta zgomot în lumea modernă, oamenii — și porumbeii — s-ar înțelege mai bine.

Lionel NIȚESCU

vom călători pe c.f.r. cu 200 kilometri pe oră

Locomotiva 060-EA-122 poate de pe acum atinge această viteză. Cercetări științifice și experimentări în curs vor da «cale liberă» trenului electric cu 180-200 kilometri pe oră. O primă etapă: călătorii cu 160 kilometri pe oră.

060-EA-122. Inițialele și cifrele acestea care nu reprezintă altceva decît numărul unei locomotive electrice, s-ar părea asemănătoare cu toate cele intrate de acum în peisajul atît de familiar al căilor noastre ferate electrificate. Și totuși 060-EA-122 se deosebește de toate cele pe care le întîlnim pe rețeaua C.F.R. O deosebire «de interior», am putea spune, căci exteriorul nu trădează cu nimic performanțele de care este capabilă.

Specialiștii îi spun «adaptată»: într-adevăr, locomotiva, ce poate fi întîlnită în aceste zile tractînd un tren de persoane între stațiile Florești și Buda, pe magistrala Brașov-București, este capabilă să atingă o viteză la care surorile ei pot doar să aspire: 200 kilometri pe oră! Pentru ca să se ajungă la o asemenea performanță muncitorii, inginerii și tehnicienii uzinelor de la Reșița și de la «Electroputere»-Craiova au apelat la ingenioase soluții constructive; dar nu despre risipa de energie și gîndire pe care au făcut-o aceștia intenționăm să scriem în aceste rînduri, ci despre perspectivele apropiate ale «competiției vitezelor» pe căile ferate române.

CE-AR ÎNSEMNA UN SPOR DOAR DE 20 KM/H PE LINIA BUCUREȘTI- CLUJ

Cititorul se va întreba de ce este nevoie de o asemenea locomotivă și mai ales de ce doar de una singură. Răspunsul este pe cît de simplu pe atît de concludent: această adevărată uzină pe roate este folosită pentru experimentări. Aflat într-un continuu proces de modernizare, proces ce se desfășoară sub ochii noștri, C.F.R. tinde permanent spre viteze superioare de circulație. Dacă 45 km pe oră marcau recordul anului 1869, 120 și 140 km/h reprezintă o performanță generalizată la nivelul anului 1972 pe cîteva magistrale. Trebuie subliniat cuvîntul «generalizată». Dar înainte ca pe liniile electrificate să se fi circulat cu 140 km/h, au fost necesare experimentări, încercări și măsurători la 160 km/h. Este faza în care ne aflăm — pe alt plan — cu 060-EA-122, care premerge vitezele sporite de miine.

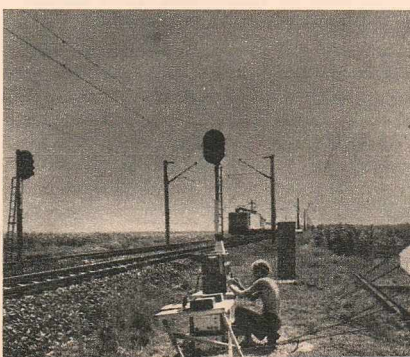
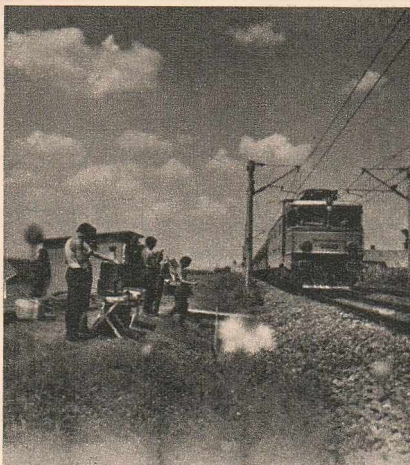
Programul de sporire a vitezelor de circulație, amplificat și diversificat pentru anul în curs, conține ca element de noutate finalizarea unui ansamblu de măsuri menit să asigure experimentarea unui tren remorcat de o locomotivă electrică la 180-200 km/h. Aceasta, în perspectiva introducerii în exploatare curentă a trenurilor de călători la o viteză orară de 160 km. Pe de altă parte, se are în vedere și pregătirea introducerii în exploatare pe liniile neelectrificate a locomotivelor diesel-electrice modernizate cu o putere de 4 000 C.P. și a trenurilor de călă-

tori cu viteza de 140 km/h. Trebuie subliniat că trecerea de la 120 km/h, cît reprezintă actualul, la 140 km/h, ar însemna o substanțială diminuare a timpului de parcurs. Dacă doar pe 55 la sută din traseul București-Cluj, de exemplu, se va circula cu 140 km/h, durata călătoriei se va reduce cu 50 de minute.

PENTRU A ACCELERA TREBUIE O FRÎNĂ DE NĂDEJDE

Dincolo de aceste cifre se ascund de pe acum multiple măsuri menite să dea cale liberă circulației cu viteză sporită și pe care specialiștii Institutului de studii și cercetări

în fotografiile de jos, aspecte de la experimentările întreprinse cu 060-EA-122, care tractează un tren de persoane deloc obișnuit între stațiile Florești și Buda, pe magistrala Brașov — București. Mulți specialiști din Institutul de studii și cercetări în transporturi s-au mutat temporar în aceste zile în laboratorul feroviar în aer liber în care se experimentează trenul românesc de miine.

în transporturi din Capitală le-au prevăzut pînă la cel mai mic amănunt. Frînarea, de exemplu, trebuie adaptată noilor condiții. În adevăr, sistemul cu saboți nu mai corespunde: frecarea dintre fontă și oțel conduce la însemnate pierderi de metal (pînă la 2/3 din cantitatea de fontă a sabotului!). Concomitent apar și alte fenomene dăunătoare, în special datorită creșterii considerabile a temperaturii pieselor în frecare «sabot-bandaj», favorizînd apariția — chiar în timpul măsurătorilor — a microfisurilor termice în bandajele roților. Toate aceste inconveniente pot fi însă eliminate de frîna cu disc, deci ele nu îngrijorează pe specialiști. Mai mult, noul sistem de frînare pe care ei îl preconizează, avînd saboți din materiale sintetice, pe lîngă că nu solicită termic roțile, reduce zgomotul și, bineînțeles, greutatea vagonului. Or, numai acest din urmă avantaj înseamnă, pentru fiecare vagon, o economie de circa 20 mii de lei.

Cercetătorii nu se vor opri însă aici, ei și-au înscris în planul de perspectivă studiul frînei magnetice, necesare generalizării vitezei orare de 180 km.

SE SCHIMBĂ MACAZUL...

Viteza sporită implică și vaste lucrări de adaptare a căii ferate, ale cărei elemente constructive vor fi reasezate pentru a permite circulația în curbe cu viteză maximă admisă. Macazurile vor beneficia și ele de modernizări, fiind necesară trecerea la macazuri cu limbi elastice, astfel încît șina să nu mai prezinte nici un fel de discontinuități.

Merită subliniat și un alt aspect. Atunci cînd s-a construit linia aeriană a căii ferate electrificate nu s-a prevăzut trecerea la vitezele mari pe care le experimentăm acum. Or, acestea determină o uzură mult accentuată a liniei de contact. Și totuși se va putea circula cu viteze mari, în condiții foarte bune! Între altele, datorită soluțiilor recent elaborate privind îmbunătățirea «cap-tajului», adică excluderea discontinuităților în captarea energiei electrice.

Desigur, studiile și cercetările destinate sporirii vitezelor sînt mult mai complexe decît se conturează din aceste rînduri. Roadele eforturilor celor care au efectuat aceste cercetări și au elaborat un apreciabil număr de soluții originale le vom simți nu peste mult timp, prin proprie experiență, atunci cînd, confortabil instalați într-un vagon C.F.R. ultramodern, vom călători cu viteze tot mai apropiate de 200 kilometri pe oră. Și fiindcă așa e omul, veșnic nemulțumit, vom avea și atunci gîndurile îndreptate spre viitor, vom visa la «stachete» și mai ridicate.

Inginer Ioan VOICU

ne facem, fetelor?

u trecut câteva luni de atunci, de când ni venea să-mi cred urechilor auzind ea că fetele noastre Ludith Gohn, Virginia Ruzici, Mariana Simionescu și Florența ai, după ce eliminaseră Brazilia și Suedia, au Anglia și se calificau în semifinalea ei Federației Internaționale. Ne-am bucurat cu toții, iar competența revistei «Tenis France» a consacrat jucătoarele noastre în pagini, sub titlul «Ces fantastiques des roumaines». Ne-am bucurat fiindcă rezultatele din Cupa Davis adăugam un mare succes colectiv al fetelor noastre. Am bucurat pentru că trei din autoarele Virginia Ruzici, Mariana Simionescu și Florența Mihai, mai sînt încă junioare.

În gîndeam atunci că junioarele noastre toate motivele să aspire la supremație între jucătoarele de vîrstă lor și că vor avea, probabil, prilejul să cucerească următoarele competiții — Cupa Annie Soisbault, Cupa Prințesa Sofia. Iată însă cele două rezultate trecute, iar rezultatele nu au atins încă cota celor din anii trecuți. Mai în Cupa Soisbault, fiind prea încrezătoare în forțele noastre și dorind să prindem iepuri deodată, ne-am permis să apărăm grupa calificativă fără Virginia Ruzici, prezentă în acel timp la Balcaniada. Rezultatul este cunoscut. Am ratat calificarea. Cupa Prințesa Sofia aveam să coborîm de locul I, obținut anul trecut, la locul III. Căutînd explicații, am citit interviul antrenorului echipei naționale, Aurel Segărnu. Un rezultat menționat acolo mi-a atras atenția: Mariana Simionescu — Linda Mottram 6-2; 4-1, lîngă el — în paranteză — explicație: «la acest scor, Simionescu a îndonțat din cauza unei entorse». M-am

gîndit că a fost ceva grav, pentru că numai în astfel de situații jucătorii de tenis părăsesc lupta, atunci cînd scorul le este favorabil. Am citit mai departe și am găsit-o pe Mariana Simionescu susținînd un meci dificil, de trei seturi, în întîlnirea următoare, cu Suedia. Și m-am întrebat, firește, cum s-a refăcut Simionescu așa, peste noapte, sau poate entorsa din meciul cu Mottram nu a fost prea gravă? Atunci de ce nu și-a încheiat acea partidă? Șase zile mai tîrziu aveam să găsesc explicația în ziarul «Sportul», în articolul «Antrenorul Segărceanu și... adevărul». Citez: «Referindu-se la meciul pe care Mariana Simionescu l-a susținut cu Linda Mottram, Aurel Segărceanu ne-a oferit un rezultat exact pe dos». În continuare, Ion Gavrilescu, semnatarul articolului, se întrebă «ce rațiuni l-au determinat pe antrenorul Segărceanu să inducă în eroare pe iubitorii tenisului precum și un organ de presă?».

Nu știu care au fost rațiunile ce l-au determinat pe antrenorul Segărceanu să inducă în eroare, ceea ce știu însă sigur este faptul că, așa stînd lucrurile, afirmația sa din interviul amintit «și dacă Simionescu nu s-ar fi accidentat, noi am fi cîștigat întîlnirea cu Anglia» cade. Odată cu ea, cade și singura explicație ce ni se oferă în legătură cu insuccesul din Cupa Prințesa Sofia. Dar, poate mai mult decît de explicații, este nevoie acum de măsuri corespunzătoare, fiindcă se pare că fetele noastre, după ce au dat cu nasul puțin pe-afară, nu mai sînt dispuse — de la înălțimea unde le-au cocotat sandalele lor cu talpă groasă — să aplece urechea la sfaturile specialiștilor.

Stefan GEORGESCU

Cupa revistei «Cutezătorii»

Mare finală: olimpia-a.s. silitorul

Cu doi ani în urmă, revista «Cutezătorii» lansat o originală competiție sportivă resată *exclusiv copiilor de la sate*: Cupa revistei «Cutezătorii» la fotbal, aflată astăzi la treia ediție. De la bun început, ea și-a ales un loc temeinic în preocupările adolescenților din mediul rural. Întîi, firește, pentru că e vorba de fotbal. În al doilea rând, pentru că are un regulament ieșit din comun, împletind rigorile întrecerii sportive cu joaca și oferind un larg cîmp de manifestare nu numai virtuților propriu-zis sportive, ci și celor care privesc autoconducerea, ritul de organizare, disciplina, relația antrenor-echipă-antrenor. În esență, voiosul regulament al întrecerii prevede că toți jucătorii dornici să participe se pot reuni în număr de cîte 11 titulari plus 4 rezerve, jucători care, de-a lungul ediției respective, au voie să se transfere...

După fiecare meci, echipa înscrisă trimite facției foaia de arbitraj, conținînd, sub semnătura vizei și ștampeii conducerii școlii, rezultatul. Se punctează atît jocurile cîștigate și egale cît și cele pierdute! Numărul victoriilor pe care le poate disputa o echipă înscrisă e generos: între 1 aprilie și 15 iunie, cîte două pe săptămînă, iar de la 15 iunie la 25 august, pînă la 12 pe săptămînă! Ca și în anii trecuți, cele peste 160 de echipe înscrise în vara acestui an au jucat cu răzputeri. În multe comune, evoluția fotbalului a devenit o chestiune de onoare pentru părinții și autoritățile locale nu s-au mulțumit doar să-i încurajeze tinerii fotbaliști ci, așa cum se cuvine, au mai ocupat și de problema transportu-

lui echipelor, de echipament, de amenajarea terenurilor.

Marele turneu final al acestei ediții pline de surprize s-a disputat, în primele zile ale săptămînii în curs, pe terenurile ospitaliere ale Clubului Dinamo-București. Sub privirile colegilor bucureșteni și ale presei sportive, arbitrii i-au chemat la întrecere pe emoționații membri ai echipelor «Real» din comuna Cungea, satul Oțești, județul Olt, «Olimpia» din Buda, Buzău, «Viitorul» din Seaca de Cîmp, Dolj și (exact!) «A.S. Silitorul» din Bolintinul din Deal, Ilfov. Gazdă, care poartă amintirea unor jucători celebri, s-a așternut cuminte la picioarele micilor săteni, iar încurajările și aplauzele tribunelor au răsunat ca și cînd pe teren s-ar fi aflat «teama»-ul de baștină, cu Dumitrache în frunte.

Iată formațiile finaliste: «A.S. Silitorul», Bolintin Deal, Ilfov: Paraschiv — Ene, Tache, Anghel, Dumitru — Grigore, Stan — Năstase, Brutaru, Iorgu, Negoită (antrenor, prof. Dumitru Paul); «Olimpia», Buda, Buzău: Dobroiu — Tronaru, Stănciuc, Damian, Nelu — Bălășoiu, Pănoiu — Dima, Sontică, Mihăescu, Răpeanu (antrenor, prof. Mircea Crăciun).

Am văzut excelente pase trimise și preluate în viteză, «un-doi»-uri fulgerătoare, derutante schimburi de locuri, pe scurt, un fotbal veritabil, modern, bine învățat, care spune mult despre posibilitățile tinereții din satele noastre. Cîștigătorii «Cupei revistei Cutezătorii», buzoienii din Buda, învingători cu 2-0. Toate patru echipele din turneu final au fost răsplătite de redac-

spre cumpărare

Fotbalul feminin continuă să fie comentat în fel și chip. Se credea că n-a mai rămas aspect al problemei neluat în seamă. Se credea, doar. Pentru că, iată, o noutate țînînd de profesionalism în materie de fotbal feminin. F.C. Padova a oferit pentru transferul fotbalistelor vestgermane Christa Nüsser (în stînga fotografiilor) și Monica Bădorf (un «libero» renumit) cîte 50 000 de mărci!! Iată parcursul drumului de la spiritul jocului la afacere și în fotbalul feminin. Păcat.

Suzanne Turner, una din frumusețile Cupei Lumii 1974, fotografiată la Londra cu «Tip» și «Top» — mascotele Cupei Mondiale 1974

ția «Cutezătorii»: splendide medalii («aur», «argint», «bronz»), diplome și premii în obiecte. S-au făcut și numeroase fotografii «de familie», alături de consătenii care locuiesc în București. Toți jucătorii merită menționați, și în special micuțul Răpeanu,

în vîrstă de 12 ani, poreclit de colegi Leonida deoarece curajul prezența lui de spirit în teren, unite cu o tehnică uimitoare la această vîrstă, rezolvă abil multe... termopile fotbalistice.

Sandu ALEXANDRU

Cupa ziarelor

o competiție cu două regulamente

Aflată la discreția lipsei de răspundere a Comisiei sale de organizare, Cupa ziarelor a devenit o competiție oarbă, cu un cîștigător dinaintea stabilite. Și asta pentru că partidele se dispută după două regulamente diferite: unul pentru echipa ziarului Sportul, altul pentru restul echipelor. Astfel, în vreme ce team-ul cotidianului din Vasile Conta are dreptul să beneficieze de aportul lui Vasile Urziceanu, fostul portar al cîtorva divizionare «A», angajat al ziarului Lupta C.F.R., și de cel al lui O. Ioanțoia (care nu mai este, demult, salariat la Sportul), celelalte participante sînt obligate să-și încropească echipele numai din angajații ziarelor pe care le reprezintă. Ba mai mult, condusă fiind la pauză cu 1-0 de Neuer Weg, echipa Sportului nu se mai prezintă după pauză pe teren, sub pretextul că în echipa adversă jucau cîțiva colaboratori externi «care știu să dea în minge». Bineînțeles că în ordinea, de-acum firească, urmează să aflăm că Sportul a mai și cîștigat meciul prin propria... retragere de pe teren!!

Nu e lipsit de interes să adăugăm că și unii dintre arbitri se dovedesc mai mult decît generoși față de echipa ziarului Sportul (de la care cavalerii fluierei primesc, săptămînal, stelele mult visate). Astfel, în meciul cu Elöre, conducătorul jocului (așa cum s-a mai scris și în altă publicație) a devenit, încet dar sigur, cel de-al doispzezecelea jucător al Sportului.

Așa stînd lucrurile, solicităm următoarele:

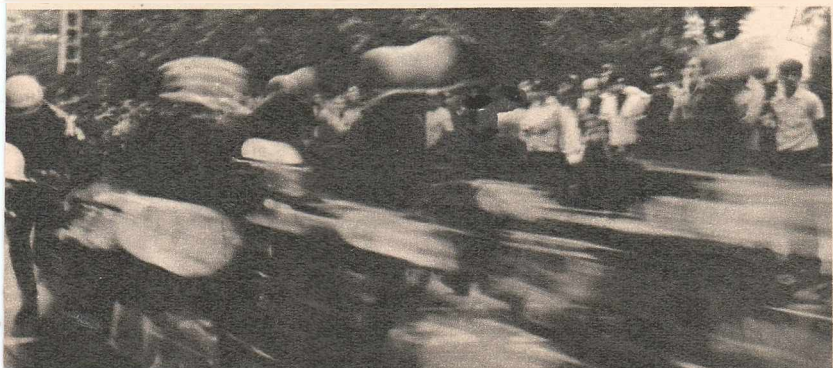
- respectarea unui regulament ferm și comunicarea lui tuturor echipelor participante;
- regulamentul să prevadă, cum e și firesc, obligația ca echipele să fie formate numai din angajații publicațiilor respective;
- completarea comisiei de organizare cu reprezentanți ai tuturor publicațiilor participante;
- disputarea competiției (după cum se și stabilize!) tur-retur.

Toate acestea pentru ca arbitriul să dispară dintr-o competiție cu pretenții și de succes.

În încheiere, amintim că, deși nu acordăm stele arbitrilor, s-ar putea acorda note cronicarilor, chiar și celor de la Sportul. De pildă, în numărul din 11 septembrie citim cu stupeoare în pagina a 3-a a ziarului: «Supervizarea viitorului adversar al lui Dinamo. În continuarea acțiunii de supervizare a viitorilor...» (Poate — urmărirea viitorului adversar, sau studierea lui în timpul unei partide, cum se și obișnuiește).

Dar mai bine să-l lăsăm pe autorul notei respective să-și acorde singur nota meritată. Noi am dori, însă, numai atît, ca nimeni, nici chiar Sportul, să nu mai «supervizeze» partidele din Cupa ziarelor.

la a doua ediție a sa, concursul de motocros — viteză pe circuit închis —, dotat cu «Cupa cristal» a municipiului Tîrgu-Jiu, desfășurat recent pe străzile reședinței de județ gorjane, s-a urcat de un real interes. În imagine, un finis impresionant la clasa 250 cmc.

ADAS vă oferă o asigurare avantajoasă

Bunuri materiale ați agonisit ani de-a rândul bunuri de valoare, ați reușit să aranjați plăcut interiorul locuinței dumneavoastră, dar v-ați gândit oare ce se va putea întâmpla dacă un eveniment neprevăzut va distruge, total sau parțial, bunurile dumneavoastră?

Încheind la ADAS o asigurare facultativă complexă a gospodăriei, vă asigurați aceste bunuri împotriva a numeroase riscuri și, totodată, sînteți protejați în cazul survenirii unui accident la domiciliul dumneavoastră.

O ASTFEL DE ASIGURARE CUPRINDE:

Bunurile din gospodărie aparținînd asiguratului și oricăror persoane care locuiesc și gospodăresc în mod statornic cu asiguratul, precum și cele care aparțin altora, dacă se află în folosința sau păstrarea asiguratului.

Pe asigurat și pe celălalt soț, pentru urmările accidentelor (invaliditate permanentă sau deces) produse la domiciliu.

Obligațiile (despăgubirile civile) ce ar rezulta pentru asigurat și celălalt soț sau pentru persoane care se află în întreținerea asiguratului, față de proprietarul imobilului și față de alte persoane pentru accidentarea persoanelor și avarierea bunurilor, produse la domiciliul asiguratului.

VI SE ASIGURĂ BUNURI CA:

Mobilier, diferite obiecte casnice, mașini de cusut, aparate electrice de uz casnic, îmbrăcăminte, instrumente muzicale, aparate de radio și tv, magnetofone, picupuri, cărți, note muzicale, covoare, scoarțe, obiecte de artă, produse agricole, viticole, produse animale, alimente, unelte, motociclete, biciclete, căruțe, materiale de construcție, furaje etc.

PRIMIȚI DESPĂGUBIRI ÎN CAZURI DE DETERIORARE SAU DISTRUGERE A BUNURILOR ASIGURATE, PROVOCATE DE URMĂTOARELE RISCURI:

Incendiu, trăsnet, explozie (chiar și neurmăte de incendiu), calamități naturale (ploaie torențială, grindină, inundație, furtună, uragan, cutremur de pământ și altele), pagube produse de greutatea stratului de zăpadă sau de gheață, carbonizarea totală sau parțială chiar și fără flacără; avarii produse de instalațiile de gaze, apă, canal, încălzire centrală; pagube produse în cazurile de furt prin efracție (spargere) etc.

FOARTE IMPORTANT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ!

În același timp sînteți asigurat dumneavoastră, ca persoană fizică, precum și soția (soțul) dumneavoastră, ADAS plătiind despăgubiri în caz de invaliditate permanentă sau deces, cauzate de următoarele evenimente subite, provenite din afară și fără voința dumneavoastră, produse la domiciliul dumneavoastră: incendiu, trăsnet, explozie, cutremur de pământ, prăbușire de teren, lovire, cădere, alunecare, atacul din partea altei persoane sau a unui animal, acțiunea curentului electric, arsura, degerarea, înecul, intoxicarea subită, asfixierea din cauze subite, urmările accidentelor de circulație sau provocate de funcționarea și folosirea mașinilor, aparatelor, instrumentelor, sculelor sau armelor.

Suma asigurată pentru caz de invaliditate permanentă totală = suma asigurată pentru bunuri (fără să depășească 10 000 de lei).

În caz de invaliditate permanentă parțială se plătește o sumă proporțională cu gradul de invaliditate permanentă.

Suma asigurată în caz de deces = 50% din suma asigurată prevăzută pentru bunuri (dar nu mai mult de 5 000 de lei).

SPECIFIC ACESTEI ASIGURĂRI: ACORDAREA DE DESPĂGUBIRI CIVILE.

ADAS vă acordă protecție și pentru plata unor sume pe care le

datorați dumneavoastră, soția (soțul) sau persoana din întreținerea dumneavoastră, cu titlu de dezdăunare și cheltuieli de judecată pe prejudicii aduse:

— proprietarului imobilului în care se află bunurile asigurate, provocate de incendiu sau explozie;

— altor persoane, pentru accidentarea lor sau avarierea bunurilor lor, la domiciliul asiguratului (cu excepția pagubelor produse de avarierea vehiculelor).

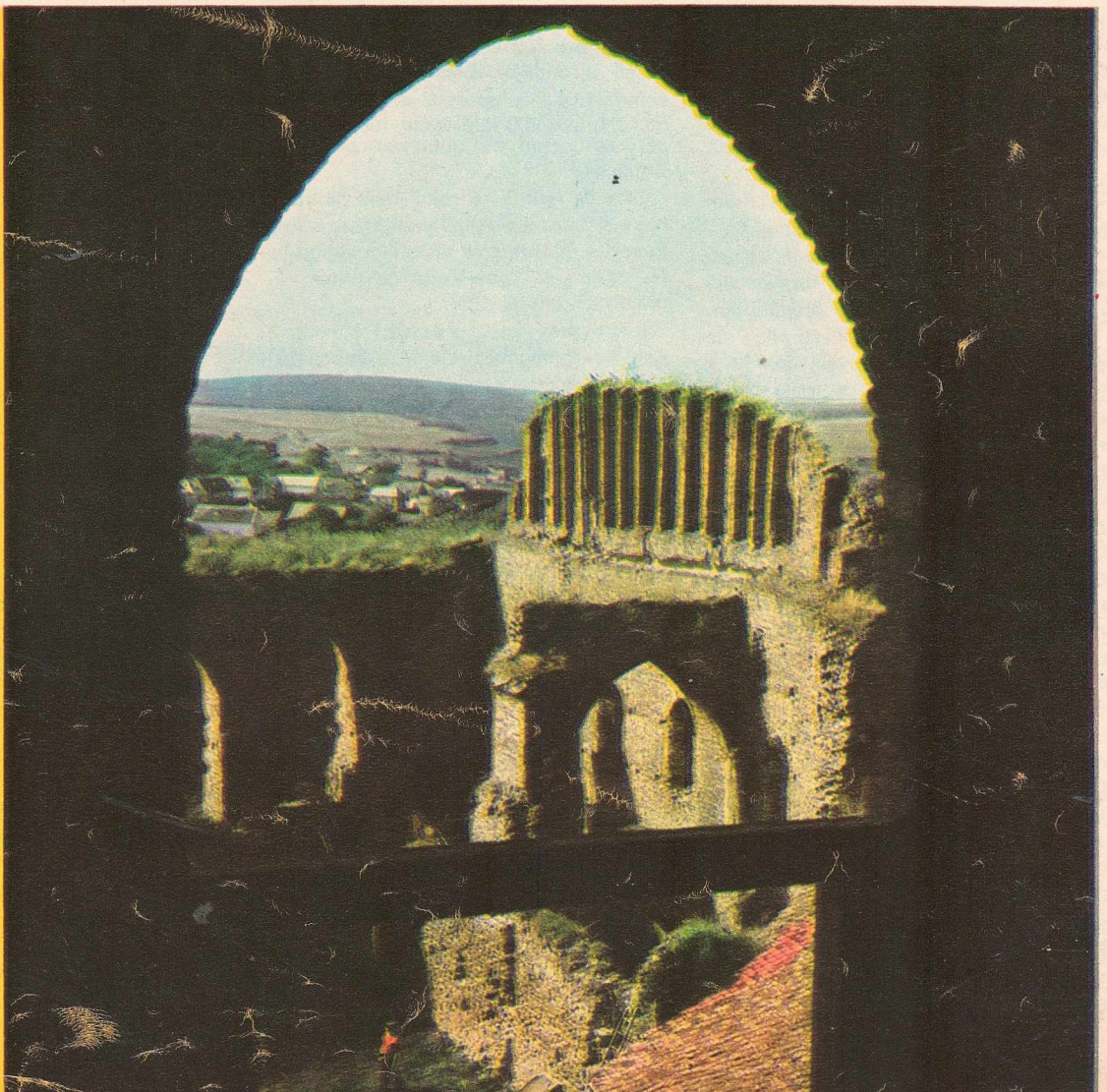
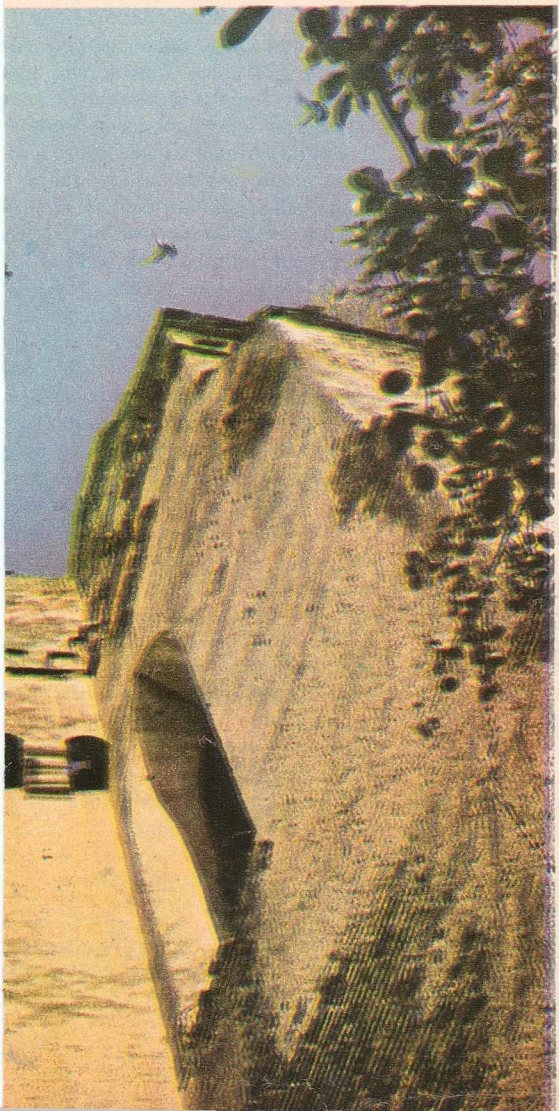
Suma asigurată = suma prevăzută în contract pentru bunurile din gospodărie, dar cel mult 30 000 de lei pe toată perioada asigurării.

Asigurarea facultativă complexă a gospodăriei se încheie pe perioadă de 1 an sau pe o perioadă mai mică (cel puțin 3 luni), la cererea dumneavoastră.

ADAS

PRIMA DE ASIGURARE ESTE DE NUMAI 2 LEI PE AN PENTRU FIECARE 1000 DE LEI SUMĂ ASIGURATĂ.

Pentru încheierea asigurării vă puteți adresa responsabililor cu asigurările din întreprinderi, organizații economice, instituții, C.A.P., agenții și inspectorilor de asigurare sau — direct — oricărui unitate teritorială ADAS.

Dintre urmașii lui Alexandru Lăpușneanu pe tronul Moldovei, o figură de seamă a fost Ioan Vodă, căruia B.P. Hașdeu i-a zis «cel Cumplit», dar care merită mai degrabă numele de «cel Viteaz» — domn cu milă față de popor și aspru față de boieri, care a apărat cu arma în mână independența țării sale. În această acțiune a sa — dusă în condiții nefavorabile Moldovei — activitățile informative și contrainformative au jucat un rol însemnat, îndeosebi în acel an fatidic 1574 când, datorită unor multiple cauze, marele vizir a cerut sultanului schimbarea din domnia Moldovei a lui Ioan-Vodă cel Viteaz.

În vederea asigurării înlocuitorului, încă în luna ianuarie a aceluiași an, ceaușul Achmet a transmis lui Ștefan Bathory o scrisoare prin care Înalta Poartă îi cerea să cerceteze cu discreție, să afle locul unde se găsea refugiat Bogdan Lăpușneanu și să intre în legătură cu el pentru a-l determina să vină la Istanbul, unde urma să redobândească de la sultan scaunul Moldovei. Acest plan al Porții a fost însă aflat și transmis la Viena de către iscoadele țării apusene încă de la finele lunii ianuarie 1574.

«FIUL DRACULUI» ȘI PETRU ȘCHIOPIU

Neprezentarea lui Bogdan Lăpușneanu n-a constituit un impediment în aplicarea planului menționat deoarece Petru Șchiopul, aflat la Istanbul, și-a depus imediat candidatura. Petru era susținut, printre alții, de influentul Mihai Cantacuzino, denumit Seitanoglu (fiul dracului) și, în plus, promisesse că va dubla haraciul țării.

În ultima decadă a lunii februarie 1574, printr-un ceauș, Poarta a cerut și lui Ioan-Vodă să dubleze haraciul, fiindcă «un pretendent» la domnie s-a oferit să plătească o astfel de sumă (70 000 galbeni anual). Totodată, sultanul comunica lui Ioan-Vodă că, ținând seama de «statornicia» sa, îi va lăsa în continuare domnia dacă acceptă condiția pusă. În caz de refuz îi poruncea să se prezinte fără întârziere la Constantinopol; și sultanul nu uita să-i atragă atenția că dacă domnul se va opune, hotărârea Porții va fi aplicată cu ajutorul armelor.

Întrucât și capuchehaia din Istanbul îl sfătua pe Ioan-Vodă să «împingă» cu bani pentru a-și înălțura rivalul, acesta a convocat «adunarea țării», formată din reprezentanții boierilor și ai dregătorilor.

Printr-o cuvîntare «dîră și plină de grijă pentru soarta Moldovei» domnul a înfățișat situația creată, cu toate implicațiile posibile, și a cerut membrilor adunării să alegească între a satisface cererile turcilor sau a ridica armele pentru apărarea vechilor rînduiri. Alegînd ultima alternativă, cei prezenți au depus în fața domnului jurămîntul de credință. Această hotărîre a fost comunicată ceaușului otoman care, în loc să primească darul obișnuit, a fost condus, sub escortă, pînă la Dunăre. Zarurile fiind aruncate, Ioan-Vodă a început pregătirile de luptă, dar pentru ca aceasta să aibă sorți de izbîndă el trebuia să fie informat despre mișcările dușmanului. În adevăr, în acel timp la Istanbul s-a hotărît înlocuirea domnului Moldovei cu Petru Șchiopul care, în jurul datei de 20 martie 1574, fiind «primit în audiență de investitură, săruta mina marelui vizir, iar la 28, poala sultanului». Iusuf-pașa a primit poruncă să însoțească pe Petru Șchiopul cu armată turcească și să-l așeze în scaunul Moldovei. La începutul lunii aprilie 1574, Petru Șchiopul cu

FRONTUL DIN UMBRĂ

activitățile informative
și contrainformative
în apărarea
independenței Țărilor Române

„firele urzelilor“
împotriva
lui ioan-vodă
cel viteaz

oastea turcească a trecut Dunărea pe la Brăila.

«CONTRASPIONAJUL» LUI IOAN-VODĂ

Au fost trimise înainte iscoade ca să atragă boierimea moldoveană de partea lui Petru Șchiopul, dar — ceea ce am numi azi — contraspionajul lui Ioan-Vodă, prinzînd firele acestor urzeli, a pus la cale o stratagemă, pe care cronicarul muntean Radu Popescu a prezentat-o în felul următor:

«Ioan Vodă cu boierii lui vrînd să facă un viclesug ascunsu, și să nu lase pã Pãtru Vodă să intre în țară, au trimis pã o seamă de boiari cu toată oastea, ca cum ar vrea să se închine lui Pãtru Vodă, iar într-ascunsu le-au fost sfatul să lovească pã Pãtru Vodă și să-l gonească; și așa au făcut. Că, apropiindu-se moldovenii, Pãtru Vodă îi aștepta cu bucurie ca să se închine, după cum auzise; iar ei îndată ce s-au apropiat au început război. Pãtru Vodă, fără veste, lucru acesta văzîndu-l, cum au putut au scăpat la Brăila...»

Este de reținut că rolul jucat de spionajul și contraspionajul moldovean a fost hotărîtor în obținerea victoriilor repurtate de oastea lui Ioan-Vodă cel Viteaz în primăvara anului 1574.

Interogarea unor prizonieri constituia unul dintre mijloacele folosite în vederea obținerii de informații din tabăra otomană. Se povestește că după victoria de la Tighina, un comandant otoman «înalt, chipș și cu grai ales», căzut prizonier, a oferit ca preț al răscumpărării «de două ori greutatea sa în aur, de trei ori în argint și o dată în pietre scumpe». Fiind adus în fața lui Ioan-Vodă, acesta, cunoscînd bine limba turcă, l-a interogat mai multe zile cu privire la cele ce se urzeau la Istanbul, apoi l-a dat pe mina pedestrașilor, care l-au tăiat în bucăți.

TRĂDAREA HATMANULUI EREMIA

În cursul desfășurării evenimentelor din primăvara anului 1574 oamenii devotați lui Ioan-Vodă îl informau corect asupra planurilor de luptă și a mișcărilor armatelor turcești.

În același timp însă o parte dintre cei mai de încredere dregători ai domnului

stabileau legături secrete cu turcii, pregătindu-se să trădeze pe acela care îi considera trup și suflet alături de sine. Zvonurile care circulau cu privire la asemenea legături au fost consemnate în rapoartele secrete ale reprezentanților Vienei la Istanbul din 4 și 18 mai 1574, precum și într-un raport trimis din Alba Iulia colonelului Hans Rueber, la data de 12 mai 1574.

Ioan-Vodă cel Viteaz a comis greșeala de a se încrede prea mult în dregătorii pe care-i considera apropiați, dar care în realitate nu erau alături de el. Din această cauză el n-a luat măsurile necesare, cu toate că înaintea marii bătălii de la Roșcani primise unele informații care puneau la îndoială fidelitatea lor.

Descriind desfășurarea faptelor care permit să se ajungă la astfel de concluzii, Leonardo Gorecki arată că Ioan-Vodă a încredințat primului său sfetnic, hatmanul Eremia Cernăuțeanul, misiunea de a împiedica trecerea turcilor peste Dunăre în dreptul Isaccei. Și în acest scop i-a încredințat comanda cavaleriei, elita armatei moldovene.

Necutezînd să treacă Dunărea, «pașii trimit soli la Cernăuțeanul cu o sumă de treizeci de mii de galbeni ungurești pentru ca să-l ispitească în tot chipul și să-l invite să vină în secret la dinșii spre a se înțelege». Și, în adevăr, în schimbul sumei primite și al promisiunilor ce i s-au făcut, Eremia Cernăuțeanul i-a asigurat pe turci că vor putea trece nestingheriți Dunărea, după care, el însuși s-a înfățișat în fața lui Ioan-Vodă, dîndu-i informații false cu privire la efectivele dușmanilor și la planurile lor de acțiune.

«ȘTIU EU CUI SĂ MĂ ÎNCRED»

Pentru a verifica informațiile aduse de Cernăuțeanul, comandantul cazacilor, Sviercevski, l-a rugat pe Ioan-Vodă să se oprească cu toată oastea pornită în întîmpinarea armatelor inamice care trecuseră Dunărea, «că dînsul vrea să se repeadă cu ai săi asupra turcilor, ca să pună mina pe vreunul din tabăra lor, să afle și să cunoască mai de aproape cugetul lor. Ion îi dăte voie cu toată plăcerea, alăturîndu-i și pe Veronic hatmanul, cu șase mii de călăreți români. Plecînd deci împreună, iată întîlnesc veghea turcească, o ceată de șase mii de călăreți turci. Se reped îndată asupra-le, îi sparg și-i fugăresc. Pun mina pe unul dintr-înșii care, acoperit de răne și presimțind că puțin

avea să mai trăiască, cearcă să-i alegească spunîndu-le că turcii sînt pu la număr. Dar cazacii observînd că spun neadevărul și că nu putea să fie neînsurat numărul inamicului care trimitea înainte o veghe atît de numeroasă, înștiințînd îndată pe Ion, rugîndu-l cu de-a dreptul să fie cu luare aminte, să vadă și să cugete pînă încît se poate încrede Cernăuțeanului. Se zice că Ion nimică altă nu răspunde decît că nu acum e timpul să ne turburăm și să ne înfricăm; știu eu cui să mă încre-

Ceea ce nu putea să creadă Ioan-Vodă devenise însă limpede pentru toți «deștrii» săi, care-l țineau «în mijlocul și nu-l lăsa să treacă la călăreți, foarte îngrijați de viața lui și temîndu-l nu cumva să-l înșele boierii și să-l viiu pre miinile turcilor... Pentru că deștrii, toți țărani, aveau o deosebită credință și iubire pentru Ion Vodă».

Inevitabilul s-a produs în noaptea 10 iunie 1574 cînd «avangarda trădătorilor — din care făceau parte marii boieri Căma Murgul, Bilăi și Slăvilă — au trecut tabăra turcilor».

AVERTISMENTUL

A doua zi de dimineață (10 iunie 1574) Eremia Cernăuțeanul, fiind chemat către Ioan-Vodă a răspuns că nu poate veni deoarece trebuie «să înceapă lupta pentru binele lui. Avea Cernăuțeanul în sprezece mii călăreți viteji, foarte înarmați. Deci îndată ce se dete semn de război și turcii, așezați în cea mai bună ordine de bătaie, stăteau gata de luptă în tabăra Cernăuțeanului, el, cel dintîi purces asupra turcilor. Dar de-abia apropiat de inamic și în loc să înceapă bătălia, el, așa precum era înțeles turcii, a poruncit stegarului de a lăsa singul jos și să ia luat pălăriile cu toții, cîndu-le în sus în sulieți și în săbii și cîndu-și capetele la turci».

Iată prețul încrederii orbe pe care Ioan-Vodă o avea în cei care îl urau! Dar trădătorii n-au avut o soartă mai bună fiindcă turcii, așa după cum povestește cronicarul Nicolae Costin, «au pus frunte pre Ieremia pîrcălabul cu oam săi de-i mîna denapoi ca pre niște de toace asupra oștii lui Ion Vodă. Iară Vodă, văzînd pre moldovenii săi cu lîmă pîrcălabul, au poruncit de au slob sinețele toate întrînșii, de au pierit și la unul, că, ciți n-au pierit de focul lui Vodă, îi omora turcii din urmă, de putea străbate trupurile lor căzute».

După patru zile de luptă în care «se frîngea mai repede decît armele otomane puterea de luptă a oștii moldovene», Ioan-Vodă a hotărît să trateze cu turcii.

Cu toate că sub prestare de jurămînt s-a promis că va fi dus viu în fața sultanului, doar după patru ore de la predare a fost ucis de către Iusuf-aga. Ienică i-au tăiat capul înfigîndu-l într-o țep iar trupul său, legat de două cămile, a rupt în bucăți.

Este în afară de orice îndoială că spionajul și trădarea au influențat în cea mai mare măsură sfîrșitul confruntării armate dintre turci și moldovenii lui Ioan-Vodă cel Viteaz. În alte condiții, deznodămîntul n-ar fi fost poate atît de dramatic pe mult încercata țară a Moldovei. Oricum el a rămas pentru generațiile următoare un avertisment necruțător și, în acel timp, un izvor de învățăminte.

C. NEA
D. MARINES
R. GEORGES

(Va ur

narile și micile drame ale sugarului

Am auzit următoarea discuție între două mame: «Draga mea — spunea una dintre ele — fetița mea are o hernie la buric fiindcă i s-a legat bine la naștere».

Oare acesta este adevărul?

Hernia ombilicală este o despăcătură a uschilor abdominali care în mod normal nu uniți pe linia mediană a abdomenului. Încă de obicei este congenitală (copilul naște cu ea), observându-se de la naștere, iar mai ales după căderea cordonului ombilical, părinții sînt înclinați să creadă că s-aratora legării incorecte a acestui cordon. În realitate, legarea lui are rolul de a face să se închidă vasele circulației fetale care se ceau prin cordon și nu are nici o influență asupra țesutului muscular, care trebuie să se unească spontan, fără intervenția medicului. Hernia poate să fie de mărimi variabile, de la un bob de mazăre la o caisă. Se poate reduce spontan prin fortificarea peretelui; dacă nu se reduce — și mai ales dacă produce prin încălzirea repetată tulburări digestive și dureri, vărsături, meteorism abdominal — trebuie operată. Pentru herniile mici se poate aplica temporar un pansament compresiv din leucoplast.

În familia M; băiețelul lor Mihăiță, de un an și șapte luni, era bolnav. Răsi avusese o criză de hernie. Când am văzut-o pe ea, toți ai casei umbrau de coloro — o stare de mare agitație, aruncînd prietări îngrijorătoare către copilul care era în brațele bunicii, palid, transpirat și cu ochii speriați.

Crizele de hernie inghinală sînt frecvente la copilul mic, mai ales la băieți, și apar mai ales în partea dreaptă și sînt congenitale. Conținutul sacului herniar este format din porțiuni de intestin și peritoneu. Acest conținut în mod normal poate fi împins cu ușurință în cavitatea abdominală cu degetele, dar se poate reduce spontan prin relaxarea musculaturii.

Repunerea manuală a herniei încarcerate se face de obicei fără prea mare dificultate și poate fi încercată ori de câte ori nu există modificări inflamatorii.

Și iată ce i-am făcut lui Mihăiță: l-am băgat pe băiețel într-o băită cu apă caldă. După ce s-a obișnuit puțin, mi-am săpunit bine mâinile și cu mîna dreaptă în apă am apăsat ușor hernia, împingînd-o înapoi prin orificiul ei natural; cu puțină îndeminare am reușit, copilul s-a înviorat pe loc și la fel și părinții.

Eram medic secundar și într-o noapte de gardă mi-a fost adus un copil de cîteva luni, care de 24 ore prezenta următoarele fenomene curioase: în plină sănătate, fără febră, copilul fusese apucat brusc de o criză de țipete puternice care a ținut cîteva minute.

Criza s-a repetat mereu, la intervale variabile de 12 pînă la 1 oră. În ultimele ore durerile au mai cedat, dar copilul avea vărsături cu fier, iar din șezut i se scurgea un firicel de sînge. Copilul arăta palid, suferind, epuizat. Avea o invaginație intestinală și fusese adus prea tîrziu.

Invaginația intestinală este considerată marea dramă abdominală a sugarului. Constă din pătrunderea, prin alunecare, a unui segment intestinal în interiorul altui segment — un adevărat fenomen de telescopare a anselor intestinale.

Apare mai ales în primii doi ani de viață, între patru și șase luni, și predomină la băieți. Cauza acestor fenomene nu este bine precizată — se pare că se datoresc tulburărilor de inervație care provoacă modificări ale peristalticii intestinale. În timpul alunecării anselor intestinale, porțiunea invaginată trage după ea mezenterul (foița care ține intestinul fixat în cavitatea abdominală și prin care trec vasele cu sînge și nervii intestinali), ale cărui vase sanghine sînt strângulate. Regiunea respectivă din intestin este practic moartă și în aceste condiții viața copilului este compromisă. În cazul în care copilul nu este dus la spital și operat chiar în primele 24 de ore moare cu fenomene de ocluzie intestinală și peritonită în cîteva zile.

Doctor Ioana BOJINCĂ
medic primar pediater
Maternitatea Spitalului Brincovenesc

întrebări și răspunsuri

Chinuită de unele gînduri m-am hotărît să vă scriu, rugîndu-vă să mă ajutați în problemele ce mă neliniștesc. Am 21 de ani și funcționez de un an ca educatoare într-un sat din județul Prahova. Duc o viață liniștită, chiar echilibrată. Vă rog să mă înțelegeți și să mă ajutați, dîndu-mi un răspuns clar. În urmă cu un an mi-a apărut la sinul drept o ridicătură, care prin pipăire părea o bobită. Nu i-am dat importanță. Cu timpul s-a mărit, ajungînd pînă acum două săptămîni de mărimea unei nucii. După intervenția chirurgicală, încercînd să vorbesc cu medicul, s-a eschivat de la o explicație. Vă întreb pe dumneavoastră: care este cauza acestui nodul și ce urmări mai pot avea loc ulterior? Sînt cu atît mai disperată cu cît se pare că s-a apărut și la stîngul. Totul mă neliniștește pentru viața mea de mai tîrziu, pentru atunci cînd voi fi femeie și apoi mamă (iubesc mult copiii).

Vă rog din inimă să mă ajutați și să-mi răspundeți.

Cu mulțumiri și respect, G.P.

Credem că marea dumneavoastră îngrijorare se datorește atît unor suferințe obiective, dar și lipsei de informații pe care un medic specialist ar fi trebuit să vi le dea. Încercăm să vă răspundem atît cît cele arătate de dumneavoastră ne dau posibilitatea.

Cel mai adesea, la vîrsta pe care o aveți, formațiunea dură de la nivelul sînului, care spuneți că a fost operată, este de origine hormonală. Poate beneficia de tratament adecvat, desigur în urma unor investigații de specialitate: termografie, dozări hormonale etc. Dacă după intervenție există tendința să apară o nouă formațiune la celălalt sîn, aceasta poate fi prevenită prin tratament.

Rezultate foarte bune am obținut cu progestative de sinteză. Și celelalte suferințe pe care le arătați pot fi tratate. Necesită însă neapărat un examen de specialitate pe care nu aveți motive reale să-l evitați.

Vă recomandăm să consultați un serviciu de ginecologie.

Doctor Ion LEMNETE

mănîncă vîrstnicii prea mult? (III)

Pentru vîrstnicii care din cauza condiției fizice nu depun nici o activitate, cantitățile de alimente pot fi încă reduse. Totul este să nu se cîștige în greutate, dar nici să nu fie subnutriți!

Sarea de bucătărie va fi folosită în cantități mai reduse. Condimente (usturoi, ceapă, murături în oțet, piper etc.) — care în doze mici produc o excitare a secreției gastrice și intestinale și mărirea poftei de mîncare — pot fi folosite, dar fără a se abuza. Cafea, ceai, vin de masă, bere sînt permise în cantități moderate — dacă vîrstnicul a fost deprins cu ele din tinerețe și nu vrea să renunțe. Dar să nu uităm că un gram de alcool are 7 calorii, iar două lingurițe de zahăr la cafea sau ceai reprezintă aproape jumătate din cantitatea zilnică de zahăr permisă.

Este bine să ne reamintim că 100 ml vin bun conține cam 10 g alcool și echivalează caloric cu 100 ml lapte; că o sticlă de bere (de 500 ml) conține 25 g alcool și echivalează caloric cu aproape 250 ml lapte, iar 100 ml lichior (care conține și zahăr) sau coniac au cam 50 g alcool, echivalînd caloric cu 1/2 litru lapte sau 150 g pîine!

Desigur că și modul de preparare și de prezentare a hranei vor contribui din plin la apetitul vîrstnicului. Dar aceasta nu înseamnă că — într-un fel sau altul — el să depășească «greutatea ideală».

Hrana zilnică poate fi repartizată în 3-4 mese, iar dintre acestea masa de seară să fie «ușoară»: fără carne, oneori chiar numai o ceașcă de lapte și fructe.

Evitarea sedentarismului, plimbări pe jos dimineața, mici activități gospodărești (grădinarit etc.), gimnastica de dimineață (dar nu «după radio», care transmite lecția de gimnastică la o oră nepotrivită) și în fiecare zi (de ce, oare, emisiunea la televiziune este numai duminică?) sport pe măsura condiției fizice (de ce nu un club sportiv al vîrstnicilor?), contribuie, alături de alimentația rațională, la evitarea cîștigului în greutate de nedorit la vîrstnici.

Controlul periodic al greutății corporale (numai în lipsa cîntarului, ne bazăm pe semnele «centurii de cîngătoare») poate da semnalele de «alarmă» ale sporului în greutate.

Conferențiar doctor docent
Coman V. PETRESCU

plantele medicinale și modul lor de administrare (II)

CATAPLASMA (oblojeala) este un preparat de consistență moale, ce se obține din plante și organe de plante medicinale pulverizate și amestecate cu apă pînă ce rezultă o pastă. Această pastă se pune între două bucăți de pînză fină, pentru a putea fi aplicate și ridicate ușor de pe partea bolnavă. Cataplasma nu trebuie să fie nici prea consistentă, nici prea fluidă și nici să depășească prin suprafața ei locul bolnav.

Cînd se reînnoiește aplicarea unei cataplasme se recomandă să se prepare mai întîi noua cataplasma, apoi să se ridice cea veche ca să nu se răcească locul unde ea a fost aplicată.

Dintre cataplasmele cele mai des folosite amintim cataplasma de făină de in, cunoscută și sub denumirea de cataplasma emolientă și cataplasma de făină de muștar.

Cataplasma de făină de in se obține din făina de in care se amestecă cu apă caldă în porțiuni mici, pînă la consistența dorită, iar cataplasma de muștar se prepară din făina de muștar cu apă care are temperatura camerei. Cataplasma de muștar se aplică pe piele un timp limitat, deoarece este iritantă pentru piele, din cauza uleiului de muștar

ce ia naștere din făina de muștar în timpul aplicării și care este volatil și iritant. Medicii pediatri recomandă să nu se aplice copiilor mici cataplasme cu făină de muștar datorită acestui ulei volatil iritant.

BĂILE MEDICINALE constituie o altă formă de folosire a plantelor și se obțin prin introducerea în apă fierbinte a plantelor mărunțite în prealabil și puse într-un sac de pînză fină. De asemenea, se poate folosi direct infuzia sau decoctul, care se toarnă în apa de baie adusă la temperatura ce o poate suporta corpul omenesc.

Dintre băile medicinale mai frecvent utilizate amintim baia de făină de muștar, în care se introduc picioarele și care necesită 100-125 grame de făină de muștar pentru o baie.

Indiferent de forma de administrare, adică pentru uz intern sau extern, se recomandă ca la folosirea plantelor și ceaiurilor medicinale să se respecte cantitățile indicate pentru a evita apariția unor efecte secundare nedorite.

profesor doctor docent
D. Gr. CONSTANTINESCU

urgente rezolvate de miercuri pînă miercuri

Și-uite-așa aș vrea să mor, cu paharul lîngă mine... Conducînd o motocicletă, în stare de ebrietate, Gh. Stănculescu, 26 de ani, comuna Grădiște (județul Ilfov) lovește în autoturism. Grav accidentat, adus cu Salvarea la spitalul de urgență al municipiului București, i se constată o fractură de femur stîng cu plagă contuză — gamba stîngă. Este imobilizat în aparat ghipsat și internat. I se recomandă un repaos mai îndelung la pat.

Păzea, păzea că trece-n goană... În timp ce traversa șoseaua națională trecînd prin comuna Daia, județul Ilfov, Tavă Maria, 60 de ani, pensionară C.A.P., este trîntită de o mașină, gonind cu toată viteza. Rudele o transportă de urgență la spitalul Giurgiu. De aici este trimisă imediat cu salvarea la spitalul de urgență. Diagnostic: politraumatism cranio-facial acut deschis cu fractură de piramidă nazală, fractură gravă craniană, comotie cerebrală prelungită, fractură de bazin. De la spitalul de urgență i se face recomandare pentru Spitalul nr. 9. Intervenția promptă a echipei de gardă, înalta calificare a personalului medical reușesc să readucă bolnava pe calea însănătoșirii.

Gelozia cocoșului. Stoian Chira, 63 de ani, din comuna Brănești, județul Ilfov, se ducea la porc să-i dea să mînce. Avea o cutie cu porumb în mină. Văzînd că porcul e mai favorizat la boabe, cocoșul, gelos, a ciupit-o de picior. «Am căzut jos, povestește bătrînicul. M-am sculat, am făcut treabă, n-am avut nici o durere. Pe urmă am vrut să mă țin la farmacie să iau niște medicamente pentru bărbatu-mi-o. Atunci, în mijlocul drumului m-au apucat durerile. M-au luat niște fete și m-au dus la dispensar. Aici mi-au făcut două injecții și m-au trimis cu Salvarea la spitalul de urgență». Asistentul de gardă îi imobilizează genunchiul lovit pentru ca fenomenele dureroase să cedeze mai ușor și totodată ca articulația genunchiului să se vindece. Ce poate face un cocoș!

● Miercuri, 22 august, la orele 10.40, salvarea a dus la Spitalul clinic din Craiova pe septuagenara Mandache Leanca din Beloi — Dolj, care se zbătea între viață și moarte. Diagnosticul: ocluzie intestinală, cu debut de 48 ore, cu stare generală alterată. Două ceasuri mai tîrziu, după un tratament intens de reechilibrare, pacienta este operată — ansa compromisă obligînd efectuarea de colectomie segmentară. Rapiditatea și precizia cu care au intervenit medicii Constantin Brudescu și Dumitru Roșca, precum și grija pre și postoperatorie acordată de personalul medical al secției de terapie intensivă și secția a 2-a chirurgie au făcut ca Mandache Leanca să se înapoieze vindecată în mijlocul familiei.

● Arșița de la amiaza unei zile de sîrșit de iulie l-a împins pe Ștefan Suci, tractorist la stațiunea de mecanizare Cetate-Dolj, să se odihnească puțin. În plin cîmp, în apropierea tractorului aflat în funcțiune, s-a culcat la adăpostul unui balot de paie. Fără să-l observe, un coleg care-și desfășura normal activitatea i-a prins piciorul stîng sub roțile combinei. Primul ajutor acordat de mecanizatorii prezenți în cîmp, transportul rapid al accidentatului la spitalul orașenesc Calafat, intervenția promptă, atenția și migala cu care au lucrat Constantin Drăghici, directorul spitalului, și Petrică Nistor, medic specialist, au făcut ca piciorul accidentatului să fie salvat. Ștefan Suci este acum în afara oricărui pericol. Credem însă că accidentatul precum și ceilalți mecanizatori de la S.M. A-Cetate s-au convins că și în plin cîmp normele de protecție a muncii trebuie întocmai respectate. (Marin Coandă — Craiova.)

mafia (I)

Larousse-ul este laconic: «Maffia (sau mafia — cu majusculă sau minusculă, cu un «f» în plus sau în minus, tot un drac): societate de răufăcători». Atît. Quid-ul francez pe 1971 este mai generos în explicații: «Mafia (zică și Cosa nostra) grupează aproximativ 200 000 de indivizi care depind de 24 «Familii». Fiecare familie își are teritoriul său. Domeniul mafiei se întinde peste Statele Unite și Canada cu ramificații în lumea întreagă. Beneficiile ei anuale sînt apreciate la aproximativ 40 de miliarde de dolari. Acestea provin din exploatarea tri-poururilor clandestine (7 miliarde de dolari), din traficul cu stupefiante, din proxenetism, din camătă, din șantajuri și din diverse întreprinderi legale. Mafia investește cu plăcere în orice fel de afaceri curate. În felul acesta, orice sector al economiei este contaminat». Curiozitatea descoperirii definițiilor mă duce și către «Marea Enciclopedie sovietică» — ediție 1955. Citez: «Mafia — organizație teroristă semilegală din Sicilia, aflată în mod practic în mîinile cercurilor burghezo-moșierești. Mafia s-a format în procesul descompunerii relațiilor feudale, inițial ca instrument al autoapărării maselor populare în fața opresiunii exercitate de aristocrația feudală siciliană. Ca urmare, compunîndu-se îndeosebi din elemente declasate, mafia a fost schimbată de către moșierii-latifundiari și marii arendași, care i-au corupt pe șefi, într-o organizație banditească-teroristă pusă în slujba claselor conducătoare. În prezent, bandele mafiei sînt strîns legate cu virfurile burghezo-moșierești, care țin sub controlul lor raioane întregi ale insulei, terorizînd populația prin corupție, șantaje și crime. Judecarea unuia dintre capii mafiei, Giuliano, în 1951, a dezvăluit legăturile acestei organizații cu cercurile conducătoare americane și italiene». Punct.

Mărturisesc că m-a sedus întotdeauna compararea definițiilor. În cazul «fericitei» al mafiei, toate definițiile coincid. Violenta termenilor nu este întîmplătoare. Etimologia cuvîntului rămîne însă pentru majoritatea autorilor de definiții — o enigmă.

oameni despre care se vorbește

VARAHAGIRI VENKATA GIRI, președintele Republicii India (născut în anul 1894, studii universitare în Irlanda, diplomat de carieră, a ocupat funcții înalte în guvernul de la Delhi — ministru al muncii, apoi ministru al industriei, comerțului și cooperăției — guvernator succesiv al statelor Madras, Uttar Pradesh și Kerala), va face la începutul lunii octombrie o vizită oficială în țara noastră, împreună cu soția sa, Sarasvathi Giri.

HOUARI BOUMEDIENNE (numele real Mohamed Bouharouba), președintele Consiliului revoluționar și prim ministru al Algeriei (născut în anul 1927, studii superioare la Institutul Islamic din Constantine și apoi la cel din Cairo, funcții importante în F.L.N., ministru de externe în 1962, prim ministru în 1965), în cuvîntarea de deschidere a celei de-a patra reuniuni la nivel înalt a țărilor nealiniate a declarat: «Nici o pace adevărată nu va fi instaurată atîta timp cît nu va dispărea ideea de tutelă».

OLOF JOACHIM SVEN PALME, prim-ministru al Suediei (născut în anul 1927, studii medii în S.U.A. și superioare la Universitatea din Stockholm, din anul 1958 a intrat în politică, făcînd parte din conducerea organizației de tineret a partidului social democrat suedez, ministru fără portofoliu în anul 1963, apoi ministru al comunicațiilor), s-a pronunțat pentru restabilirea de relații normale între Suedia și S.U.A., relații deteriorate în ultima parte a războiului din Vietnam.

HEINRICH BÖLL, scriitor vest-german, laureat al Premiului Nobel pentru literatură pe anul 1972 (născut în anul 1917 la Köln, unde își termină studiile și publică primele sale lucrări literare; a scris mult și în toate genurile; dintre principalele sale romane cităm: «Unde ai fost, Adam?», «...și n-a mai spus nici un cuvînt», «Biliard la ora nouă și jumătate»). Cărțile lui Heinrich Böll cunosc în prezent o răspîndire neobișnuită, fiind traduse în 17 limbi.

Palatul Națiunilor din Geneva își așteaptă oaspeții.

CONFERINȚA GENERAL-EUROPEANĂ

începe faza a doua

Marți, 18 septembrie, Geneva, oraș care a acordat, de-a lungul anilor, ospitalitatea sa unui număr considerabil de reuniuni internaționale, va polariza într-o măsură sporită atenția opiniei publice europene — și, de fapt, mondiale — odată cu debutul efectiv al celei de-a doua faze a conferinței general-europene pentru securitate și cooperare. Este, fără îndoială, un moment important al acțiunii, atît de imperios reclamată de popoarele continentului, de instaurare — prin eforturi comune și, totodată, prin valorificarea tuturor contribuțiilor aduse de state, ca interlocutori cu drepturi egale — a unui nou tip de relații între țările continentului, garantînd dreptul fiecăreia de a decide asupra evoluției proprii și favorizînd dezvoltarea nestingerită a conlucrării pașnice.

În cadrul organizatoric elaborat, la începutul acestei luni, de Comitetul de coordonare, conferința își reia lucrările la Geneva propunîndu-și realizarea unui consens asupra conținutului documentelor finale — pregătind astfel etapa următoare — precum și examinarea aprofundată a problemei urmărilor instituționale ale conferinței. S-ar putea spune deci că, după cum etapa pregătitoare a elaborat documentele adoptate la Helsinki de prima fază propriu-zisă, la nivelul miniștrilor de externe, etapa ce începe la Geneva zilele acestea își propune o nouă acumulare de idei și propuneri și o nouă apropiere a lor — în vederea realizării consensului și transmiterii rezultatelor către reuniunea ulterioară.

Se pornește, desigur, de la un nivel superior, de la acel bun cîștigat pe care îl reprezintă documentele adoptate la Helsinki; este vorba, așadar, nu despre o reluare a ciclului, ci despre o etapă superioară, constînd în aprofundarea și, îndeosebi, în concretizarea eficientă și neechivocă a ideilor asupra cărora s-a convenit pînă acum. Acțiune diplomatică de o amploare fără precedent, răspunzînd unor imperative clare ale vieții internaționale, Conferința general-europeană își propune mai mult decît elaborarea unor texte acceptabile unanimității participanților: ea poate și trebuie să ajungă la mijloace efective de a garanta securitatea și de a favoriza cooperarea, trebuie să creeze un cadru politico-juridic care să asigure conformitatea între principii și fapte.

Este, așadar, rostul celei de-a doua faze

a conferinței de a elabora texte cît mai precise privind principiile relațiilor între state, măsurile de dezarmare și dezangajare favorizînd securitatea tuturor țărilor și cadrul optim de dezvoltare a cooperării — pentru ca deosebirile de interpretare încă existente în etapele anterioare să fie definitiv depășite. În al doilea rînd, este necesar să se asigure traducerea în viață a hotărîrilor de principiu adoptate — istoria recentă ne arată că, din păcate, unele state membre ale O.N.U. nu au aplicat, în practica relațiilor lor externe, principiile Cartei — iar aceasta presupune garanții de aplicare efectivă: ar fi util, în acest sens, angajamentul tuturor statelor participante, prin declarații solenne, acorduri sau tratate, de a respecta și aplica integral principiile convenite, în toate domeniile relațiilor dintre ele; în același context, se cuvine relevată utilitatea unei măsuri, conform unei propuneri românești, constînd în adoptarea unui document referitor la măsurile care să facă efectivă nerecurgerea la forță; ar fi, de asemenea, utile întîlniri și contacte cît mai frecvente între factorii politici de răspundere.

«România — arăta, în aceste zile ale călătoriei sale pe continentul latino-american, președintele Nicolae Ceaușescu — s-a pronunțat în mod constant pentru înfăptuirea securității europene, a acționat în faza pregătitoare și la prima fază a conferinței și este decisă să ia parte activă în următoarele faze ale Conferinței general-europene pentru securitate, considerînd că succesul acestei conferințe va așeza relațiile dintre statele continentului european pe principii noi — egalitatea în drepturi, respectul independenței și suveranității, neamestecul în treburile interne. Succesul acestei conferințe va reprezenta un factor important nu numai pentru securitatea europeană, dar și pentru întreaga lume». Pentru a asigura succesul acestei importante acțiuni — urmărită cu interes și speranțe de opinia publică — faza de la Geneva trebuie să răspundă unor sarcini fără îndoială nu simple, dar în suficientă măsură clarificate. În ce o privește, România își va aduce în continuare contribuția proprie, cu verificată eficiență și în spiritul afirmat constant, de răspundere față de exigențele vieții internaționale, față de aspirațiile popoarelor lumii.

Mihai MATEI

doctorul constantin iosif drăgan

Împătu, la Sinaia, într-o după-amiază de februarie, anul trecut, zi de vacanță. Umbra odăii, sub grinzile înnegrite și susurul flăcării de gaz care încingea teracotei. Prin geamul ușor aburit al copacilor năpădiți de omăt și reliefului peste care risipa albă a ut proșpețime și mister. La acel ceas ră, din surdina unui radio cu tranzistoră pătruns acolo, în coasta muntelui, ereții odăii asediate de tihnă, imaginea ntă a Veneției. O voce plăcută și entă de bărbat evoca pe ințonațiile și nefardate ale vorbirii orașul cel mai sc din lume, trecutul și prezentul republicii aristocratice guvernate de Ni se înfățișa Domul San Marco, și Puntea Suspinelor, reverberațiile i pe culoarea albastru și roșu a apelor gună reflectând cerul și zidurile. Eram șul ce adăpostise pe marii artizani ieri și sticlarii din prerenăștere și ere, pe locul unde și-a găsit conacția savanților heleni și unde pictura lui al XVI-lea își descoperise patentele niu. Acea voce ne conducea pe sub urile palatelor, prin piețe și loggii, ecarea ușoară a gondolelor, ne făcea auzim pașii pe lespezile roase, să simim fior răceala umedă a unui turn în liliicii stăteau împietriți și orbi în area nopții. Apoi, în contextul evoa apărut Eminescu, sonorile cadențate netului: «S-a stins viața falnicei V... Veneția de ieri, Veneția de azi, Veneția care-l vrăjise și pe Aleksandri e s-a fixat definitiv și peren pe paleta ui nostru Petrașcu... Ultimele cuvinte inerențiarului se rostiseră. Atenț la ul final al emisiunii am înregistrat mele celui care, cu atita grație, ne nblase prin istoria și mitologia faimoraș zidit pe un grup de insule între de mătase ale apelor: era doctorul antin Iosif Drăgan.

Un nume pe care-l auzisem nu o dată în ultimii ani, legat de o sumă de activități și inițiative cu deschidere pe trei continente: Europa, Africa, America. Un self made man pornit de pe plaiurile Banatului, de la Lugoj, care nu s-a pierdut în orașul imbroglu al apusului post belic, unde-și dobândise avere și notorietate, ci s-a întors cu dragoste și evlavie spre comunitatea de sînge, de grai și de aspirații de unde pornise odinioară.

Plecat din țară în 1938, după absolvirea facultății de drept își dă doctoratul în Italia, cu vestitul filozof al dreptului Giorgio Delvechio. Pasionat de drept, de sociologie și istorie, activ de asemenea în experimentarea unor idei izvorite din dezvoltarea noilor relații create în sinul societății de consum, doctorul Constantin Iosif Drăgan devine unul din pionierii marketing-ului internațional. A inițiat întreprinderi și a fost întemeietorul și președintele Asociației italiene de marketing și al Asociației spaniole de marketing. Devenit vicepreședinte pentru Europa și Africa al Federației Internaționale de Marketing va fi înscăunat apoi ca președinte al acestei importante organizații (ales în martie 1972, la New York). Este membru a numeroase academii și asociații științifice din diferite țări europene.

Opera cea mai de seamă a compatriotului nostru: *Fundația Europeană Drăgan* al cărei scop este afirmarea pe plan european a valorilor istoriei și culturii românești. Sediile acestei instituții: Roma, Veneția, Madrid, Palma de Mallorca, München, Paris și Atena. Tot din inițiativa doctorului Drăgan, la Milano ființează de curînd un club de viitorologie euro-african care poartă numele «Clubul București».

Mi-a fost dat să întîlnesc silueta alertă și luminoasă a doctorului Drăgan toamna trecută, la Editura Eminescu, unde adusese manuscrisul unui volum de memorialistică, pe care-l așteptăm în vitrine.

Vlaicu BĂRNA

nica de trei secunde

moartea decanului

mult nu ni se spune și nici nu trebuie se spună. N-avem nevoie să știm nimic us. Blestemată fie curiozitatea omei, binecuvîntată de atîtea ori, în alte i, cazul penicilinei, cazul submersibil-cazul celulelor maligne sau al celulelor nchisorii, cazul acuzativ, cazul genitiv el genetic. Blestemată fie dorința de esc a omului care ar vrea să știe în caz de ce și pentru ce, cum îl cheamă e a visat în viață.

are nici un rost să știm cum i-au ieșit ele. Dacă a avut gută, colită sau carție ischemică. Dacă a citit «Don Qui... Dacă a avăzut filme. Dacă i-a plăcut e Story». Dacă l-a înțeles pe Picasso, a acceptat «Cîntăreața cheală». Prea să ne pese dacă a auzit de Mallarmé a fost pentru sau contra versului alb. pînă acolo și susțin că nu mă interedacă a văzut vreodată vreun meci de l și dacă l-au amuzat vreodată Stan și fără de care eu, unul, n-aș putea trăi. căuta niciodată să află dacă a văzut lată vreun serial de televiziune și loare în cot — cum ar spune iubita — dacă a avut vreodată vreo părere e Mannix.

ciodată, o știre nu mi s-a părut mai — și deci mai misterios — redactată.

mai sobru și mai concis formulată, nici-odată obscurii redactori ai agențiilor de presă nu mi-au apărut într-o lumină mai poetică și mai demni de a fi trimiși în rîndurile marilor prozatori care închid într-o frază o lume și un om, ca în ziua de 3 septembrie 1973, cînd am citit această telegramă de 6 rînduri:

«Decanul planetei a murit ieri, în vîrstă de 168 de ani. Era un țaran azerbaidjan care și-a trăit toată viața într-un sat de munte din Barzavu (Caucaz)».

...Pînă și simpla socoteală că acest om pe care nici nu doresc să-l știu cum îl cheamă, s-a născut în anul 1805 — cînd Europa... cînd Napoleon... cînd Beethoven... cînd Goethe... cînd Tolstoi... — pînă și ideea că acest om necunoscut nu a avut mai mult de 10 ani în ziua cînd Platon Karataev își cosea cămașa sa de om fericit, pînă și aceste date elementare, ca să nu mai spun de atîtea alte asociații firești și lumești, mi se par o împudică literaturizare pe care o reprim fără milă, lăsînd doar o lacrimă să-mi treacă peste suflet, ca un diamant pe o bucată de sticlă, dar constatînd cu uimire că nu mi se întîmplă nimic, că devin cu fiecare deces o sticlă rezistentă, chiar și la duritatea diamantului.

Radu COSAȘU

golden gate-noul pod al suspinelor

A început să se discute despre Golden Gate altfel decît înainte. Golden Gate nu servește exclusiv scopului pentru care a fost gîndit de constructorii lui. Nu este numai fala marelui oraș american San Francisco, splendidul pod suspendat fotografiat color și alb-negru prin reviste, subiect de cărți poștale ilustrate. Nu mai e doar podul care și-a împrumutat numele unei formații de jazz celebre în lumea întreagă. În orașul cu cel mai ridicat procent de sinucideri din Statele Unite, Golden Gate și-a făcut de-a lungul anilor o faimă la care nimeni nu se gîndise la început, și-a dovedit și o altă, nedorită, utilitate. Golden Gate — poarta de aur, în traducere — a devenit o poartă de evadare din viață, o poartă spre lumea cealaltă. Ca trambulină spre uitare — apreciază revista «Newsweek», și n-avem motive să nu-i dăm crezare — este curat, rapid și, cu o cădere de peste 100 kilometri pe oră în apele reci ale golfului San Francisco, în mod cert ucigător. «E un mijloc sigur, elegant de a-ți lua viața» — consideră dr. Jerome Motto, de la Asociația internațională pentru prevenirea sinuciderilor, citat în aceeași revistă.

Realitatea care stă la baza acestor considerații: numărul sinucigașilor care au ales saltul de pe Golden Gate — și au murit — se apropie de 500. Mai exact, după ultimele date, s-a ridicat la 491 (cifra e totuși relativă). Statisticile arată că în trei cazuri din patru gardienii au putut interveni cu eficiență, șapte candidații la sinucidere au supraviețuit căderii lor. Se menționează în același timp că numărul real al victimelor ar putea fi mai mare: statistica nu operează decît pe baza cazurilor cunoscute.

Singura soluție — afirmă reprezentanții unei asociații de cetățeni apărută ca reacție la acest fenomen alarmant — este să se

de la lume adunate

DE 25 DE ORI. Producția industriei constructoare de mașini din R.P. Chineză a crescut de peste două ori între 1965 și 1972, scrie agenția China Nouă. Creșteri de 2,7 pînă la 25 de ori s-au înregistrat la producția de tractoare, motoare cu combustie internă, echipament minier, echipament pentru industriile metalurgică și energetică, mașini-unelte, vehicule motorizate și rulmenți.

UNDE DAI ȘI UNDE... Un computer realizat la Institutul de tehnologie al Universității Cambridge (Statul Massachusetts) poate stabili foarte rapid medicamentul care a provocat o intoxicație. În felul acesta, timpul necesar analizelor pentru stabilirea cauzei unei intoxicații medicamentoase poate fi redus de la 48 de ore la numai două. Klaus Bieman, profesor de chimie la Universitatea Cambridge, unul dintre constructorii computerului, a precizat că acesta a fost inițial proiectat pentru analizarea compoziției mostrelor de sol lunar, recoltate de membrii misiunilor «Apollo».

DE VINĂ-I O ALBINĂ. Șoferul Jurgen Dratwinski din Massachusetts (S.U.A.) a intrat cu camionul lui de 8 tone într-un parcaj, transformînd în tînichele 5 autoturisme aflate în cale. Victime n-au fost. La anchetă, șoferul a declarat că vina toată o poartă o albină care l-a înțepat în ochi, anihilîndu-i astfel orice posibilitate de control al conducerii.

STIMAȚI HOȚI, BANCA E ÎNCHISĂ! Exasperat de cele trei hold-uri înregistrate în cursul lunii august la Banca din Velleți (localitate situată la 40 km sud de Roma), directorul acesteia a hotărît închiderea băncii pînă la adoptarea unor măsuri eficiente de securitate.

SOSIM ÎNDATĂ! Specialiștii din Leningrad au pus la punct un nou tip de șalupă-amfibie, care poate dezvolta o viteză de 100 kilometri pe oră, avînd la bord 8 pasageri. Șalupa poate trece cu ușurință prin zone mlăștinoase, poate străbate pragurile rîurilor și fluviilor, parcurge zone de pustiu și tundră cu ajutorul unei perne de aer pe

Recuperarea cadavrului celui de-al 486-lea sinucigaș a avut ca martor un fotoreporter al revistei «Newsweek».

instaleze de-a lungul celor aproape doi kilometri ai podului un grilaj, de fier înalt de peste doi metri. Lucrarea ar costa circa un milion de dolari. Nu asta e soluția, sint de părere alți cetățeni ai orașului de pe coasta Pacificului, banii ar fi mai bine folosiți dacă ar fi alocați îngrijirii sănătății psihice a oamenilor. În momentul cînd podul le va deveni inaccesibil, sinucigașii vor recurge oricum la alte mijloace — opinează scepticii. Autoritățile medicale ale orașului sint însă de altă părere: impulsul la sinucidere odată zădărnicit, candidații renunță total, în cele mai multe cazuri, la repetarea gestului. Grilajul ar fi deci totuși o soluție. Parțială: faptul că San Francisco deține recordul american al sinuciderilor nu poate avea o legătură directă cu existența Golden Gate-ului.

Delia ȘTEFAN

care o creează, în caz de nevoie, motoare speciale. Noul vehicul poate fi utilizat ca mijloc de transport pentru pasageri, sanitar și pentru distribuirea poștei în regiunile greu accesibile.

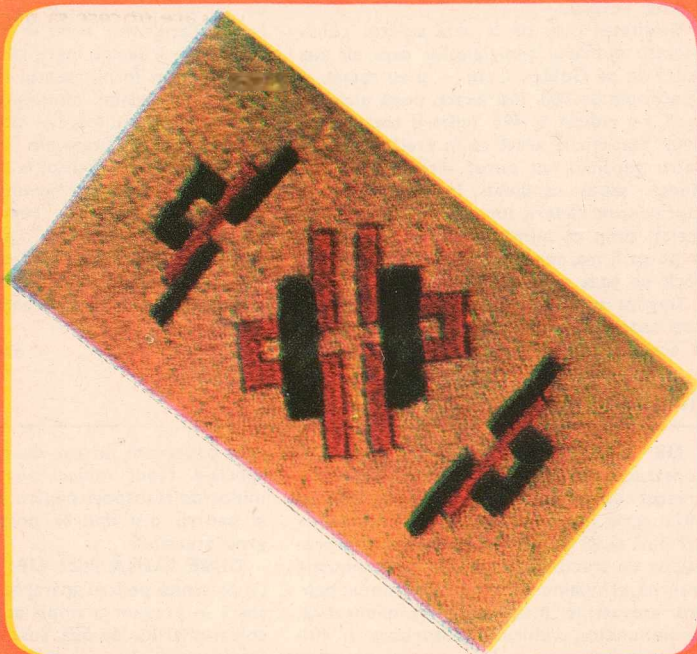
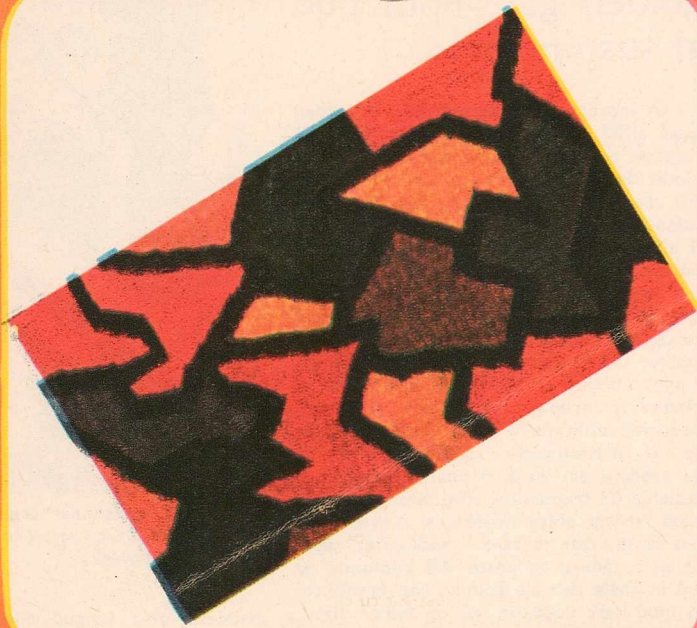
CINE FURĂ AZI UN OU... Asociația britanică pentru apărarea păsărilor desfășoară în prezent o amplă acțiune împotriva colecționarilor de ouă, susținînd că activitatea lor pune în pericol îndeosebi existența unor specii de păsări rare. Colin Neville din Coventry a fost amendat cu 450 lire fiindcă în colecția sa au fost găsite 21 de ouă ale unor păsări rare, el avînd pregătite, pentru a le schimba cu colecționari din alte țări, alte 200 de ouă.

DE NECREZUT, ȘI TOTUȘI ADEVĂRAT. Din anuarul statistic al ONU pe 1972 rezultă că Suedia deține primul loc în ce privește consumul anual de cafea pe un locuitor, cu 12 kilograme. Interesant este și faptul că cel mai mic consum de cafea s-a înregistrat în... Turcia și Egipt.

METRONOM ANTIBILIBĂLĂ. Metronomul folosit pînă acum pentru măsurarea timpului de către muzicieni va avea și o utilizare în medicina reparatorie. Mai precis, el va fi utilizat pentru corectarea defecțelor grave în vorbire, în special a bilbălii. În acest scop se va recurge la un metronom minuscul, introdus în pavilionul urechii, la fel ca un aparat acustic obișnuit. Bătăile ritmice ale metronomului permit ordonarea vorbirii persoanelor care se bilbăie, eliminînd repetițiile, opririle și pauzele marț pe care acestea nu le pot controla.

ÎNCETUL CU ÎNCETUL. Monedele de mică valoare pe care turiștii din lumea întreagă le aruncă în celebra fîntînă Trevi din Roma, aduc celor care le adună, mai mult sau mai puțin clandestin, venituri de aproximativ 100 000 de lire pe zi (170 de dolari), apreciază cotidianul «Il Messagero». Cotidianul arată că există două bande de tineri avînd vîrsta între 16 și 20 de ani care își împart aceste venituri. Una dintre ele operează în zilele cu soț, cealaltă — în zilele fără soț.

◀ Vedere din Alger, frumosul oraș mediteranean, gazdă a celei de-a patra întîlniri la nivel înalt a țărilor nealiniate, recent desfășurată sub semnul afirmării deplinei egalități a statelor și democratizării relațiilor internaționale.

Și aspectul estetic al lucrurilor mărunte contribuie la înfrumusețarea căminului dumneavoastră...

Covorașul-ștergător este un obiect casnic pe cât de decorativ, pe atât de util. El te întâmpină încă la intrarea în apartament, dar este foarte practic și între vestibul și locuință, pe balcon și chiar în autoturism.

Magazinele de specialitate v-au pregătit o surpriză: covorașele-ștergătoare importate din China și din India. Țesute, plușate, vopsite în fir și imprimate, într-o mare varietate de dimensiuni — de la 30×45 cm până la 45×75 cm — ele sînt fabricate din fibre de bambus, coir sau sisal cu rezistențe superioare. Se întrețin ușor, prin simplă scuturare, și asigură o curățenie perfectă, absorbind instantaneu praful de pe tălpi.

Probele la care au fost supuse le-au dat un certificat care le recomandă de la sine: durata medie de folosire — minimum 5 ani!

Vizitați în magazine expozițiile cu întregul sortiment.
Prețuri oricui accesibile: de la 24 lei, la 107 lei bucata.

din jurnalul unui procuror

Nu numai evenimentele însemnate, întâmplările cu ecou larg în opinia publică, ci și cele care, în mod obișnuit, sunt capabile să reliefeze schimbările de mentalitate, mutațiile pe care le înregistrăm în planurile conștiinței. Chiar și întâmplările așa-zise «mărunte», faptele aparent minore, se petrec parcă altfel, în derularea lor, și intervine acel «neînsemnat nou», dar care are o importanță pentru semnificațiile pe care le revă.

STRIGĂTUL DE AJUTOR

Dadu Constantin face parte dintre acei oameni care vor să rămână ostili, față de care anul de încredere al legii și al societății noastre nu găsește ecou. Deși a înfrânt de multe ori prevederile legii, dovedindu-se că este un răufactor, a beneficiat totuși în cel mai înalt grad de conținutul plin de umanism al legii noastre de viață. Condamnat la închisoare în anul 1965, el beneficiază de reducerea executării pedepsei însă, abia după un an, săvârșește o infracțiune pentru care este condamnat la opt ani închisoare. Se aplică și de această dată prevederile care permit eliberarea condiționată și nu este executată decât aproape jumătate din pedeapsă. Nu înțelege nici de această dată sensul de încredere în reabilitarea lui, în declarațiile pe care le făcea în sensul că va începe o viață cinstită. În august 1970 este condamnat din nou și condamnat la doi ani închisoare pentru alte fapte nedemne. La 15 ianuarie 1973 este eliberat condiționat. În conformitate cu o prevedere legală, el reflectă și ea încă o dată a umanismului societății noastre, Oficiul brațelor de muncă îi asigură imediat un post la I.T. Brașov. După o perioadă de comportare firească, începe să lipsească tot mai multe zile neotiv de la lucru, evită relațiile de amicitie cu colegii de muncă.

Într-o seară, în gara Tohan, ascultă discuțiile dintre două femei, mama și fiica, referitoare la absența soțului celei din urmă. Adu reușește să intre în vorbă cu ele sub pretextul de a întreba unde este stația de autobuz și apoi, folosind un truc ieftin al divizilor de acest gen, întreabă cum era îmbrăcat cel căutat, pentru că după aflarea năunțelor să-și amintească faptul că a văzut beat mort, căzut undeva sub un pod. Se oferă amabil să le indice acel loc, și femeile, îngrijorate și credule, îl urmează.abia când au observat că sub acel pod nu a nimeni și că «binevoitorul» voia să le răgă cît mai în întineric, au început să se evină bănuitoare. Infractorul a scos la lumină lama unui cuțit și le-a somat să-i dea unii pe care îi aveau asupra lor. Femeile s-au supus însă. Deși lovite de pumnii puternici ai agresorului, deși amenințate cu cuțitul, au strigat după ajutor. Au crezut în eficacitatea strigătelor lor, deși au fost rase într-o zonă pustie.

O femeie care trecea spre casă, Pandrea

Maria, a auzit strigătele și a pornit în fugă ca să le salveze, «înarmată» doar cu o lanternă și cu nestăpinită furie împotriva actului incredibil de nedrept pe care îl săvârșea bărbatul solid, cu un cuțit ridicat să lovească.

După prinderea infractorului, sergentul de miliție a întrebat-o pe femeia care a intervenit dacă nu i-a fost frică. Frică? Se pare că nu s-a gândit la asta. Am notat răspunsul ei, pentru noblețea sa: «Sigur că vedeam că e pericol de moarte... Doar de aceea am fugit cît am putut ca să-l opresc pe nebunul ăla...»

TROMPETISTUL ȘI JUDECATA COLEGILOR

R.A. a venit dinspre părțile Bacăului ca să se angajeze muncitor la I.C.I.M. Brașov. Colegii de muncă nu l-au cunoscut altfel decît purtîndu-și peste tot trompeta lui, lustruind-o în clipele de răgaz, cîntînd ori de cîte ori era cineva doritor să-l asculte. mereu vesel, mereu povestind că într-o zi va ajunge un mare muzicant. Și așa l-au simpatizat cu toții. Uneori, seara, spunea că fără trompetă nu ar putea trăi și, ca argument, relata greutatea cu care a strîns «leu peste leu», cei cinci mii cît l-a costat instrumentul. Unii mai glumeau pe seama lui, dar, mai ales seara, îl ascultau cu plăcere și îi preziceau că peste cîteva ani îl vor auzi și la televizor.

...Era duminică pe la ora prînzului cînd mai mulți cetățeni din Dîrste l-au întîlnit cu trompeta sub braț și l-au invitat acasă la unul dintre ei ca să le cînte. Apoi a fost solicitat de un grup de tineri și așa a trecut duminica. Spre seară a intrat în cofetăria din cartier, unde doi tineri, Ghergeli Mihai și Cocuț Mihai, se aflau bine amețiți de coniacul ce se servește cu deosebită larghețe în cofetăriile noastre. l-au pretins trompetistului să cînte. Cum era și firesc, angajatele cofetăriei i-au poftit pe toți afară. Trompetistul a ieșit și imediat după el s-au repezit și cei doi tineri beți; ei l-au lovit pînă l-au adus în stare de inconștiență și i-au luat trompeta.

Triumfători, stupizi, clătîindu-se, mîind pe generali ce se întorc învingători, au intrat în dormitoare comune deranjînd pe toți cu sunetele stridente pe care le scoteau din trompetă. Colegii de cămin au trecut peste gluma proastă și i-au culcat. A doua zi însă, aflînd de scena din fața cofetăriei, i-au întrebat pe cei doi huligani unde era trompeta, dar aceștia se făceau că nu mai știau nimic. (Dimineața, cînd și-au dat seama de prostia făcută, au îngropat trompeta ca să șteargă urmele!) Apoi, în fața privirilor încruntate, în cercul de tovarăși care se strîngea tot mai ferm în jurul lor, au început să se vaite, să plîngă. Fapta lor era însă prea urîtă: le-a fost dat să audă o judecată mai aspră decît aceea pe care o vor

avea în fața tribunalului. În finalul asprei judecări de opinie, în unanimitate, s-a hotărît ca să fie predați miliției.

Trompetistul, cu ochii tumefiați de lovituri, în clipa de fericire cînd a primit trompeta înapoi, a fost întrebat dacă mai avea alte pretenții. Nu! El nu mai avea nimic de cerut: iertase pe toată lumea... Judecata tovarășilor fusese însă mai dreaptă.

GESTUL MARIEI LAZĂR

Întîmplările legate de activitatea infracțională a lui Constantin Beliciu și a complicei sale îmi amintesc de optimismul exagerat al unei emisiuni de televiziune în care se propunea să topim toate lacătele spre a face din ele alte bunuri utile omului. Dar nu se poate. Atît timp cît mai există unii furatî de mirajul posibilității de căpătuială ușoară, fără muncă, de unele scene din filmele proaste de aventuri, paza mai este necesară.

Acest tînar de 19 ani, înzestrat cu oarecare ingeniozitate, dar total lipsit de educație cetățenească și încălcînd cele mai elementare reguli de comportament, a văzut de multe zeci de ori filmul «Fantomas» construindu-și din stupida figură creată de un producător de filme avid de bani, un prototip. Nici mai mult, nici mai puțin, decît «Fantomas» se vedea în imaginația lui înfierbîntată și lipsită de repere de echilibru în viață. S-a și semnat astfel, pe un bilețel lăsat la restaurantul «Lacto-vegetarian», lingă casa de bani pe care s-a chinuit o noapte întreagă să o deschidă.

Miliția nu s-a prea îngrijorat în fața bilețelului teribiliste ale sârmanului «Fantomas» din Brașov, dar a trebuit totuși să depună eforturi pentru prinderea lui, fiindcă într-un răstimp scurt a reușit cîteva lovituri cu adevărat ingenioase și foarte păgubitoare. S-au înregistrat și episoade în care «Fantomas» a fost ajutat indirect. Astfel, după ce a pătruns în cofetăria «Select», pîndind geamurile lăstate deschise pentru aerisire, a furat 3 000 lei. Ciudat: cu toate că Margareta Mihai și Nicola Valeri, împreună cu responsabilul Nicolae Nada, constată săvîrșirea furtului, ei nu anunță organele de miliție, ci se hotărîsc să depună banii împreună, spre a acoperi paguba! Astfel miliția a fost lipsită de posibilitatea de a preleva eventualele urme pe care le-ar fi lăsat infractorul. Apoi, Beliciu, ajutat de un complice, își cumpără un aparat de sudat, cu care pătrunde printr-un geam cu «asigurări din bare de fier», pe care totuși le-a putut da la o parte cu o singură mînă, în biroul responsabilului bufetului «Prahova». Înarmat cu aparatul de sudat credea că totul se va petrece ca în filme și casa de fier se va deschide. Numai că nu se prea pricepea la tehnică și în loc să deschidă, a sudat și mai bine ușa casei de fier! La două mari magazine, ajutat de același complice, Timofte, și de geamurile lăstate deschise sau asigurate cu bare de fier de tîria unor bețe de lemn, a dat adevărate lovituri, furînd obiecte în valoare de zeci de mii de lei. Provizoriu, el le-a ascuns într-o înfundătură a pompei de apă din apropierea spitalului de boli nervoase. Aici le-a găsit întîmplător o femeie simplă, Maria Lazăr: o mulțime de ceasuri, de obiecte de valoare. Cînd le-a găsit era singură. A dat însă curs unui sentiment de datorie cetățenească și s-a dus la miliție. În afară de faptul că pe această cale a fost recuperată mare parte din paguba cauzată de cei doi hoți, Maria Lazăr a ajutat mult la prinderea lor rapidă... Gesturi mărunte.

Emil POENARU

cenaclul flacăra

Luni 17 septembrie, orele 19.30, în sala Casei de cultură a sectorului I din strada Slătineanu nr. 16 are loc ședința inaugurală a *Cenaclului de poezie, plastică și muzică «Flacăra»*.

Deoarece locurile în sală sînt numerotate și o bună parte din ele vor fi ocupate de membrii fondatori ai cenaclului, toți cei care doresc să participe la prima ședință sînt invitați să se prezinte la redacția revistei noastre între orele 11-13 pentru a li se înmîna, în limitele locurilor disponibile, permisul de intrare în sală.

Membrii fondatori ai cenaclului: Ioan Alexandru, Al. Andrițoiu, George Apostu, Eugen Barbu, Radu Beligan, Mihai Beniuc, Magda Bordeianu, Augustin Buzura, Nina Cassian, Ion Caraculă, Marcel Chirnoagă, Șerban Cioculescu, Ilie Constantin, Dina Cocea, Radu Cosașu, Tamara Crețulescu, Ștefan Augustin Doinaș, Nicolae Dragoș, Tudor Gheorghe, Mircea Radu Iacoban, Ion Marinescu, Teodor Mazilu, Aurel Dragoș Munteanu, Virgil Ogașanu, Octavian Paler, Amza Pellea, Irina Petrescu, Florian Pittiș, D.R. Popescu, Cornel Regman, Dinu Săraru, Ion Sălișteanu, Eugen Simion, Marin Sorescu, C. Stănescu, Corneliu Ștefanache, Constantin Vișan.

Vor citi lucrări inedite poezii Ioan Alexandru și Ion Gheorghe.

Își face debutul în literatură tînarul poet Ștefan Dumitrescu.

Va recita Florian Pittiș.

Va cînta menestrelul Tudor Gheorghe.

Cenaclul Flacăra va fi condus de redactorul șef al revistei «Flacăra», Adrian Păunescu.

COPERTA NOASTRĂ:

«Florile vieții noastre»

Fotografie de Vasile MOLDOVAN

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41.12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

41 505

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

Prezentarea artistică:

Alexandru PĂSĂRIN

FLACARA ALBUM

Doi actori de prestigiu ai ecranului francez, Dan Carrel (Porte des Lilas) și Philippe Noiret (Thérèse Desqueyroux) s-au întâlnit în filmul «Clérambard».

Acest număr al revistei noastre s-a tipărit într-un tiraj de 160 000 exemplare.

Redactor șef: **ADRIAN PĂUNESCU**